

บันทึกข้อความ

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ ๑๙๓๐ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๒ ก.ค. ๒๕๖๕
เวลา ๐๙.๐๐ น.

ส่วนราชการ กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักงานการประชุม โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๓๑

ที่ สผ.ร.๐๐๑๕.๐๖/๑๗๕๐ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานสรุปผลโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบและอนุมัติงบประมาณของโครงการ
การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นจำนวนเงิน ๗๒๕,๐๐๐ บาท และอนุมัติให้สำนักงานการประชุมดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้
ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ วันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมไพร่ทูลี
เดอะฮิลล์ โฮเทล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ วันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเครสโค บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันเสาร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรม
โดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) วันอังคารที่
๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

บัดนี้ กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักงานการประชุม ได้ดำเนินการจัดโครงการดังกล่าว
จำนวน ๔ ครั้ง เสร็จสิ้นแล้ว และได้จัดทำรายงานสรุปผลโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
เสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏ
ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบจะได้ดำเนินการนำรายงานดังกล่าวเข้าสู่ระบบ
รายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อไป

เห็นชอบ

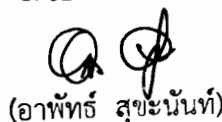

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

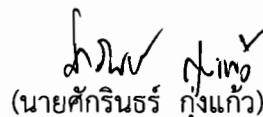
๑๒ ก.ค. ๒๕๖๕

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี

(อาพิชิต สุขะนันท์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๒ ก.ค. ๒๕๖๕

(นายศักรินทร์ กุ้งแก้ว)

นิติกรชำนาญการ

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ๑๑ ก.ค. ๒๕๖๕

(นายสมพงษ์ รัตนสุวรรณ)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ๑๑ ก.ค. ๒๕๖๕

(นางลีนี สัมมิ)

ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม

๑๑ ก.ค. ๒๕๖๕

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

รายงานสรุปผล

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
เสนอกฎหมายของประชาชน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม

รายงานสรุปผล
โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์
วันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕
ณ โรงแรมโฟร์ทูลี เดอะฮิลล์ โฮเทล นครสวรรค์

ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์
วันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕
ณ โรงแรมเครสโค บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วันเสาร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕
ณ โรงแรมไดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์
วันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

สำนักการประชุม
กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

คำนำ

สำนักงานการประชุม ได้ดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อ
เสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔ ครั้ง โดยมีกลุ่มเป้าหมายจากผู้ริเริ่ม
เสนอกฎหมาย ผู้เข้าซื้อเสนอกฎหมาย และประชาชนทั่วไป จำนวน ๔๐๐ คน

การจัดโครงการในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย
พร้อมทั้งให้ประชาชนทราบว่าพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
กลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร และเพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้
ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

ผลสรุปที่ได้จากการจัดโครงการในครั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะได้นำมา
แก้ไขปัญหาคอขวดในการดำเนินงานจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอ
กฎหมายของประชาชนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงจะได้นำสภาพ
ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมโครงการจากการใช้งานระบบการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย
(e-initiative) มาปรับปรุงและพัฒนาระบบก่อนนำออกให้ประชาชนใช้งานจริง ต่อไป

สำนักงานการประชุม
กลุ่มงานเข้าซื้อเสนอกฎหมาย

กรกฎาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

หน้า

๑. รายงานผลการดำเนินการโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๑
- แผนงานดำเนินโครงการ	๔
- สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานดำเนินโครงการ	๖
- รายงานผลการดำเนินงาน	๗
๒. ผลการดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย ของประชาชน ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์	๑๓
- การประเมินความรู้ความเข้าใจผู้เข้าร่วมโครงการ	๒๐
- การประเมินความพึงพอใจ	๒๒
๓. ผลการดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย ของประชาชน ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์	๓๒
- การประเมินความรู้ความเข้าใจผู้เข้าร่วมโครงการ	๓๘
- การประเมินความพึงพอใจ	๔๐
๔. ผลการดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย ของประชาชน ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๕๑
- การประเมินความรู้ความเข้าใจผู้เข้าร่วมโครงการ	๖๐
- การประเมินความพึงพอใจ	๖๒
๕. ผลการดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย ของประชาชน ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์	๗๓
- การประเมินความรู้ความเข้าใจผู้เข้าร่วมโครงการ	๘๐
- การประเมินความพึงพอใจ	๘๒
๖. สรุปผลการประเมินความรู้ความเข้าใจผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๙๒

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๗. สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ การจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๙๖
๘. สรุปผลการติดตามการเผยแพร่ เรื่อง การเข้าซื้อเสนอกฎหมาย ของผู้เข้าร่วมเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภา	๑๐๔
๙. สรุปผลการดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อ เสนอกฎหมายของประชาชน รอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕	๑๑๔

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก คำกล่าวรายงานและคำกล่าวเปิดในพิธีเปิดการสัมมนา
โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
- ภาคผนวก ข สรุปเนื้อหากิจกรรมบรรยาย
โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
- ภาคผนวก ค แบบฟอร์มการประเมินความคุ้มค่าของโครงการที่สำคัญตามยุทธศาสตร์
ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (สำนักงานการประชุม)
- ภาคผนวก ง ภาพตัวอย่างการตอบแบบทดสอบและแบบประเมินความพึงพอใจ

รายงานผลการดำเนินการ
โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. ชื่อโครงการ : การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน

๒. หน่วยงานรับผิดชอบและผู้รับผิดชอบ : กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักการประชุม

๓. หลักการและเหตุผล :

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางมาตรการรองรับการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองการปกครองในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๓ บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ยังบัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ร่วมกันเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนั้น จากผลการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ปรากฏว่ามีภาคประชาชนให้ความสนใจในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้นั้น เป็นกฎหมายที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และนำมาบังคับใช้เกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยอนุโลมใช้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว โดยมีหลักการสำคัญ คือ การกำหนดกลไกช่วยเหลือในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายแก่ประชาชน และมีนวัตกรรมในร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อทั้งภาคประชาชน และการบริหารจัดการของภาครัฐ คือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมถึงแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย (ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ : มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญและจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ข้อ ๔ จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย) ซึ่งจะส่งผลให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมตามที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติไว้

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้รับผิดชอบในเรื่องการเข้าสู่เสนอกฎหมายของประชาชน จึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประชาสัมพันธ์เผยแพร่และจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าสู่เสนอกฎหมาย รวมถึงกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินการเข้าสู่เสนอกฎหมายที่จะมีขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวมถึงการเข้าสู่เสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิของตนเองในการเข้าสู่เสนอกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้

สำนักงานการประชุมในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าสู่เสนอกฎหมายของประชาชนจึงเห็นควรเสนอโครงการนี้ขึ้น ซึ่งจะจัดใน ๔ จังหวัด ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ โดยแบ่งออกเป็น ๓ กิจกรรมหลัก คือ

๑. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

๒. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าสู่เสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าสู่เสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ :

๑. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พร้อมทั้งให้ประชาชนทราบว่าพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร

๒. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๕. กลุ่มเป้าหมาย :

ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔ ครั้ง ๆ ละ ๑๐๐ คน รวมจำนวน ๔๐๐ คน ประกอบด้วย

(๑) ผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย และผู้แทนการเสนอกฎหมาย

(๒) นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

๖. งบประมาณ : ๗๒๕,๐๐๐ บาท

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ :

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมถึงมีความพร้อมในการดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้อย่างถูกต้อง

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภาในการเผยแพร่เรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๘. แผนงานดำเนินโครงการ : ผู้รับผิดชอบ สำนักการประชุม

ลำดับ	กิจกรรม/ขั้นตอน	งบประมาณที่ได้รับ	แผนร้อยละความสำเร็จ	ระยะเวลาดำเนินการ		แผนการดำเนินงานปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (Gantt Chart)											
						ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔		
				เริ่มต้น	สิ้นสุด	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕	๒๔๑,๖๖๖	๑ ครั้ง	มี.ค. ๖๕	มี.ค. ๖๕						✓						
๒	โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕	๒๔๑,๖๖๖	๑ ครั้ง	เม.ย. ๖๕	เม.ย. ๖๕							✓					
๓	โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕	๒๔๑,๖๖๘	๑ ครั้ง	พ.ค. ๖๕	พ.ค. ๖๕								✓				

[illegible]

๙. สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานดำเนินโครงการ : ผู้รับผิดชอบ สำนักการประชุม

ลำดับ	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ	ร้อยละความสำเร็จ		ผลการดำเนินงานตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้	ปัญหา/อุปสรรค
			แผนงาน	แผนเงิน		
๑	โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕	เบิกจ่าย ๑๙๘,๗๐๓.๑๐ บาท คืนเงินเหลือจ่าย ๔๒,๙๖๒.๙๐ บาท	๑๐๐	๘๒.๒๒	ดำเนินการจัดโครงการเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมโฟร์ทรี เดอะชิค โฮเทล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์	รายละเอียดปรากฏตาม ข้อ ๑๑
๒	โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕	เบิกจ่าย ๑๘๖,๒๕๐ บาท คืนเงินเหลือจ่าย ๕๕,๔๑๖ บาท	๑๐๐	๗๗.๐๖	ดำเนินการจัดโครงการเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมเคสโค บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์	
๓	โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕	เบิกจ่าย ๒๐๖,๐๖๐.๒๐ บาท คืนเงินเหลือจ่าย ๓๕,๖๐๗.๘๐ บาท	๑๐๐	๘๕.๒๖	ดำเนินการจัดโครงการเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อวันเสาร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมโดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี	
๔	โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ วันศุกร์ที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๕	จัดโครงการในรูปแบบออนไลน์ จึงไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณ	๑๐๐	-	- จัดโครงการผ่านทางระบบออนไลน์ โดยใช้โปรแกรม Zoom meeting เมื่อวันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕	
๕	จัดทำรายงานสรุปผลโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	-	๑๐๐	-	- จัดทำรายงานสรุปผลโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้วเสร็จและเสนอเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕	-

๑๐. รายงานผลการดำเนินงาน

ผลผลิต

ตัวชี้วัดโครงการ	ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดโครงการ	ความสำเร็จของโครงการ		ปัญหา/อุปสรรค (โปรดระบุ)
		บรรลุ เป้าหมาย	ไม่บรรลุ เป้าหมาย	
(๑) เป้าหมาย ๔ ครั้ง ใน ๔ จังหวัด (๒) ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔๐๐ คน (ผู้เข้าร่วม ๑๐๐ คน ต่อครั้ง โดยมีการจัดโครงการจำนวน ๔ ครั้ง)	- จัดโครงการ ๔ ครั้ง ใน ๔ จังหวัด ดังนี้ (๑) ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ คน (๒) ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ คน (๓) ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ คน (๔) ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบ ออนไลน์ ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ คน รวมทั้งสิ้น จำนวน ๔๐๐ คน	✓	-	-

ผลลัพธ์

ตัวชี้วัดโครงการ	ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดโครงการ	ความสำเร็จของโครงการ		ปัญหา/อุปสรรค (โปรดระบุ)
		บรรลุ เป้าหมาย	ไม่บรรลุ เป้าหมาย	
(๑) ผู้เข้าร่วมโครงการที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการ เข้าซื้อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าซื้อ เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ อยู่ในระดับดี)	- สรุปภาพรวมผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจตั้งแต่ระดับดีถึงระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๙	✓	-	-
(๒) ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๘๐	- สรุปความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๔๐			

ผลกระทบ

ตัวชี้วัดโครงการ	ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดโครงการ	ความสำเร็จของโครงการ		ปัญหา/อุปสรรค (โปรดระบุ)
		บรรลุ เป้าหมาย	ไม่บรรลุ เป้าหมาย	
ผู้เข้าร่วมโครงการได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภาในการเผยแพร่เรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ร้อยละ ๒๐ จากผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔๐๐ คน ส่งผลให้ประชาชนทราบถึงสิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและทราบว่าสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ได้	- ผู้เข้าร่วมโครงการได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภาในการเผยแพร่เรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๕	✓	-	-

๑๑. ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงาน :

ข้อ	สภาพปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ
๑	ผู้เข้าร่วมสัมมนาขาดความรู้ความเข้าใจการใช้ระบบเทคโนโลยีเบื้องต้น ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการลงทะเบียนเข้าใช้งานระบบการเข้าซื้อเสนอกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)	ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาเพื่อให้ได้รับทราบถึงประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยี รวมถึงจัดทำสื่อแนะนำการใช้งานระบบการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) เพื่อให้นำไปศึกษาภายหลัง
๒	แอปพลิเคชัน D.DOPA ยังไม่มีความเสถียรภาพ ทำให้เกิดปัญหาในการ Log - In เข้าสู่ระบบการใช้งานระหว่างแอปพลิเคชัน D.Dopa กับหน้าเว็บไซต์ระบบ (e-initiative)	กรมการปกครองต้องปรับปรุงและพัฒนาแอปพลิเคชัน D.DOPA ให้มีความเสถียรภาพ และสามารถรองรับการใช้งานในโทรศัพท์มือถือได้อย่างครอบคลุม
๓	โทรศัพท์มือถือบางรุ่นไม่รองรับการใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA หรือผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่มีโทรศัพท์ จึงไม่สามารถยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน D.DOPA และระบบ OTP ของสำนักงานฯ ได้	จัดเตรียมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้มีจำนวนที่เพียงพอกับจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งไม่สามารถยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน D.DOPA ได้
๔	ข้อมูลในโทรศัพท์เต็มหรือบัตรประชาชนของผู้เข้าร่วมสัมมนาชำรุด (ship ชำรุด) จึงไม่สามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน D.DOPA ได้ แต่สามารถยืนยันตัวตนเพื่อลงทะเบียนกับระบบ OTP ของสำนักงานฯ ได้	จัดเตรียมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้มีจำนวนที่เพียงพอกับจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งไม่สามารถยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน D.DOPA ได้
๕	ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการมีการแบ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาออกเป็นกลุ่มย่อย จำนวน ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๐ คน ทำให้วิทยากรประจำกลุ่ม จำนวน ๒ คน ในแต่ละกลุ่มไม่สามารถดูแลผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อย่างทั่วถึง	ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการควรเพิ่มจำนวนกลุ่มย่อยในการสัมมนาจากเดิม จำนวน ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๐ คน ออกเป็นจำนวน ๑๐ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ คน เพื่อให้วิทยากรประจำกลุ่มสามารถดูแลผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อย่างทั่วถึง
๖	ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการมีการแบ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาออกเป็นกลุ่มย่อย จำนวน ๘ กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน ๑๓ คน ทำให้วิทยากรประจำกลุ่ม จำนวน ๒ คน ในแต่ละกลุ่มยังไม่สามารถดูแลผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อย่างทั่วถึง	ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการควรเพิ่มจำนวนกลุ่มย่อยในการสัมมนาจากเดิม จำนวน ๘ กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน ๑๓ คน ออกเป็นจำนวน ๑๐ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ คน เพื่อให้วิทยากรประจำกลุ่มสามารถดูแลผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อย่างทั่วถึง
๗	การจัดโครงการมีเจ้าหน้าที่กรมการปกครองมาอำนวยความสะดวกในการพิสูจน์ตัวตนเพื่อเปิดใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA ให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๖ คน ซึ่งยังไม่เพียงพอในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อย่างทั่วถึง	การขอความอนุเคราะห์กรมการปกครองในการส่งเจ้าหน้าที่มาอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาเพิ่มขึ้นให้เพียงพอ รวมถึงควรให้เจ้าหน้าที่กรมการปกครองชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับการพิสูจน์ตัวตนและการเปิดใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA
๘	โทรศัพท์มือถือของผู้เข้าร่วมโครงการบางรายไม่รองรับการใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA จึงไม่สามารถยืนยันตัวตนเพื่อเข้าสู่ระบบการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย (e-initiative)	หากผู้เข้าร่วมโครงการไม่สามารถยืนยันตัวตนเพื่อเข้าสู่ระบบผ่านแอปพลิเคชัน D.DOPA ได้ แต่ก็ยังสามารถยืนยันตัวตนผ่านช่องทางระบบ OTP ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้

ข้อ	สภาพปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ
๙	การลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบ (e-initiative) ด้วยระบบ OTP ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้เข้าร่วมโครงการต้องตั้งรหัสผ่าน (Password) สำหรับสร้างบัญชีผู้ใช้งานใหม่ โดยกำหนดรหัสผ่านไม่น้อยกว่า ๘ ตัวอักษร ประกอบด้วยตัวอักษรและตัวเลข ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการบางรายอาจคาดแป้นพิมพ์ตัวอักษรสลับกันระหว่างตัวอักษรภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษในระหว่างการสร้างรหัสผ่าน รวมถึงอาจลืมรหัสผ่านที่ตนเองได้ตั้งไว้ ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าสู่ระบบได้	สำนักการประชุมได้หารือร่วมกับผู้พัฒนาระบบจากสำนักสารสนเทศแล้วมีความเห็นว่าการลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) ด้วยระบบ OTP ควรให้ผู้สร้างบัญชีผู้ใช้งานใหม่ต้องตั้งรหัสผ่านไม่น้อยกว่า ๘ ตัวอักษร ประกอบด้วยตัวอักษรและตัวเลขเช่นเดิม ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยของบัญชีผู้ใช้งานเอง
๑๐	การลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบ (e-initiative) ด้วยระบบ OTP ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับรหัส OTP เพื่อยืนยันตัวตนเพียงครั้งเดียวเท่านั้น และไม่สามารถขอให้ระบบส่งรหัส OTP อีกครั้งได้ ดังนั้น หากผู้เข้าร่วมโครงการกรอกรหัส OTP ไม่ถูกต้องหรือไม่ทันภายในเวลาที่กำหนด ระบบจะล้างข้อมูลการลงทะเบียนที่ได้กรอกไว้ทั้งหมดทำให้ต้องกรอกข้อมูลเพื่อลงทะเบียนใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง	สำนักการประชุมได้หารือร่วมกับผู้พัฒนาระบบจากสำนักสารสนเทศแล้ว ได้ข้อสรุปว่าจะปรับปรุงระบบให้ผู้ใช้สามารถส่งคำขอรหัส OTP ได้ไม่เกิน จำนวน ๓ ครั้ง
๑๑	ผู้เข้าร่วมโครงการไม่ได้รับรหัส OTP เพื่อยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบ (e-initiative) ทั้งที่ได้กรอกข้อมูลลงทะเบียนอย่างถูกต้องครบถ้วนแล้ว และระบบไม่ได้แจ้งว่ามีกรอกรหัสไม่ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งปัญหาอาจเกิดขึ้นจากสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรหรืออาจเกิดขึ้นจากตัวระบบเองกรณีที่มีผู้ใช้งานพร้อมกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการไม่สามารถยืนยันตัวตนได้สำเร็จและระบบจะล้างข้อมูลการลงทะเบียนที่ได้กรอกไว้ทั้งหมดทำให้ต้องกรอกข้อมูลเพื่อลงทะเบียนใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง	สำนักการประชุมได้หารือร่วมกับผู้พัฒนาระบบจากสำนักสารสนเทศแล้ว ได้ข้อสรุปว่าจะได้นำระบบ (e-initiative) ที่ใช้การยืนยันตัวตนด้วยรหัส OTP ไปทดลองใช้กับข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทั้งสำนักงาน ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เพื่อทดสอบระบบในกรณีที่มีผู้ใช้งานพร้อมกันเป็นจำนวนมาก และจะได้นำสภาพปัญหาและอุปสรรคมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป
๑๒	แบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือของผู้เข้าร่วมโครงการหมดระหว่างกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้งานระบบ (e-initiative)	สำนักการประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้เข้าสู่ระบบ (e-initiative) ผ่านทางอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของสำนักงานฯ แล้ว อย่างไรก็ตามในโอกาสต่อไปจะได้ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่จะเข้าร่วมโครงการในครั้งต่อไป เตรียมความพร้อมของแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ
๑๓	ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ผู้เข้าร่วมสัมมนาสามารถลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบ (e-initiative) ด้วยระบบ OTP ของสำนักงาน	สำนักการประชุมได้แนะนำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ลองสลับแป้นพิมพ์ภาษาในการกรอกรหัสผ่านเพื่อเข้าสู่ระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) เพราะการสร้างรหัสผ่าน (Password) สำหรับสร้างบัญชีผู้ใช้งานใหม่ต้องกำหนดรหัสผ่านไม่น้อยกว่า ๘ ตัวอักษร

ข้อ	สภาพปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ
	เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้แล้ว แต่ปรากฏว่าไม่สามารถ Log In เพื่อเข้าสู่ระบบได้	ประกอบด้วยตัวอักษรและตัวเลข

๑๒. ข้อเสนอแนะจากการดำเนินงาน :

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรดำเนินการจัดโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ในรูปแบบ On Site จำนวน ๔ ครั้ง โดยบริหารงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน ๗๒๕,๐๐๐ บาท ให้สามารถดำเนินการจัดโครงการได้อย่างเพียงพอ เพื่อให้การจัดโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้อย่างแท้จริง

ผลการดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย ของประชาชน ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยสำนักงานการประชุมได้ดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ วันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ โรงแรมโพธิ์บุษย์ เดอะซิค โฮเทล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์เสร็จสิ้นแล้ว สรุปรายงานผลการดำเนินการจัดโครงการฯ ดังนี้

๑. การคัดกรองผู้เข้าร่วมสัมมนา

ข้าราชการสำนักงานฯ ผู้จัดโครงการ ได้ดำเนินการคัดกรองผู้เข้าร่วมสัมมนาก่อนการลงทะเบียน ด้วยการตรวจสอบว่ามีประวัติได้รับการฉีดวัคซีนมาแล้ว จำนวน ๒ เข็ม หรือไม่ โดยตรวจสอบจากแอปพลิเคชันหมอพร้อม และให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาแสดงผลตรวจ ATK เป็นลบไม่เกิน ๗๒ ชั่วโมง ต่อเจ้าหน้าที่ผู้จัดโครงการก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - 19) ตามประกาศจังหวัดนครสวรรค์ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง กำหนดแนวทางมาตรการในการจัดกิจกรรมที่มีการรวมกลุ่มของบุคคลในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ และคำสั่งจังหวัดนครสวรรค์ ที่ ๘๔๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-19) ในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์

การคัดกรองผู้เข้าร่วมสัมมนา

๒. การลงทะเบียนผู้เข้าร่วมสัมมนา

การจัดโครงการครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งเป็นกลุ่มประชาชนทั่วไปในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ จำนวนทั้งสิ้น ๑๐๐ คน และมีผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์ จำนวน ๗ คน

การลงทะเบียนเข้าร่วมสัมมนา

๓. การพิสูจน์ตัวตนเพื่อใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA

ในการจัดโครงการครั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่จากกรมการปกครองในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๖ คน มาอำนวยความสะดวกในการพิสูจน์ตัวตนให้แก่กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมสัมมนา เพื่อเปิดใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA ในโทรศัพท์มือถือ ซึ่งจะสามารถใช้ในการยืนยันตัวตนเพื่อเข้าสู่ระบบการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการได้ โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่ต้องไปดำเนินการพิสูจน์ตัวตนด้วยตนเอง ณ ที่ว่าการอำเภอ

การพิสูจน์ตัวตนเพื่อใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA

๔. การกล่าวรายงาน

นางสินี สัมมี ผู้อำนวยการสำนักการประชุม ได้กล่าวรายงานการจัดโครงการในครั้งนี้ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

“การจัดโครงการในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่รัฐสภาตราขึ้นว่ามีหลักเกณฑ์

วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร พร้อมทั้งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ซึ่งเป็นระบบที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อเหมือนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยเอกสารแบบกระดาษ”

นางลีนี สัมมิ ผู้อำนวยการสำนักการประชุม กล่าวรายงาน

๕. การกล่าวเปิดโครงการ

ในการจัดโครงการครั้งนี้ ได้รับเกียรติจากนายณัฐฤกษ์ วงศ์เจริญ ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ เป็นประธานในพิธีการเปิดสัมมนา โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

“การจัดกิจกรรมในวันนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ”

นายณัฐฤกษ์ วงศ์เจริญ ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ กล่าวเปิดการสัมมนา

๖. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

กิจกรรมบรรยายในภาคเช้า แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง

ช่วงที่ ๑ นายศักดิ์ดา ภารา นิติกรชำนาญการพิเศษ ได้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาในเรื่องความเป็นมาของพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งตราขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย รวมถึงความเป็นมาของการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

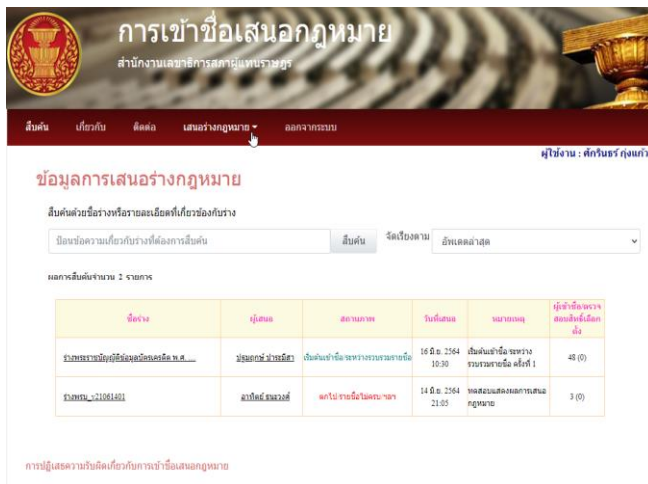
ช่วงที่ ๒ นายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ นิติกรชำนาญการพิเศษ ได้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาในเรื่องสิทธิของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้บัญญัติไว้

๗. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการได้มีการแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาออกเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๐ คน โดยในแต่ละกลุ่มจะมีวิทยากร จำนวน ๒ คน ให้คำแนะนำการใช้งานระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) โดยให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบด้วยแอปพลิเคชัน D.DOPA และระบบ OTP ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ก่อนที่จะมีการร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบ (e-initiative) ต่อไป ทั้งนี้ วิทยากรประจำกลุ่มทุกกลุ่มได้ให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบ (e-initiative) จนครบทุกคน

การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้ใช้งาน : ศักรินทร์ คุ้มแก้ว

ข้อมูลการเสนอร่างกฎหมาย

สืบค้นด้วยชื่อร่างหรือรายละเอียดชื่อของกร่าง

เลือกข้อความเกี่ยวกับร่างที่ต้องการสืบค้น

สืบค้น

จัดเรียงตาม

มีผลล่าสุด

ผลการสืบค้นจำนวน 2 รายการ

ชื่อร่าง	ผู้เสนอ	สถานะ	วันที่เสนอ	หมายเหตุ	ผู้เข้าชื่อจริง ออกชื่อได้กี่ ชื่อ
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม...	พรรคเพื่อไทย	ส่งเข้าชื่อของพรรคการเมือง	16 มิ.ย. 2564 10:30	สืบค้นเข้าชื่อของ พรรคการเมือง ครั้งที่ 1	48 (0)
ร่างพรบ...2564	สภามหาวิทยาลัย	ส่งเข้าชื่อของสภา	14 มิ.ย. 2564 21:05	ทดสอบระบบการเสนอ กฎหมาย	3 (0)

การยืนยันตัวตนด้วยวิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

๘. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าสู่เสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าสู่เสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๙. สภาพปัญหาและอุปสรรคจากการจัดโครงการฯ

สภาพปัญหาและอุปสรรค

๑. ผู้เข้าร่วมสัมมนาขาดความรู้ความเข้าใจการใช้ระบบเทคโนโลยีเบื้องต้น ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการลงทะเบียนเข้าใช้งานระบบการเข้าสู่เสนอกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)
๒. แอปพลิเคชัน D.DOPA ยังไม่มีความเสถียรภาพ ทำให้เกิดปัญหาในการ Log - In เข้าสู่ระบบการใช้งานระหว่างแอปพลิเคชัน D.Dopa กับหน้าเว็บไซต์ระบบ (e-initiative)
๓. โทรศัพท์มือถือบางรุ่นไม่รองรับการใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA หรือผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่มีโทรศัพท์ จึงไม่สามารถยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน D.DOPA และระบบ OTP ของสำนักงานฯ ได้
๔. ข้อมูลในโทรศัพท์เต็มหรือบัตรประชาชนของผู้เข้าร่วมสัมมนาชำรุด (ship ชำรุด) จึงไม่สามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน D.DOPA ได้ แต่สามารถยืนยันตัวตนเพื่อลงทะเบียนกับระบบ OTP ของสำนักงานฯ ได้
๕. ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการมีการแบ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาออกเป็นกลุ่มย่อย จำนวน ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๐ คน ทำให้วิทยากรประจำกลุ่ม จำนวน ๒ คน ในแต่ละกลุ่มไม่สามารถดูแลผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อย่างทั่วถึง

๖. การจัดโครงการครั้งนี้มีเจ้าหน้าที่กรมการปกครองมาอำนวยความสะดวกในการพิสูจน์ตัวตนเพื่อเปิดใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA ให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๖ คน ซึ่งยังไม่เพียงพอในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อย่างทั่วถึง

แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ

๑. ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาเพื่อให้ได้รับทราบถึงประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยี รวมถึงจัดทำสื่อแนะนำการใช้งานระบบการเข้าสู่เสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) เพื่อให้นำไปศึกษาภายหลัง
๒. กรมการปกครองต้องปรับปรุงและพัฒนาแอปพลิเคชัน D.DOPA ให้มีความเสถียรภาพ และสามารถรองรับการใช้งานในโทรศัพท์มือถือได้อย่างครอบคลุม
๓. จัดเตรียมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้มีจำนวนที่เพียงพอ กับจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งไม่สามารถยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน D.DOPA ได้

๔. ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการควรเพิ่มจำนวนกลุ่มย่อยในการสัมมนาจากเดิมจำนวน ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๐ คน ออกเป็นจำนวน ๑๐ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ คน เพื่อให้วิทยากรประจำกลุ่มสามารถดูแลผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อย่างทั่วถึง

๕. การขอความอนุเคราะห์กรมการปกครองในการส่งเจ้าหน้าที่มาอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาเพิ่มขึ้นให้เพียงพอ รวมถึงควรให้เจ้าหน้าที่กรมการปกครองชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับการพิสูจน์ตัวตนและการเปิดใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA

๑๐. การประเมินผลโครงการ

สำนักการประชุมได้ประเมินผลการจัดโครงการครั้งนี้ในเบื้องต้นจากการสังเกตการณ์ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ให้ความสนใจเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดการสัมมนา รวมถึงมีความกระตือรือร้นในการให้ข้อเสนอแนะและซักถามวิทยากรอย่างต่อเนื่องเพื่อทำความรู้ความเข้าใจทั้งในกิจกรรมบรรยาย และกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

๑๑. การเบิกจ่ายงบประมาณ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้อนุมัติงบประมาณให้สำนักการประชุมดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๕ เป็นจำนวนเงิน ๒๔๑,๖๖๖ บาท ซึ่งสำนักการประชุมได้ขอความอนุเคราะห์ให้สำนักการคลังและงบประมาณกันไว้สำหรับจ่ายในการจัดซื้อจัดจ้างค่าเช่ารถตู้ปรับอากาศ เป็นเงินจำนวนเงิน ๒๑,๖๐๐ บาท และได้เบิกเป็นเงินสดเพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรม จำนวน ๒๒๐,๐๖๖ บาท

ในการนี้ สำนักการประชุมได้ใช้จ่ายงบประมาณในการจัดกิจกรรม เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๗๗,๑๐๓.๑๐ บาท ดังนั้น จึงมีเงินเหลือ จำนวน ๔๒,๙๖๒.๙๐ บาท ก่อนที่จะนำส่งคืนสำนักการคลังและงบประมาณ และได้แจ้งสำนักนโยบายและแผนเพื่อทราบต่อไป

การประเมินความรู้ความเข้าใจ
ผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑

การประเมินความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ จากผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ วันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมโฟร์ทรี เดอะชิค โฮเทล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีผู้ตอบแบบทดสอบ จำนวน ๑๐๒ คน แบ่งเป็น ผู้ตอบแบบทดสอบผ่านทาง Google Form จำนวน ๕๒ คน และผู้ตอบแบบทดสอบในรูปแบบเอกสาร จำนวน ๕๐ คน

วิธีการวัดความรู้ความเข้าใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจ คือ แบบทดสอบหลังการสัมมนาโดยมีคำถามทั้งหมดจำนวน ๑๐ ข้อ

การอภิปรายผล

การวัดความรู้ความเข้าใจ มีเกณฑ์การให้คะแนนผู้ตอบแบบทดสอบจำนวน ๑๐ ข้อ เป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๘ – ๑๐ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก
๖ – ๗ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดี
๕ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
๓ – ๔ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย
๐ – ๒ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวัดความรู้ความเข้าใจ

ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑๐	๔๑	๔๐.๑๙
๙	๑๗	๑๖.๖๖
๘	๑๑	๑๐.๗๘
๗	๘	๗.๘๔
๖	๑๓	๑๒.๗๔
๕	๖	๕.๘๘
๔	๔	๓.๙๒
๓	๒	๑.๙๖
๒	๐	๐
๑	๐	๐
๐	๐	๐
รวม	๑๐๒	๑๐๐

จากตารางดังกล่าว พบว่า

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมาก โดยตอบแบบทดสอบได้ ๑๐ คะแนน มากที่สุด จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๑๙ รองลงมา ๙ คะแนน จำนวน ๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๖ และ ๘ คะแนน จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗๘

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับดี โดยตอบแบบทดสอบได้ ๖ คะแนน มากที่สุด จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๔ และรองลงมา ๗ คะแนน จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๔

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง โดยตอบแบบทดสอบได้ ๕ คะแนน จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘

๔. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย โดยตอบแบบทดสอบได้ ๔ คะแนน จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๒ และ ๓ คะแนน จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๖

สรุปภาพรวมผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่ระดับดีถึงระดับดีมาก จำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๒๓

การประเมินความพึงพอใจ
การจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
เสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๑

การประเมินความพึงพอใจจากการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
 เสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕
 ณ โรงแรมโฟร์ทรี เดอะซิค โฮเทล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๐๙ คน แบ่งเป็น ผู้ตอบแบบสอบถามทาง Google Form จำนวน
 ๔๖ คน และผู้ตอบแบบสอบถามในรูปแบบเอกสาร จำนวน ๖๓ คน

ตารางที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. เพศ		
หญิง	๗๒	๖๖.๐๕
ชาย	๓๗	๓๓.๙๔
รวม	๑๐๙	๑๐๐
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๑	๐.๙๑
๒๑ – ๔๐ ปี	๑๕	๑๓.๗๖
๔๑ – ๖๐ ปี	๕๐	๔๕.๘๗
๖๐ ปี ขึ้นไป	๔๓	๓๙.๔๔
รวม	๑๐๙	๑๐๐
๓. การศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	๔๖	๔๒.๒๐
อนุปริญญา	๑๐	๙.๑๗
ปริญญาตรี	๓๒	๒๙.๓๕
สูงกว่าปริญญาตรี	๓	๒.๗๕
อื่น ๆ ได้แก่ ประถมศึกษา	๑๘	๑๖.๕๑
รวม	๑๐๙	๑๐๐
๔. อาชีพ		
นักศึกษา	๒	๑.๘๓
ข้าราชการ	๕	๔.๕๘
พนักงาน/ลูกจ้าง	๑๔	๑๒.๘๔
ธุรกิจส่วนตัว	๕๖	๕๑.๓๗
เกษตรกร	๔	๓.๖๖
อื่น ๆ เช่น ค้าขาย และแม่บ้าน	๒๘	๒๕.๖๘
รวม	๑๐๙	๑๐๐

๕. การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการนี้โดยช่องทางใด (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ คำถาม)		
เว็บไซต์ของรัฐสภา	๒๕	๒๒.๙๓
วิทยุโทรทัศน์รัฐสภา	๑๓	๑๑.๙๒
สื่อสังคมออนไลน์	๒๘	๒๕.๖๘
อื่น ๆ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประธานชุมชน ผู้นำชุมชน	๔๓	๓๙.๔๔
รวม	๑๐๙	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ สามารถสรุปข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินได้ ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบประเมินเป็นเพศหญิง จำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๐๕ และเป็นเพศชาย จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๙๔

๒. ผู้ตอบแบบประเมินอยู่ในช่วงอายุ ๔๑ – ๖๐ ปี มากที่สุด จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘๗ รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๔๔ ช่วงอายุ ๒๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๖ และช่วงอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๑

๓. ผู้ตอบแบบประเมินศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๕ รองลงมาศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๒๐ ระดับอนุปริญญา จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๑๗ ระดับอื่น ๆ ได้แก่ ประถมศึกษา จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๑ และศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๕

๔. ผู้ตอบแบบประเมินประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มากที่สุด จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓๗ รองลงมาเป็นอาชีพอื่น ๆ เช่น ค้าขาย และแม่บ้าน จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๘ เป็นพนักงาน/ลูกจ้าง จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๔ ข้าราชการ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๕๘ เกษตรกร จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๖ และเป็นนักศึกษา จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๓

๕. ผู้ตอบแบบประเมินรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการช่องทางอื่น ๆ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประธานชุมชน ผู้นำชุมชน มากที่สุด จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๔๔ รองลงมาทางสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๘ ทางเว็บไซต์ของรัฐสภา จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๙๓ และทางวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๙๒

ตารางที่ ๒ การรับรู้และการมีส่วนร่วมเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. ท่านเคยทราบหรือรับรู้มาก่อนหรือไม่ ว่าประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้		
ทราบ	๓๙	๓๕.๗๗
ไม่ทราบ	๗๐	๖๔.๒๒
รวม	๑๐๙	๑๐๐
๒. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมาก่อนหรือไม่		
เคย (ผู้ริเริ่ม/ผู้แทนการเสนอกฎหมาย)	๒	๕.๑๒
เคย (ผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย)	๘	๒๐.๕๑
ไม่เคย	๒๙	๗๔.๓๕
รวม	๓๙	๑๐๐

๓. สาเหตุที่ท่านไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพราะเหตุใด (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ คำถาม)		
ร่างกฎหมายไม่มีความน่าสนใจ/ ไม่ตรงกับความต้องการ	๑	๓.๕๗
ไม่ทราบช่องทางในการที่จะ เข้าชื่อเสนอกฎหมาย/ไม่รู้จักกับผู้ ริเริ่มเสนอกฎหมาย	๑๑	๓๙.๒๘
ไม่ทราบถึงการจัดให้มีการเข้าชื่อ เสนอร่างพระราชบัญญัติ/ไม่มีการ ประชาสัมพันธ์หรือเชิญชวน	๑๖	๕๗.๑๔
รวม	๒๘	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ สามารถสรุปการรับรู้และการมีส่วนร่วมเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของผู้ตอบแบบ
ประเมินได้ ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบประเมินทราบหรือรับรู้มาก่อนว่าประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้
จำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗๗ และไม่ทราบ จำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๒๒

๒. ผู้ตอบแบบประเมินไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมาก่อน มากที่สุด จำนวน ๒๙ คน
คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๓๕ รองลงมาเคยมีส่วนร่วมในฐานะผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อย
ละ ๒๐.๕๑ และเคยในฐานะผู้ริเริ่ม/ผู้แทนการเสนอกฎหมาย จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๒

๓. ผู้ตอบแบบประเมินไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย เพราะไม่ทราบถึงการจัดให้มีการ
เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ/ไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือเชิญชวน มากที่สุด จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ
๕๗.๑๔ รองลงมาเพราะไม่ทราบช่องทางในการที่จะเข้าชื่อเสนอกฎหมาย/ไม่รู้จักกับผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย
จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๒๘ และร่างกฎหมายไม่มีความน่าสนใจ/ไม่ตรงกับความต้องการ จำนวน
๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๗

ระดับความพึงพอใจ

วิธีการประเมินความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมสัมมนาโครงการ
การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การอภิปรายผล

การวัดความพึงพอใจ มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งเป็น ๕ ระดับซึ่งกำหนดความมากน้อยตาม
ระดับความพึงพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

๔ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

๓ หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

๒ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

๑ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้มาตรวัดแบบ
ลิเคิร์ท (Likert) ๕ ระดับ ดังนี้

๔.๒๑ – ๕.๐๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
๓.๔๑ – ๔.๒๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
๒.๖๑ – ๓.๔๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
๑.๘๑ – ๒.๖๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
๑.๐๐ – ๑.๘๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ ๓ ตารางระดับความพึงพอใจ/ ความรู้ความเข้าใจ

รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)	
ด้านความรู้ความเข้าใจ						
ความรู้ ความเข้าใจ ก่อน การสัมมนา	๓๘	๒๘	๒๕	๑๓	๕	๓.๗๔ มาก
ความรู้ ความเข้าใจ หลัง การสัมมนา	๕๗	๔๒	๘	๒	๐	๔.๔๑ มากที่สุด
ด้านวิทยากร						
การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ของวิทยากร	๖๙	๓๖	๔	๐	๐	๔.๕๙ มากที่สุด
การตอบประเด็นข้อซักถามได้ชัดเจน	๖๔	๓๙	๕	๑	๐	๔.๕๒ มากที่สุด
การให้ความเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ ซักถามให้มีความสำคัญกับผู้เข้าสัมมนา	๗๕	๓๑	๓	๐	๐	๔.๖๖ มากที่สุด
ด้านสถานที่/ระยะเวลา						
ความเหมาะสมของสถานที่	๗๔	๓๒	๓	๐	๐	๔.๖๕ มากที่สุด
ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	๖๙	๓๙	๑	๐	๐	๔.๖๒ มากที่สุด
ความเหมาะสมของระยะเวลาในการ สัมมนา	๖๑	๔๒	๖	๐	๐	๔.๕๐ มากที่สุด
ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่						
การต้อนรับของเจ้าหน้าที่	๘๔	๒๕	๐	๐	๐	๔.๗๗ มากที่สุด
การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	๘๓	๒๔	๒	๐	๐	๔.๗๔ มากที่สุด
การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถาม ของเจ้าหน้าที่	๘๔	๒๓	๒	๐	๐	๔.๗๕ มากที่สุด

จากตารางที่ ๓ พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายของประชาชนโดยก่อนการสัมมนามีความรู้ความเข้าใจมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๔ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๘๐ และหลังการสัมมนามีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔.๔๑ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๒๐

สรุปความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๘๐ โดยด้านวิทยากร การให้ความเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถามให้มีความสำคัญกับผู้เข้าสัมมนา มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๖๖ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๒๐ ด้านสถานที่/ระยะเวลา ความเหมาะสมของสถานที่ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๖๕ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๓ และด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ การต้อนรับของเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๗๗ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๔๐

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์

วันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕

ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

ณ โรงแรมโพธิ์บุษย์ เดอะฮิลล์ โฮเทล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

.....

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางมาตรการรองรับการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองการปกครองในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๓ บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ยังบัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ร่วมกันเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ นั้น จากผลการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ปรากฏว่ามีภาคประชาชนให้ความสนใจในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้นั้น เป็นกฎหมายที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และนำมาบังคับใช้เกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยอนุโลมใช้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว โดยมีหลักการสำคัญ คือ การกำหนดกลไกช่วยเหลือในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายแก่ประชาชน และมีนวัตกรรมในร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อทั้งภาคประชาชน และการบริหารจัดการของภาครัฐ คือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมถึงแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย (ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ : มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญและจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ข้อ ๔ จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย) ซึ่งจะส่งผลให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมตามที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติไว้

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้รับผิดชอบในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน จึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประชาสัมพันธ์เผยแพร่และจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมถึงกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินการ

เข้าซื้อเสนอกฎหมายที่จะมีขึ้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าว รวมถึงการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิของตนเองในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้

สำนักการประชุมในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชนจึงเห็นควรเสนอโครงการนี้ขึ้น ซึ่งจะจัดใน ๔ จังหวัด ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ โดยแบ่งออกเป็น ๓ กิจกรรมหลัก คือ

๑. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

๒. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าซื้อเสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พร้อมทั้งให้ประชาชนทราบว่าพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร

๒. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

วันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ โรงแรมโฟร์ทรีชีเดอะฮิลล์ โฮเทล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๔. กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

ประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๐๐ คน

๕. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒๔๑,๖๖๖ บาท

๖. รูปแบบของกิจกรรม

๑. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

๒. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมถึงมีความพร้อมในการดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้อย่างถูกต้อง

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภาในการเผยแพร่เรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๘. ตัวชี้วัดโครงการ

- กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการตามที่ได้กำหนดไว้ จำนวน ๑๐๐ คน

๙. การติดตามและประเมินผล

- การสังเกตการณ์
- แบบทดสอบหลังการสัมมนา
- แบบประเมินความพึงพอใจ

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานการประชุม กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
THE SECRETARIAT OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
**CHANGE ROLE
CHANGE FORM
MAKE IT EASY**
with e-initiative

- ปรับบทบาท เปลี่ยนรูปแบบ การเข้ามาทำเป็นเรื่องง่าย ด้วย e-initiative -

initiativehackathon@gmail.com 093 303 0509 การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รัฐบาล

กำหนดการ

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๑
ณ โรงแรมโฟร์ทรี เดอะซิค โฮเทล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
วันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕

วันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕

๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ลงทะเบียน

๐๙.๐๐ - ๐๙.๑๕ น. นายณัฐกรฤกษ์ วงศ์เจริญ ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กล่าวเปิดโครงการ

๐๙.๑๕ - ๑๒.๐๐ น. กิจกรรมบรรยายเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔
บัญญัติไว้

วิทยากร

๑. นายศักดิ์ดา ภารา นิติกรชำนาญการพิเศษ
๒. นายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ นิติกรชำนาญการพิเศษ

๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอ
กฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

วิทยากร

กลุ่มที่ ๑

๑. นายศักรินทร์ กุ่มแก้ว นิติกรชำนาญการ
๒. นางสาวกรรณิญา จางศิริ นิติกรปฏิบัติการ

กลุ่มที่ ๒

๑. นายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ นิติกรชำนาญการพิเศษ
๒. นายณัฐดนัย วัตงาม นิติกรปฏิบัติการ

กลุ่มที่ ๓

๑. นายสุวัฒน์ ศิริวิเชียร นิติกรชำนาญการพิเศษ

๒. นางสาวจิรต์นชยา พรฟ้านิมิต นิติกรปฏิบัติการ

กลุ่มที่ ๔

๑. นางสาวสวรรณยา ทองคำ   นิติกรชำนาญการ

๒. นางจิตติมา วิริยะพันธ์   นิติกรชำนาญการ

กลุ่มที่ ๕

๑. นายปฐมฤกษ์ ปาระมีสา   นิติกรชำนาญการ

๒. นายสมยศ วงษ์มา   นิติกรชำนาญการ

๑๖.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.   นายณัฏฐฤกษ์ วังค์เจริญ ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ
กล่าวปิดและขอบคุณผู้เข้าร่วมโครงการฯ

หมายเหตุ: ๑. พักรับประทานอาหารว่าง ๑๐.๓๐ และ ๑๔.๓๐ น.

๒. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ผลการดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อสิทธิสุขภาพ ของประชาชน ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานการประชุมได้ดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อสิทธิสุขภาพของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ วันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ โรงแรมเคสโค บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เสร็จสิ้นแล้ว สรุปรายงานผลการดำเนินการจัดโครงการฯ ดังนี้

๑. การคัดกรองผู้เข้าร่วมสัมมนา

ข้าราชการสำนักงานฯ ผู้จัดโครงการ ได้ดำเนินการคัดกรองผู้เข้าร่วมสัมมนาก่อนการลงทะเบียน ด้วยการตรวจสอบว่ามีประวัติได้รับการฉีดวัคซีนมาแล้ว จำนวน ๒ เข็ม หรือไม่ โดยตรวจสอบจากแอปพลิเคชันหมอพร้อม และให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาแสดงผลตรวจ ATK เป็นลบไม่เกิน ๗๒ ชั่วโมง ต่อเจ้าหน้าที่ผู้จัดโครงการก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙)

การคัดกรองผู้เข้าร่วมสัมมนา

๒. การลงทะเบียนผู้เข้าร่วมสัมมนา

การจัดโครงการครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งเป็นกลุ่มประชาชนทั่วไปในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนทั้งสิ้น ๑๐๐ คน และมีผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์ จำนวน ๘ คน

การลงทะเบียนผู้เข้าร่วมสัมมนา

๓. การพิสูจน์ตัวตนเพื่อใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA

ในการจัดโครงการครั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่จากกรมการปกครองในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๖ คน มาอำนวยความสะดวกในการพิสูจน์ตัวตนให้แก่กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมสัมมนา เพื่อเปิดใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA ในโทรศัพท์มือถือ ซึ่งจะสามารถใช้ในการยืนยันตัวตนเพื่อเข้าสู่ระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการได้ โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่ต้องไปดำเนินการพิสูจน์ตัวตนด้วยตนเอง ณ ที่ว่าการอำเภอ

การพิสูจน์ตัวตนเพื่อใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA

๔. การกล่าวรายงาน

นายสมพงษ์ รัตนสุวรรณ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ได้กล่าวรายงานการจัดโครงการในครั้งนี้ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

“การจัดโครงการในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่รัฐสภาตราขึ้นว่ามีหลักเกณฑ์วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร พร้อมทั้งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ซึ่งเป็นระบบที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อเหมือนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยเอกสารแบบกระดาษ”

นายสมพงษ์ รัตนสุวรรณ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย กล่าวรายงาน

๕. การกล่าวเปิดโครงการ

ในการจัดโครงการครั้งนี้ ได้รับเกียรติจากนางสนิ สัมมี ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม เป็นประธานในพิธีการเปิดสัมมนา โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

“การจัดกิจกรรมในวันนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ”

นางสนิ สัมมี ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม กล่าวเปิดการสัมมนา

๖. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

กิจกรรมบรรยายในภาคเช้า แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง

ช่วงที่ ๑ นายศักดิ์ดา ภารา นิติกรชำนาญการพิเศษ ได้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาในเรื่องความเป็นมาของพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งตราขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย รวมถึงความเป็นมาของการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

ช่วงที่ ๒ นายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ นิติกรชำนาญการพิเศษ ได้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาในเรื่องสิทธิของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้บัญญัติไว้

๗. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการได้มีการแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาออกเป็น ๘ กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน ๑๓ คน โดยในแต่ละกลุ่มจะมีวิทยากร จำนวน ๒ คน ให้คำแนะนำการใช้งานระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) โดยให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบด้วยแอปพลิเคชัน D.DOPA และระบบ OTP ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ก่อนที่จะมีการร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบ (e-initiative) ต่อไป ทั้งนี้ วิทยากรประจำกลุ่มทุกกลุ่มได้ให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบ (e-initiative) จนครบทุกคน

๘. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๙. สภาพปัญหาและอุปสรรคจากการจัดโครงการฯ

สภาพปัญหาและอุปสรรค

๑. โทรศัพท์มือถือบางรุ่นไม่รองรับการใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA หรือผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่มีโทรศัพท์ จึงไม่สามารถยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน D.DOPA และระบบ OTP ของสำนักงานฯ ได้

๒. ข้อมูลในโทรศัพท์เต็มหรือบัตรประชาชนของผู้เข้าร่วมสัมมนาชำรุด (ship ชำรุด) จึงไม่สามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน D.DOPA ได้ แต่สามารถยืนยันตัวตนเพื่อลงทะเบียนกับระบบ OTP ของสำนักงานฯ ได้

๓. ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการมีการแบ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาออกเป็นกลุ่มย่อย จำนวน ๘ กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน ๑๓ คน ทำให้วิทยากรประจำกลุ่ม จำนวน ๒ คน ในแต่ละกลุ่มยังไม่สามารถดูแลผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อย่างทั่วถึง

๔. การจัดโครงการครั้งนี้มีเจ้าหน้าที่กรมการปกครองมาอำนวยความสะดวกในการพิสูจน์ตัวตนเพื่อเปิดใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA ให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๖ คน ซึ่งยังไม่เพียงพอในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อย่างทั่วถึง

แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ

๑. กรมการปกครองต้องปรับปรุงและพัฒนาแอปพลิเคชัน D.DOPA ให้มีความเสถียรภาพ และสามารถรองรับการใช้งานในโทรศัพท์มือถือได้อย่างครอบคลุม

๒. จัดเตรียมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้มีจำนวนที่เพียงพอ กับจำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งไม่สามารถยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน D.DOPA ได้

๓. ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการควรเพิ่มจำนวนกลุ่มย่อยในการสัมมนาจากเดิม จำนวน ๘ กลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน ๑๓ คน ออกเป็นจำนวน ๑๐ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ คน เพื่อให้วิทยากรประจำกลุ่ม สามารถดูแลผู้เข้าร่วมสัมมนาได้อย่างทั่วถึง

๔. การขอความอนุเคราะห์กรมการปกครองในการส่งเจ้าหน้าที่มาอำนวยความสะดวก ให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาเพิ่มขึ้นให้เพียงพอ รวมถึงควรให้เจ้าหน้าที่กรมการปกครองชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมสัมมนา ได้รับทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการพิสูจน์ตัวตนและการเปิดใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA

๑๐. การประเมินผลโครงการ

สำนักการประชุมได้ประเมินผลการจัดโครงการครั้งนี้ในเบื้องต้นจากการสังเกตการณ์ ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ให้ความสนใจเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดการสัมมนา รวมถึงมีความกระตือรือร้น ในการซักถามวิทยากรอย่างต่อเนื่องเพื่อทำความเข้าใจในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้งานระบบ การเข้าสู่เสนอกฎหมาย (e-initiative)

๑๑. การเบิกจ่ายงบประมาณ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้อนุมัติงบประมาณให้สำนักการประชุมดำเนินการ จัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ภาควิชาออกเสียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓ เมษายน ๒๕๖๕ เป็นจำนวนเงิน ๒๔๑,๖๖๖ บาท

ในการนี้ สำนักการประชุมได้ใช้จ่ายงบประมาณในการจัดกิจกรรม เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๘๖,๒๕๐ บาท ดังนั้น จึงมีเงินเหลือ จำนวน ๕๕,๔๑๖ บาท ก่อนที่จะนำส่งคืนสำนักการคลังและงบประมาณ และจะได้แจ้งสำนักนโยบายและแผนเพื่อทราบต่อไป

การประเมินความรู้ความเข้าใจ
ผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๒

การประเมินความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ จากผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ วันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมเคสโค บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีผู้ตอบแบบทดสอบ จำนวน ๑๐๐ คน แบ่งเป็น ผู้ตอบแบบทดสอบผ่านทาง Google Form จำนวน ๕๖ คน และผู้ตอบแบบทดสอบในรูปแบบเอกสาร จำนวน ๔๔ คน

วิธีการวัดความรู้ความเข้าใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจ คือ แบบทดสอบหลังการสัมมนาโดยมีคำถามทั้งหมดจำนวน ๑๐ ข้อ

การอภิปรายผล

การวัดความรู้ความเข้าใจ มีเกณฑ์การให้คะแนนผู้ตอบแบบทดสอบจำนวน ๑๐ ข้อ เป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๘ – ๑๐ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก
๖ – ๗ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดี
๕ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
๓ – ๔ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย
๐ – ๒ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวัดความรู้ความเข้าใจ

ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑๐	๒๖	๒๖
๙	๒๓	๒๓
๘	๑๙	๑๙
๗	๑๑	๑๑
๖	๘	๘
๕	๘	๘
๔	๔	๔
๓	๑	๑
๒	๐	๐
๑	๐	๐
๐	๐	๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐

จากตารางดังกล่าว พบว่า

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมาก โดยตอบแบบทดสอบได้ ๑๐ คะแนน มากที่สุด จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖ รองลงมา ๙ คะแนน จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓ และ ๘ คะแนน จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับดี โดยตอบแบบทดสอบได้ ๗ คะแนน จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑ และ ๖ คะแนน จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง โดยตอบแบบทดสอบได้ ๕ คะแนน จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘

๔. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย โดยตอบแบบทดสอบได้ ๔ คะแนน จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔ และ ๓ คะแนน จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑

สรุปภาพรวมผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่ระดับดีถึงระดับดีมาก จำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗

การประเมินความพึงพอใจ
การจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
เสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๒

การประเมินความพึงพอใจจากการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
 เสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ วันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕
 ณ โรงแรมเครสโค บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๐๔ คน แบ่งเป็น ผู้ตอบแบบสอบถามทาง Google Form จำนวน
 ๕๖ คน และผู้ตอบแบบสอบถามในรูปแบบเอกสาร จำนวน ๔๘ คน

ตารางที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. เพศ		
หญิง	๕๖	๕๓.๘๔
ชาย	๔๘	๔๖.๑๕
รวม	๑๐๔	๑๐๐
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๑	๐.๙๖
๒๑ - ๔๐ ปี	๓๑	๒๙.๘๐
๔๑ - ๖๐ ปี	๕๑	๔๙.๐๓
๖๐ ปี ขึ้นไป	๒๑	๒๐.๑๙
รวม	๑๐๔	๑๐๐
๓. การศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	๓๔	๓๒.๖๙
อนุปริญญา	๗	๖.๗๓
ปริญญาตรี	๔๑	๓๙.๔๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๒	๑๑.๕๓
อื่น ๆ เช่น มัธยมศึกษาตอนต้น และประถมศึกษา	๑๐	๙.๖๑
รวม	๑๐๔	๑๐๐
๔. อาชีพ		
นักศึกษา	๒	๑.๙๒
ข้าราชการ	๑๙	๑๘.๒๖
พนักงาน/ลูกจ้าง	๒๔	๒๓.๐๗
ธุรกิจส่วนตัว	๒๖	๒๕

เกษตรกร	๖	๕.๗๖
อื่น ๆ เช่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้ใหญ่บ้าน	๒๗	๒๕.๙๖
รวม	๑๐๔	๑๐๐
๕. การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการนี้โดยช่องทางใด (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ คำถาม)		
เว็บไซต์ของรัฐสภา	๒๑	๒๐.๑๙
วิทยุโทรทัศน์รัฐสภา	๑๒	๑๑.๕๓
สื่อสังคมออนไลน์	๒๔	๒๓.๐๗
อื่น ๆ เช่น เทศบาล และพรรค การเมือง	๔๗	๔๕.๑๙
รวม	๑๐๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ สามารถสรุปข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินได้ ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบประเมินเป็นเพศหญิง จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๘๔ และเป็นเพศชาย จำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑๕

๒. ผู้ตอบแบบประเมินอยู่ในช่วงอายุ ๔๑ – ๖๐ ปี มากที่สุด จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๓ รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ ๒๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๐ ช่วงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑๙ และช่วงอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๖

๓. ผู้ตอบแบบประเมินศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๔๒ รองลงมาศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๙ ระดับอื่น ๆ เช่น มัธยมศึกษาตอนต้น และประถมศึกษา จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๖๑ ศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๓ และระดับอนุปริญญา จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๓

๔. ผู้ตอบแบบประเมินประกอบอาชีพอาชีพอื่น ๆ เช่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้ใหญ่บ้าน มากที่สุด จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙๖ รองลงมาเป็นธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕ เป็นพนักงาน/ลูกจ้าง จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๗ ข้าราชการ จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๒๖ เกษตรกร จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗๖ และเป็นนักศึกษา จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๒

๕. ผู้ตอบแบบประเมินรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการช่องทางอื่น ๆ เช่น เทศบาล และพรรคการเมือง มากที่สุด จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑๙ รองลงมาทางสื่อสังคมออนไลน์จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๗ ทางเว็บไซต์ของรัฐสภา จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑๙ และทางวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๓

ตารางที่ ๒ การรับรู้และการมีส่วนร่วมเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. ท่านเคยทราบหรือรับรู้มาก่อนหรือไม่ ว่าประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้		
ทราบ	๖๓	๖๐.๕๗
ไม่ทราบ	๔๑	๓๙.๔๒
รวม	๑๐๔	๑๐๐

๒. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมาก่อนหรือไม่		
เคย (ผู้ริเริ่ม/ผู้แทนการเสนอ กฎหมาย)	๕	๗.๙๓
เคย (ผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย)	๐	๐
ไม่เคย	๕๘	๙๒.๐๖
รวม	๖๓	๑๐๐
๓. สาเหตุที่ท่านไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพราะเหตุใด (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ คำถาม)		
ร่างกฎหมายไม่มีความน่าสนใจ/ ไม่ตรงกับความต้องการ	๒	๔.๑๖
ไม่ทราบช่องทางในการที่จะ เข้าชื่อเสนอกฎหมาย/ไม่รู้จักรับผู้ ริเริ่มเสนอกฎหมาย	๒๔	๕๐
ไม่ทราบถึงการจัดให้มีการเข้าชื่อ เสนอร่างพระราชบัญญัติ/ไม่มีการ ประชาสัมพันธ์หรือเชิญชวน	๒๒	๔๕.๘๓
รวม	๔๘	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ สามารถสรุปการรับรู้และการมีส่วนร่วมเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของผู้ตอบแบบ
ประเมินได้ ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบประเมินทราบหรือรับรู้มาก่อนว่าประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้
จำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕๗ และไม่ทราบ จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๔๒

๒. ผู้ตอบแบบประเมินไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมาก่อน จำนวน ๕๘ คน คิดเป็น
ร้อยละ ๙๒.๐๖ และเคยมีส่วนร่วมในฐานะผู้ริเริ่ม/ผู้แทนการเสนอกฎหมาย จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ
๗.๙๓

๓. ผู้ตอบแบบประเมินไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพราะไม่ทราบช่องทางในการ
ที่จะเข้าชื่อเสนอกฎหมาย/ไม่รู้จักรับผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย มากที่สุด จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐
รองลงมาเพราะไม่ทราบถึงการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ/ไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือ
เชิญชวน จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘๓ และร่างกฎหมายไม่มีความน่าสนใจ/ไม่ตรงกับความต้องการ
จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๖

ระดับความพึงพอใจ

วิธีการประเมินความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมสัมมนาโครงการ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การอภิปรายผล

การวัดความพึงพอใจ มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งเป็น ๕ ระดับซึ่งกำหนดความมากน้อยตามระดับความพึงพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

๔ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

๓ หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

๒ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

๑ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้มาตรวัดแบบ ลิเคิร์ท (Likert) ๕ ระดับ ดังนี้

๔.๒๑ – ๕.๐๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
๓.๔๑ – ๔.๒๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
๒.๖๑ – ๓.๔๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
๑.๘๑ – ๒.๖๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
๑.๐๐ – ๑.๘๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ ๓ ตารางระดับความพึงพอใจ/ ความรู้ความเข้าใจ

รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)	
ด้านความรู้ความเข้าใจ						
ความรู้ ความเข้าใจ ก่อน การสัมมนา	๑๗	๓๖	๓๐	๑๘	๓	๓.๔๔ มาก
ความรู้ ความเข้าใจ หลัง การสัมมนา	๔๘	๔๙	๖	๑	๐	๔.๓๘ มากที่สุด
ด้านวิทยากร						
การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ของวิทยากร	๖๖	๓๖	๒	๐	๐	๔.๖๑ มากที่สุด
การตอบประเด็นข้อซักถามได้ชัดเจน	๕๖	๔๓	๕	๐	๐	๔.๔๙ มากที่สุด
การให้ความเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ ซักถามให้ความสำคัญกับผู้เข้าสัมมนา	๖๓	๓๖	๕	๐	๐	๔.๕๕ มากที่สุด
ด้านสถานที่/ระยะเวลา						
ความเหมาะสมของสถานที่	๕๘	๔๐	๖	๐	๐	๔.๕๐ มากที่สุด
ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	๖๑	๓๖	๗	๐	๐	๔.๕๑ มากที่สุด
ความเหมาะสมของระยะเวลาในการ สัมมนา	๕๕	๔๒	๗	๐	๐	๔.๔๖ มากที่สุด
ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่						
การต้อนรับของเจ้าหน้าที่	๗๗	๒๖	๑	๐	๐	๔.๗๓ มากที่สุด
การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	๗๔	๒๙	๑	๐	๐	๔.๗๐ มากที่สุด
การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถาม ของเจ้าหน้าที่	๗๕	๒๘	๑	๐	๐	๔.๗๑ มากที่สุด

จากตารางที่ ๓ พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนโดยก่อนการสัมมนา มีความรู้ความเข้าใจมีค่าเฉลี่ย ๓.๔๔ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๘๐ และหลังการสัมมนา มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓๘ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖๐

สรุปความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๘ คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๖๐ โดยด้านวิทยากร การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของวิทยากร มีค่าเฉลี่ยความ

พึงพอใจเท่ากับ ๔.๖๑ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๒๐ ด้านสถานที่/ระยะเวลา ความพร้อมของ
อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๕๑ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็น
ร้อยละ ๙๐.๒๐ และด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ การต้อนรับของเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ
๔.๗๓ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๖๐

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์

วันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕

ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ นาฬิกา

ณ โรงแรมเครสโค บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

.....

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางมาตรการรองรับการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองการปกครองในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๓ บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ยังบัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ร่วมกันเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ นั้น จากผลการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ปรากฏว่ามีภาคประชาชนให้ความสนใจในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้นั้น เป็นกฎหมายที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และนำมาบังคับใช้เกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยอนุโลมใช้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว โดยมีหลักการสำคัญ คือ การกำหนดกลไกช่วยเหลือในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายแก่ประชาชน และมีนวัตกรรมในร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อทั้งภาคประชาชน และการบริหารจัดการของภาครัฐ คือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมถึงแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย (ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ : มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญและจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ข้อ ๔ จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย) ซึ่งจะส่งผลให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมตามที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติไว้

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้รับผิดชอบในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน จึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประชาสัมพันธ์เผยแพร่และจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมถึงกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินการ

เข้าซื้อเสนอกฎหมายที่จะมีขึ้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าว รวมถึงการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิของตนเองในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้

สำนักการประชุมในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชนจึงเห็นควรเสนอโครงการนี้ขึ้น ซึ่งจะจัดใน ๔ จังหวัด ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ โดยแบ่งออกเป็น ๓ กิจกรรมหลัก คือ

๑. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

๒. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าซื้อเสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พร้อมทั้งให้ประชาชนทราบว่าพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร

๒. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

วันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ โรงแรมเครสโคบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

๔. กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

ประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๐๐ คน

๕. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณจากโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒๔๑,๖๖๖ บาท

๖. รูปแบบของกิจกรรม

๑. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

๒. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวิทัศน์ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมถึงมีความพร้อมในการดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้อย่างถูกต้อง

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภาในการเผยแพร่เรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๘. ตัวชี้วัดโครงการ

เชิงปริมาณ

- กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการตามที่ได้กำหนดไว้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เชิงคุณภาพ

- ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย อยู่ในระดับดี
- ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๙. การติดตามและประเมินผล

- แบบทดสอบหลังการสัมมนา
- แบบประเมินความพึงพอใจ
- การสังเกตการณ์

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานการประชุม กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

CHANGE ROLE CHANGE FORM MAKE IT EASY with e-initiative

- ปรับบทบาท เปลี่ยนรูปแบบ ทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย ด้วย e-initiative -

initiativehackathon@gmail.com 093-303-0509 การเข้าสู่เสนอกฎหมาย รัฐสภา

กำหนดการ

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ณ โรงแรมเครสโค บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ วันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕

วันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕

๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ลงทะเบียน

๐๙.๐๐ - ๐๙.๑๕ น. นางสินี สัมมี ผู้อำนวยการสำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กล่าวเปิดโครงการ

๐๙.๑๕ - ๑๒.๐๐ น. กิจกรรมบรรยายเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

วิทยากร

ช่วงที่ ๑ นายศักดิ์ดา ภารา นิติกรชำนาญการพิเศษ

ช่วงที่ ๒ นายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ นิติกรชำนาญการพิเศษ

๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

วิทยากร

กลุ่มที่ ๑

๑. นายศักรินทร์ กุ่มแก้ว นิติกรชำนาญการ

๒. นางสาวฐิติภัทร สังข์ชุม เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มที่ ๒

๑. นายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ นิติกรชำนาญการพิเศษ

๒. นางสาวณัฐา อนุสรานนท์ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มที่ ๓

๑. นายณัฐดนัย วัฒนาม นิติกรปฏิบัติการ

๒. นางสาวพัชรี บุญส่ง เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มที่ ๔

๑. นายสุวัฒน์ ศิริวิเชียร   นิติกรชำนาญการพิเศษ
๒. นางสาวจิรต์นชยา พรฟ้านิมิต   นิติกรปฏิบัติการ

กลุ่มที่ ๕

๑. นางสาวสรวรรยา ทองคำ   นิติกรชำนาญการ
๒. นางจิตติมา วิริยะพันธ์   นิติกรชำนาญการ

กลุ่มที่ ๖

๑. นางสาวกรัญญา จางศิริ   นิติกรปฏิบัติการ
๒. นางสาวนุติ นรลักษณ์   เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มที่ ๗

๑. นายปฐมฤกษ์ ปาระมีสา   นิติกรชำนาญการ
๒. นายสมยศ วงษ์มา   นิติกรชำนาญการ

กลุ่มที่ ๘

๑. นายสมศักดิ์ เกิดหล้า   นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ
๒. นายอาทิตย์ ณะวงศ์   นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ

๑๖.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.   นางสินี สัมมี ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม กล่าวปิดและขอบคุณผู้เข้าร่วมโครงการฯ

หมายเหตุ: ๑. พักรับประทานอาหารว่าง ๑๐.๓๐ และ ๑๔.๓๐ น.
๒. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

**ผลการดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย
ของประชาชน ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี**

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยสำนักงานการประชุมได้ดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ โรงแรมโดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี เสร็จสิ้นแล้ว สรุปรายงานผลการดำเนินการจัดโครงการฯ ดังนี้

๑. การคัดกรองผู้เข้าร่วมสัมมนา

ข้าราชการสำนักงานฯ ผู้จัดโครงการ ได้ดำเนินการคัดกรองผู้เข้าร่วมสัมมนาก่อนการลงทะเบียน ด้วยการตรวจสอบว่ามีประวัติได้รับการฉีดวัคซีนมาแล้ว จำนวน ๒ เข็ม หรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) ตามคำสั่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ ๒๕๕๗/๒๕๖๕ เรื่อง มาตรการเร่งด่วนในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) (ฉบับที่ ๔๙) ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๕

การคัดกรองผู้เข้าร่วมสัมมนา

๒. การลงทะเบียนผู้เข้าร่วมสัมมนา

การจัดโครงการครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งเป็นกลุ่มประชาชนทั่วไปในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวนทั้งสิ้น ๑๐๐ คน และมีผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์ จำนวน ๑๒ คน

การลงทะเบียนเข้าร่วมสัมมนา

๓. การพิสูจน์ตัวตนเพื่อใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA

ในการจัดโครงการครั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่จากกรมการปกครองในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๕ คน มาอำนวยความสะดวกในการพิสูจน์ตัวตนให้แก่กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมสัมมนา เพื่อเปิดใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA ในโทรศัพท์มือถือ ซึ่งจะสามารถใช้ในการยืนยันตัวตนเพื่อเข้าสู่ระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการได้ โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาไม่ต้องไปดำเนินการพิสูจน์ตัวตนด้วยตนเอง ณ ที่ว่าการอำเภอ

การพิสูจน์ตัวตนเพื่อใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA

๔. การกล่าวรายงาน

นางลีนี สัมมิ ผู้อำนวยการสำนักการประชุม ได้กล่าวรายงานการจัดโครงการในครั้งนี้ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

“การจัดโครงการในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่รัฐสภาตราขึ้นว่ามีหลักเกณฑ์วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร พร้อมทั้งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ซึ่งเป็นระบบที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อเหมือนการเข้าซื้อเสนอกฎหมายด้วยเอกสารแบบกระดาษ”

นางลีนี สัมมิ ผู้อำนวยการสำนักการประชุม กล่าวรายงาน

๕. การกล่าวเปิดโครงการ

ในการจัดโครงการครั้งนี้ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มอบหมายให้ว่าที่ร้อยตำรวจตรี อาพัทธ์ สุขะนันท์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานในพิธีการเปิดสัมมนา โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

“การจัดกิจกรรมในวันนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ”

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี อาพัทธ์ สุขะนันท์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กล่าวเปิดการสัมมนา

๖. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

กิจกรรมบรรยายในภาคเช้า แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง

ช่วงที่ ๑ นายศักดิ์ดา ภารา นิติกรชำนาญการพิเศษ ได้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาในเรื่องความเป็นมาของพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งตราขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย รวมถึงความเป็นมาของการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

ช่วงที่ ๒ นายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาภิการ นิติกรชำนาญการพิเศษ ได้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาในเรื่องสิทธิของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้บัญญัติไว้

๗. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการได้มีการแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมสัมมนาออกเป็น ๑๐ กลุ่ม โดยในแต่ละกลุ่มจะมีวิทยากร จำนวน ๒ คน ให้คำแนะนำการใช้งานระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) โดยให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบด้วยแอปพลิเคชัน D.DOPA และระบบ OTP ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบ (e-initiative)

๘. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าสู่เสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าสู่เสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

การเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าสู่เสนอกฎหมาย

นิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ

๙. สภาพปัญหาและอุปสรรคจากการจัดโครงการฯ

ข้อ	สภาพปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ
๑.	โทรศัพท์มือถือของผู้เข้าร่วมโครงการบางรายไม่รองรับการใช้งานแอปพลิเคชัน D.DOPA จึงไม่สามารถยืนยันตัวตนเพื่อเข้าสู่ระบบการเข้าข้อเสนอกฎหมาย (e-initiative)	หากผู้เข้าร่วมโครงการไม่สามารถยืนยันตัวตนเพื่อเข้าสู่ระบบผ่านแอปพลิเคชัน D.DOPA ได้ แต่ก็ยังสามารถยืนยันตัวตนผ่านช่องทางระบบ OTP ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้
๒.	การลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบ (e-initiative) ด้วยระบบ OTP ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้เข้าร่วมโครงการต้องตั้งรหัสผ่าน (Password) สำหรับสร้างบัญชีผู้ใช้งานใหม่ โดยกำหนดรหัสผ่านไม่น้อยกว่า ๘ ตัวอักษร ประกอบด้วยตัวอักษรและตัวเลข ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการบางรายอาจคาดแป้นพิมพ์ตัวอักษรสลับกันระหว่างตัวอักษรภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษในระหว่างการสร้างรหัสผ่าน รวมถึงอาจลืมรหัสผ่านที่ตนเองได้ตั้งไว้ ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าสู่ระบบได้	สำนักการประชุมได้หารือร่วมกับผู้พัฒนาระบบจากสำนักสารสนเทศแล้วมีความเห็นว่าการลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบการเข้าข้อเสนอกฎหมาย (e-initiative) ด้วยระบบ OTP ควรให้ผู้สร้างบัญชีผู้ใช้งานใหม่ ต้องตั้งรหัสผ่านไม่น้อยกว่า ๘ ตัวอักษร ประกอบด้วยตัวอักษรและตัวเลขเช่นเดิม ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยของบัญชีผู้ใช้งานเอง
๓.	การลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบ (e-initiative) ด้วยระบบ OTP ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับรหัส OTP เพื่อยืนยันตัวตนเพียงครั้งเดียวเท่านั้น และไม่สามารถขอให้ระบบส่งรหัส OTP อีกครั้งได้ ดังนั้น หากผู้เข้าร่วมโครงการกรอกรหัส OTP ไม่ถูกต้องหรือไม่ทันภายในเวลาที่กำหนด ระบบจะล้างข้อมูลการลงทะเบียนที่ได้กรอกไว้ทั้งหมดทำให้ต้องกรอกข้อมูลเพื่อลงทะเบียนใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง	สำนักการประชุมได้หารือร่วมกับผู้พัฒนาระบบจากสำนักสารสนเทศแล้ว ได้ข้อสรุปว่าจะปรับปรุงระบบให้ ผู้ใช้งานสามารถส่งคำขอรหัส OTP ได้ไม่เกิน จำนวน ๓ ครั้ง
๔.	ผู้เข้าร่วมโครงการไม่ได้รับรหัส OTP เพื่อยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบ (e-initiative) ทั้งที่ได้กรอกข้อมูลลงทะเบียนอย่างถูกต้องครบถ้วนแล้ว และระบบไม่ได้แจ้งว่ามีการกรอกข้อมูลไม่ถูกต้องครบถ้วน ซึ่งปัญหาอาจเกิดขึ้นจากสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรหรืออาจเกิดขึ้นจากตัวระบบเองกรณีที่ผู้ใช้ใช้งานพร้อมกันเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการไม่สามารถยืนยันตัวตนได้สำเร็จและระบบจะล้างข้อมูลการลงทะเบียนที่ได้กรอกไว้ทั้งหมดทำให้ต้องกรอกข้อมูลเพื่อลงทะเบียนใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง	สำนักการประชุมได้หารือร่วมกับผู้พัฒนาระบบจากสำนักสารสนเทศแล้ว ได้ข้อสรุปว่าจะได้นำระบบ (e-initiative) ที่ใช้การยืนยันตัวตนด้วยรหัส OTP ไปทดลองใช้กับข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทั้งสำนักงาน ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เพื่อทดสอบระบบในกรณีที่มีผู้ใช้งานพร้อมกันเป็นจำนวนมาก และจะได้นำสภาพปัญหาและอุปสรรคมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป
๕.	แบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือของผู้เข้าร่วมโครงการหมดระหว่างกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้งานระบบ (e-initiative)	สำนักการประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้เข้าสู่ระบบ (e-initiative) ผ่านทางอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของสำนักงานฯ แล้ว อย่างไรก็ตามในโอกาสต่อไปจะได้ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่จะเข้าร่วมโครงการในครั้งต่อไป เตรียมความพร้อมของแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ

๑๐. การประเมินผลโครงการ

สำนักงานการประชุมได้ประเมินผลการจัดโครงการครั้งนี้ในเบื้องต้นจากการสังเกตการณ์ ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ให้ความสนใจเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดการสัมมนา รวมถึงมีความกระตือรือร้น ในการซักถามวิทยากรอย่างต่อเนื่องเพื่อทำความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้งานระบบ การเข้าซื้อเสนอกฎหมาย (e-initiative)

๑๑. การเบิกจ่ายงบประมาณ

สำนักงานประชุมได้รับอนุมัติงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างวันที่ ๖ – ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เป็นจำนวนเงิน ๒๔๑,๖๖๘ บาท และได้ใช้จ่ายเป็นจำนวนเงิน ๒๐๖,๐๖๐.๒๐ บาท ดังนั้น จึงมีเงินเหลือเป็นจำนวนเงิน ๓๕,๖๐๗.๘๐ บาท ก่อนที่จะนำส่งคืนสำนักงานคลังและงบประมาณ ทั้งนี้ สำนักงานประชุมได้แจ้งคืนเงินเหลือจ่ายไปยังสำนัก นโยบายและแผนทราบแล้ว และจะได้รายงานค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปจัดโครงการฯ ไปยังสำนักงานคลังและ งบประมาณต่อไป

การประเมินความรู้ความเข้าใจ
ผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๓

การประเมินความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ จากผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี วันเสาร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมไดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีผู้ตอบแบบทดสอบ จำนวน ๑๐๗ คน แบ่งเป็น ผู้ตอบแบบทดสอบผ่านทาง Google Form จำนวน ๒๗ คน และผู้ตอบแบบทดสอบในรูปแบบเอกสาร จำนวน ๘๐ คน

วิธีการวัดความรู้ความเข้าใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจ คือ แบบทดสอบหลังการสัมมนาโดยมีคำถามทั้งหมดจำนวน ๑๐ ข้อ

การอภิปรายผล

การวัดความรู้ความเข้าใจ มีเกณฑ์การให้คะแนนผู้ตอบแบบทดสอบจำนวน ๑๐ ข้อ เป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๘ – ๑๐ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก
๖ – ๗ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดี
๕ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
๓ – ๔ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย
๐ – ๒ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวัดความรู้ความเข้าใจ

ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑๐	๓๒	๒๙.๙๐
๙	๒๙	๒๗.๑๐
๘	๑๘	๑๖.๘๒
๗	๙	๘.๔๑
๖	๓	๒.๘๐
๕	๖	๕.๖๐
๔	๙	๘.๔๑
๓	๑	๐.๙๓
๒	๐	๐
๑	๐	๐
๐	๐	๐
รวม	๑๐๗	๑๐๐

จากตารางดังกล่าว พบว่า

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมาก โดยตอบแบบทดสอบได้ ๑๐ คะแนน มากที่สุด จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๐ รองลงมา ๙ คะแนน จำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๐ และ ๘ คะแนน จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๒

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับดี โดยตอบแบบทดสอบได้มากที่สุด ๗ คะแนน จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๑ และรองลงมา ๖ คะแนน จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๐

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง โดยตอบแบบทดสอบได้ ๕ คะแนน จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๐

๔. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย โดยตอบแบบทดสอบได้ ๔ คะแนน จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๑ และ ๓ คะแนน จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๓

สรุปภาพรวมผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่ระดับดีถึงระดับดีมาก จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๐๔

การประเมินความพึงพอใจ
การจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
เสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๓

การประเมินความพึงพอใจจากการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
 เสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี วันเสาร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕
 ณ โรงแรมไดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๙๕ คน แบ่งเป็น ผู้ตอบแบบสอบถามทาง Google Form จำนวน
 ๑๒ คน และผู้ตอบแบบสอบถามในรูปแบบเอกสาร จำนวน ๘๓ คน

ตารางที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. เพศ		
หญิง	๗๐	๗๓.๖๘
ชาย	๒๕	๒๖.๓๑
รวม	๙๕	๑๐๐
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๐	๐
๒๑ - ๔๐ ปี	๑๖	๑๖.๘๔
๔๑ - ๖๐ ปี	๔๔	๔๖.๓๑
๖๐ ปี ขึ้นไป	๓๕	๓๖.๘๔
รวม	๙๕	๑๐๐
๓. การศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	๔๔	๔๖.๓๑
อนุปริญญา	๓	๓.๑๕
ปริญญาตรี	๓๑	๓๒.๖๓
สูงกว่าปริญญาตรี	๓	๓.๑๕
อื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๔	๑๔.๗๓
รวม	๙๕	๑๐๐
๔. อาชีพ		
นักศึกษา	๑	๑.๐๕
ข้าราชการ	๑	๑.๐๕
พนักงาน/ลูกจ้าง	๑๒	๑๒.๖๓
ธุรกิจส่วนตัว	๕๑	๕๓.๖๘
เกษตรกร	๑๒	๑๒.๖๓
อื่น ๆ เช่น แม่บ้าน รับจ้าง และอสม.	๑๘	๑๘.๙๔
รวม	๙๕	๑๐๐

๕. การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการนี้โดยช่องทางใด (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ คำถาม)		
เว็บไซต์ของรัฐสภา	๑๓	๑๓.๖๘
วิทยุโทรทัศน์รัฐสภา	๑๑	๑๑.๕๗
สื่อสังคมออนไลน์	๒๙	๓๐.๕๒
อื่น ๆ เช่น ผู้นำชุมชน และพรรคการเมือง	๔๒	๔๔.๒๑
รวม	๙๕	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ สามารถสรุปข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินได้ ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบประเมินเป็นเพศหญิง จำนวน ๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๖๘ และเป็นเพศชาย จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๑

๒. ผู้ตอบแบบประเมินอยู่ในช่วงอายุ ๔๑ – ๖๐ ปี มากที่สุด จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓๑ รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๘๔ และช่วงอายุ ๒๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๔

๓. ผู้ตอบแบบประเมินศึกษาอยู่ในศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มากที่สุด จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓๑ รองลงมาในระดับปริญญาตรี จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๓ ระดับอื่น ๆ เช่น ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๓ ระดับอนุปริญญา จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๕ และศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๕

๔. ผู้ตอบแบบประเมินประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มากที่สุด จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๖๘ รองลงมาเป็นอาชีพอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน รับจ้าง และอสม. จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๔ เป็นพนักงาน/ลูกจ้าง จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๓ เกษตรกร จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๓ เป็นนักศึกษา จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๕ และข้าราชการ จำนวน ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๕

๕. ผู้ตอบแบบประเมินรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการช่องทางอื่น ๆ เช่น ผู้นำชุมชน และพรรคการเมือง มากที่สุด จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒๑ รองลงมาทางสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๕๒ ทางเว็บไซต์ของรัฐสภา จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖๘ และทางวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๗

ตารางที่ ๒ การรับรู้และการมีส่วนร่วมเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. ท่านเคยทราบหรือรับรู้มาก่อนหรือไม่ ว่าประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้		
ทราบ	๕๖	๕๘.๙๔
ไม่ทราบ	๓๙	๔๑.๐๕
รวม	๙๕	๑๐๐
๒. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมาก่อนหรือไม่		
เคย (ผู้ริเริ่ม/ผู้แทนการเสนอกฎหมาย)	๐	๐
เคย (ผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย)	๑๕	๒๖.๗๘
ไม่เคย	๔๑	๗๓.๒๑
รวม	๕๖	๑๐๐

๓. สาเหตุที่ท่านไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายเพราะเหตุใด (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ คำถาม)		
ร่างกฎหมายไม่มีความน่าสนใจ/ ไม่ตรงกับความต้องการ	๒	๖.๔๕
ไม่ทราบช่องทางในการที่จะ เข้าซื้อเสนอกฎหมาย/ไม่รู้จกกับผู้ ริเริ่มเสนอกฎหมาย	๑๕	๔๘.๓๘
ไม่ทราบถึงการจัดให้มีการเข้าซื้อ เสนอร่างพระราชบัญญัติ/ไม่มีการ ประชาสัมพันธ์หรือเชิญชวน	๑๒	๓๘.๗๐
อื่น ๆ ได้แก่ ไม่รู้วิธีการเข้าซื้อ และไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับระบบ ออนไลน์	๒	๖.๔๕
รวม	๓๑	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ สามารถสรุปการรับรู้และการมีส่วนร่วมเรื่องการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของผู้ตอบแบบ
ประเมินได้ ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบประเมินทราบหรือรับรู้มาก่อนว่าประชาชนสามารถเข้าซื้อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้
จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๙๔ และไม่ทราบ จำนวน ๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๐๕

๒. ผู้ตอบแบบประเมินไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายมาก่อน จำนวน ๔๑ คน คิดเป็น
ร้อยละ ๗๓.๒๑ และเคยมีส่วนร่วมในฐานะผู้ร่วมเข้าซื้อเสนอกฎหมาย จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๘

๓. ผู้ตอบแบบประเมินไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายเพราะไม่ทราบช่องทางในการที่จะ
เข้าซื้อเสนอกฎหมาย/ไม่รู้จกกับผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย มากที่สุด จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๓๘
รองลงมาเพราะไม่ทราบถึงการจัดให้มีการเข้าซื้อเสนอร่างพระราชบัญญัติ/ไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือ
เชิญชวน จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๗๐ ร่างกฎหมายไม่มีความน่าสนใจ/ไม่ตรงกับความต้องการ
จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๔๕ และอื่น ๆ ได้แก่ ไม่รู้วิธีการเข้าซื้อและไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับระบบออนไลน์
จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๔๕

ระดับความพึงพอใจ

วิธีการประเมินความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมสัมมนาโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การอภิปรายผล

การวัดความพึงพอใจ มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งเป็น ๕ ระดับซึ่งกำหนดความมากน้อยตามระดับความพึงพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

๔ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

๓ หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

๒ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

๑ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ท (Likert) ๕ ระดับ ดังนี้

๔.๒๑ – ๕.๐๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
๓.๔๑ – ๔.๒๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
๒.๖๑ – ๓.๔๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
๑.๘๑ – ๒.๖๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
๑.๐๐ – ๑.๘๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ ๓ ตารางระดับความพึงพอใจ/ ความรู้ความเข้าใจ

รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)	
ด้านความรู้ความเข้าใจ						
ความรู้ ความเข้าใจ ก่อน การสัมมนา	๓๐	๓๑	๑๗	๑๓	๔	๓.๗๓ มาก
ความรู้ ความเข้าใจ หลัง การสัมมนา	๕๒	๓๕	๘	๐	๐	๔.๔๖ มากที่สุด
ด้านวิทยากร						
การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ของวิทยากร	๕๒	๔๑	๒	๐	๐	๔.๕๒ มากที่สุด
การตอบประเด็นข้อซักถามได้ชัดเจน	๕๐	๔๒	๓	๐	๐	๔.๔๙ มากที่สุด
การให้ความเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ ซักถามให้มีความสำคัญกับผู้เข้าสัมมนา	๔๗	๔๗	๑	๐	๐	๔.๔๘ มากที่สุด
ด้านสถานที่/ระยะเวลา						
ความเหมาะสมของสถานที่	๕๗	๓๖	๒	๐	๐	๔.๕๗ มากที่สุด
ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	๕๙	๓๔	๒	๐	๐	๔.๖๐ มากที่สุด
ความเหมาะสมของระยะเวลาในการ สัมมนา	๕๑	๔๑	๓	๐	๐	๔.๕๐ มากที่สุด
ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่						
การต้อนรับของเจ้าหน้าที่	๖๓	๓๑	๑	๐	๐	๔.๖๕ มากที่สุด
การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	๖๒	๓๒	๑	๐	๐	๔.๖๔ มากที่สุด
การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถาม ของเจ้าหน้าที่	๖๓	๓๑	๑	๐	๐	๔.๖๕ มากที่สุด

จากตารางที่ ๓ พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อสิทธิประโยชน์ของประชาชนโดยก่อนการสัมมนามีความรู้ความเข้าใจมีค่าเฉลี่ย ๓.๗๓ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๖๐ และหลังการสัมมนามีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔.๔๖ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๒๐

สรุปความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๖ คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๒๐ โดยด้านวิทยากร การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของวิทยากร มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๕๒ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๔๐ ด้านสถานที่/ระยะเวลา ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๖๐ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๒ และ

ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ การต้อนรับของเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๖๕ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๓

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วันเสาร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา

ณ โรงแรมโดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

.....

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางมาตรการรองรับการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองการปกครองในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๓ บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ยังบัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ร่วมกันเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ นั้น จากผลการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ปรากฏว่ามีภาคประชาชนให้ความสนใจในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้นั้น เป็นกฎหมายที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และนำมาบังคับใช้เกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยอนุโลมใช้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว โดยมีหลักการสำคัญ คือ การกำหนดกลไกช่วยเหลือในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายแก่ประชาชน และมีนวัตกรรมในร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อทั้งภาคประชาชน และการบริหารจัดการของภาครัฐ คือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมถึงแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย (ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ : มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญและจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ข้อ ๔ จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย) ซึ่งจะส่งผลให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมตามที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติไว้

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้รับผิดชอบในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน จึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประชาสัมพันธ์เผยแพร่และจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมถึงกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินการ

เข้าซื้อเสนอกฎหมายที่จะมีขึ้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าว รวมถึงการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิของตนเองในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้

สำนักการประชุมในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชนจึงเห็นควรเสนอโครงการนี้ขึ้น ซึ่งจะจัดใน ๔ จังหวัด ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ โดยแบ่งออกเป็น ๓ กิจกรรมหลัก คือ

๑. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

๒. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าซื้อเสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พร้อมทั้งให้ประชาชนทราบว่าพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร

๒. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

วันเสาร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ โรงแรมไดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔. กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

ประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๐๐ คน

๕. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณจากโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒๔๑,๖๖๘ บาท

๖. รูปแบบของกิจกรรม

๑. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

๒. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวิดิทัศน์ เรื่อง การเข้าสู่เสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าสู่เสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าสู่เสนอกฎหมาย รวมถึงมีความพร้อมในการดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าสู่เสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้อย่างถูกต้อง

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภาในการเผยแพร่เรื่องการเข้าสู่เสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๘. ตัวชี้วัดโครงการ

- กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการตามที่ได้กำหนดไว้ จำนวน ๑๐๐ คน

๙. การติดตามและประเมินผล

- การสังเกตการณ์
- แบบทดสอบหลังการสัมมนา
- แบบประเมินความพึงพอใจ

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานการประชุม กลุ่มงานเข้าสู่เสนอกฎหมาย

CHANGE ROLE CHANGE FORM MAKE IT EASY

with e-initiative

- ปรับบทบาท เปลี่ยนรูปแบบ ทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย ด้วย e-initiative -

initiativehackathon@gmail.com 093-303-0509 การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รัฐบาล

กำหนดการ

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๓ ณ โรงแรมไดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี วันเสาร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

วันเสาร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ลงทะเบียน

๐๙.๐๐ - ๐๙.๑๕ น. ว่าที่ร้อยตำรวจตรี อาพัทธ์ สุขะนันท์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กล่าวเปิดโครงการ

๐๙.๑๕ - ๑๒.๐๐ น. กิจกรรมบรรยายเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔
บัญญัติไว้

วิทยากร

ช่วงที่ ๑ นายศักดิ์ดา ภารา นิติกรชำนาญการพิเศษ

ช่วงที่ ๒ นายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ นิติกรชำนาญการพิเศษ

๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอ
กฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

วิทยากร

กลุ่มที่ ๑

๑. นายศักรินทร์ กุ่มแก้ว นิติกรชำนาญการ

๒. นางอรทัย ปาลวัฒน์ชัย เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มที่ ๒

๑. นายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ นิติกรชำนาญการพิเศษ

๒. นายศักดิ์ดา ภารา นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มที่ ๓

๑. นายณัฐดนัย วัฒนาม นิติกรปฏิบัติการ

๒. นางสาวพัชรี บุญส่ง เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มที่ ๔

๑. นางสาวสายฝน ไกรสมเลิศ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารทั่วไป
๒. นางสาวจิรต์นชยา พรฟ้านิมิต นิติกรปฏิบัติการ

กลุ่มที่ ๕

๑. นางสาวสวรรณยา ทองคำ นิติกรชำนาญการ
๒. นางสาวพนิดา น้อยเสนา เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มที่ ๖

๑. นายนรวิชัย วิเศษศิริ วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๒. นางสาวกรัญญา จางศิริ นิติกรปฏิบัติการ

กลุ่มที่ ๗

๑. นายสมศักดิ์ เกิดหล้า นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ
๒. นายปฐมฤกษ์ ปาระมีสา นิติกรชำนาญการ

กลุ่มที่ ๘

๑. นายอาทิตย์ ธนะวงศ์ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ
๒. นายสมยศ วงษ์มา นิติกรชำนาญการ

กลุ่มที่ ๙

๑. นางจิตติมา วิริยะพันธ์ นิติกรชำนาญการ
๒. นางสาวนุติ นรลักษณ์ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มที่ ๑๐

๑. นายสุวัฒน์ ศิริวิเชียร นิติกรชำนาญการพิเศษ
๒. นางสาวณัฏฐา อนุสรานนท์ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

๑๖.๐๐ - ๑๖.๓๐ น. ว่าที่ร้อยตำรวจตรี อาพัทธ์ สุขะนันท์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กล่าวปิดและขอบคุณผู้เข้าร่วมโครงการฯ

หมายเหตุ: ๑. พักรับประทานอาหารว่าง ๑๐.๓๐ และ ๑๔.๓๐ น.

๒. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

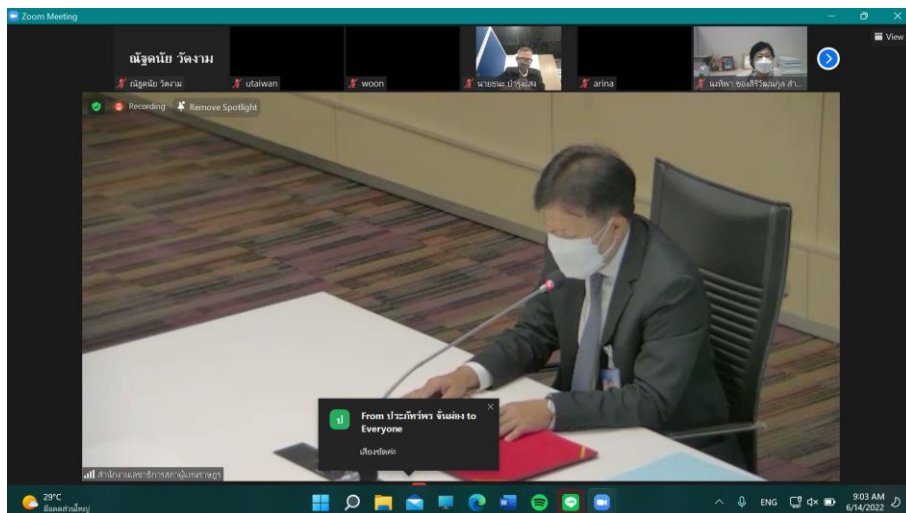
ผลการดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ของประชาชน ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยสำนักงานการประชุมได้ดำเนินการจัดโครงการดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว สรุปรายงานผลการดำเนินการจัดโครงการฯ ดังนี้

๑. การกล่าวรายงานในพิธีเปิดโครงการ

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี อาพัทธ์ สุขะนันท์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้กล่าวรายงานการจัดโครงการในครั้งนี้ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

“การจัดโครงการในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่รัฐสภาตราขึ้นว่ามีหลักเกณฑ์วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร พร้อมทั้งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ซึ่งเป็นระบบที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อเหมือนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยเอกสารแบบกระดาษ”

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี อาพัทธ์ สุขะนันท์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กล่าวรายงาน

๒. พิธีเปิดโครงการ

ในการจัดโครงการครั้งนี้ นางพรพิศ เพชรเจริญ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ให้เกียรติเข้าร่วมเป็นประธานในพิธีการเปิดสัมมนา โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

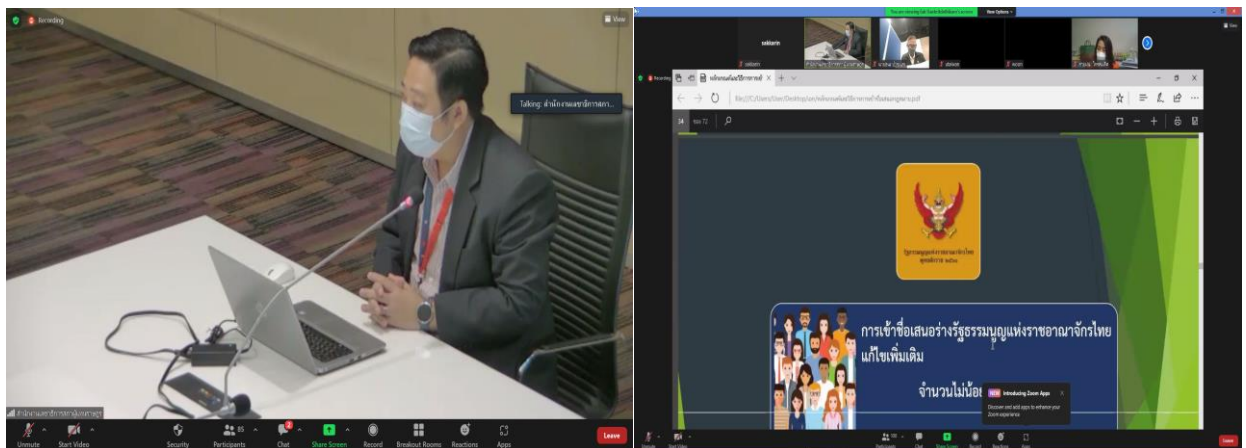
“การจัดกิจกรรมในวันนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ”

นางพรพิศ เพชรเจริญ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กล่าวเปิดการสัมมนา

๓. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

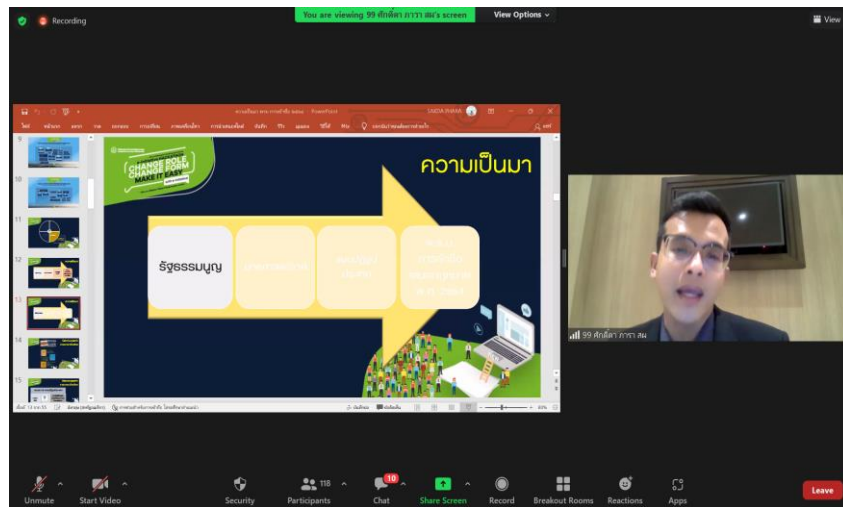
นายกิตติศักดิ์ เอื้ออรรถาธิการ นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักงานการประชุม ได้ปฏิบัติหน้าที่วิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาในเรื่องสิทธิของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้บัญญัติไว้

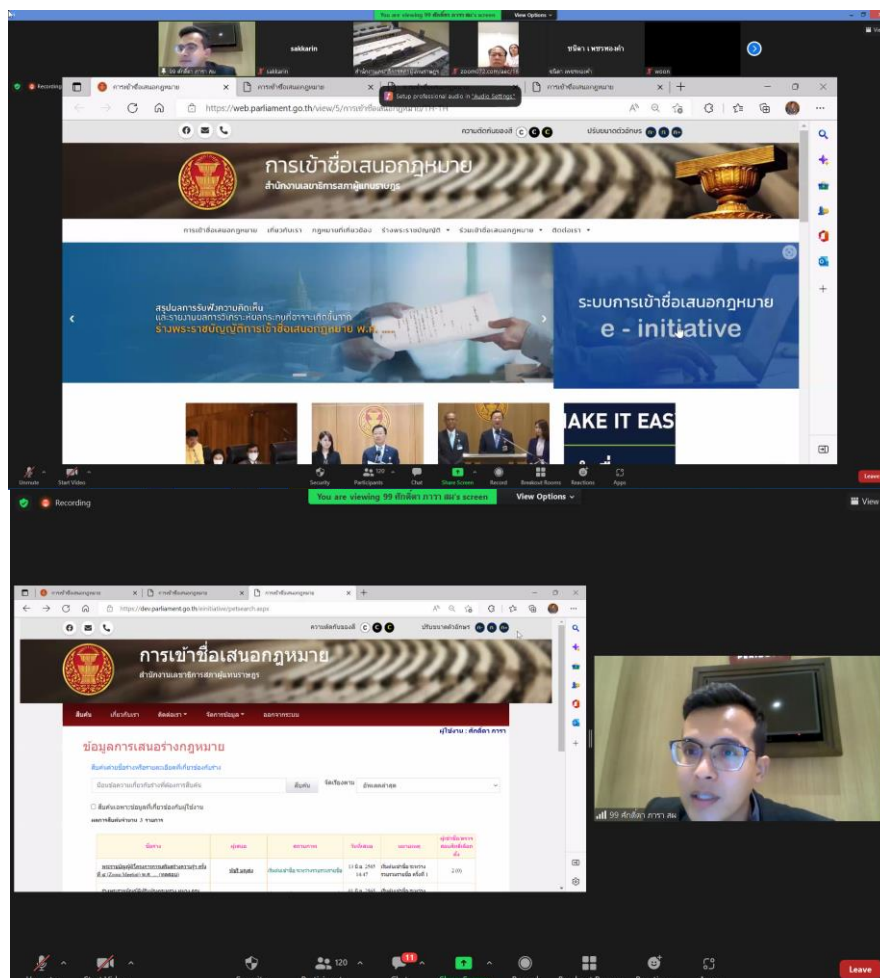
๔. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

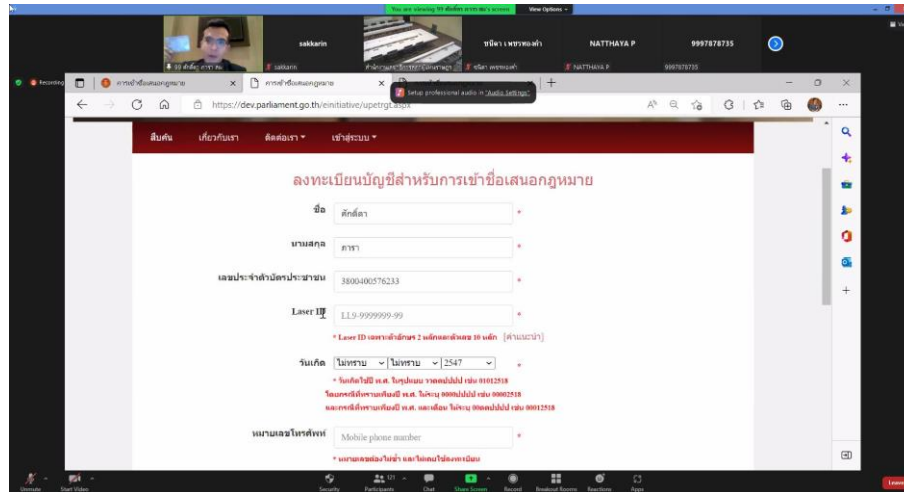
นายศักดิ์ดา ภารา นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานบริหารงานกลาง ในฐานะที่เคยเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. .... ได้ปฏิบัติหน้าที่วิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาในเรื่องความเป็นมาของพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งตราขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย รวมถึงความเป็นมาของการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

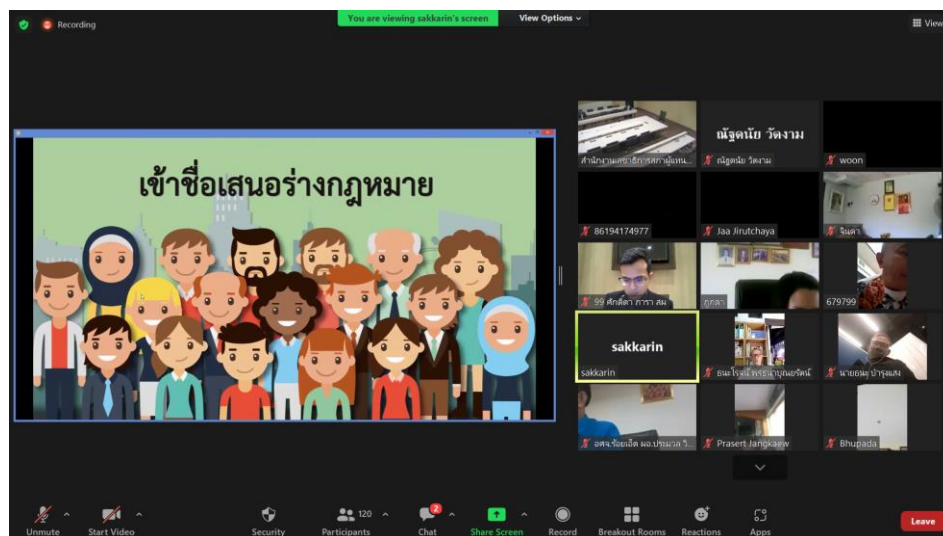

จากนั้นวิทยากรได้ให้คำแนะนำการใช้งานระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) โดยให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ใช้งานระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) โดยยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบด้วยระบบ OTP ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบดังกล่าว

๕. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าสู่ข้อเสนอกฎหมาย และนิติตรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าสู่ข้อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่ข้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

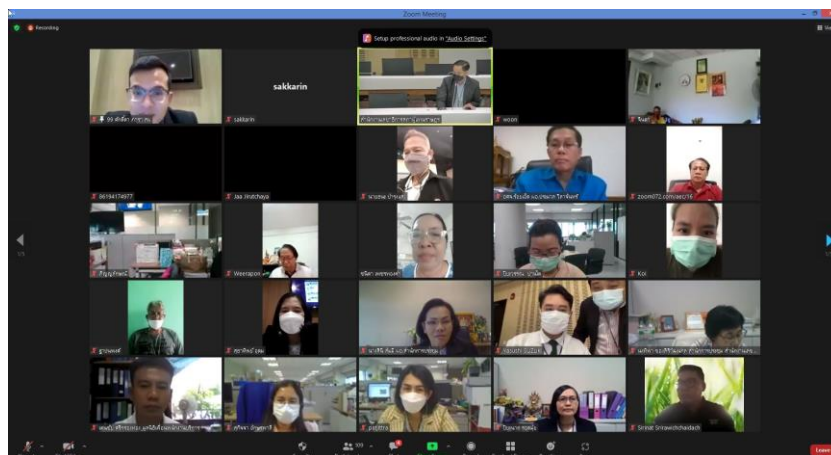
การเผยแพร่สื่อวิทัศน์ เรื่อง การเข้าซื้อเสนอกฎหมาย

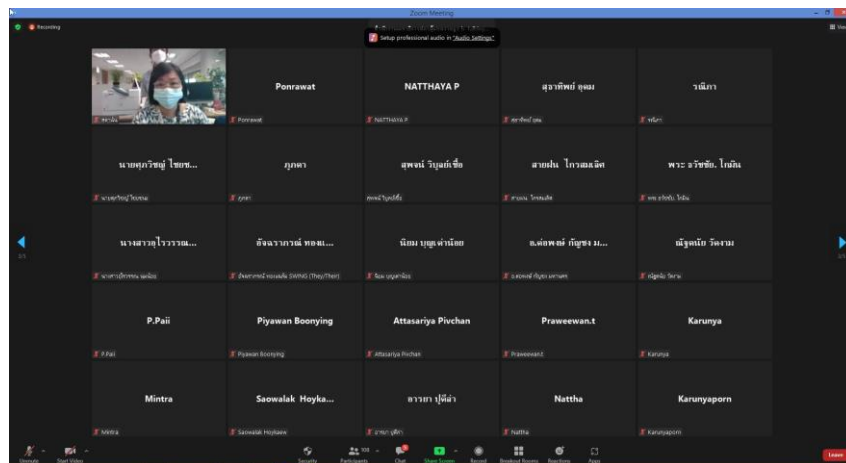
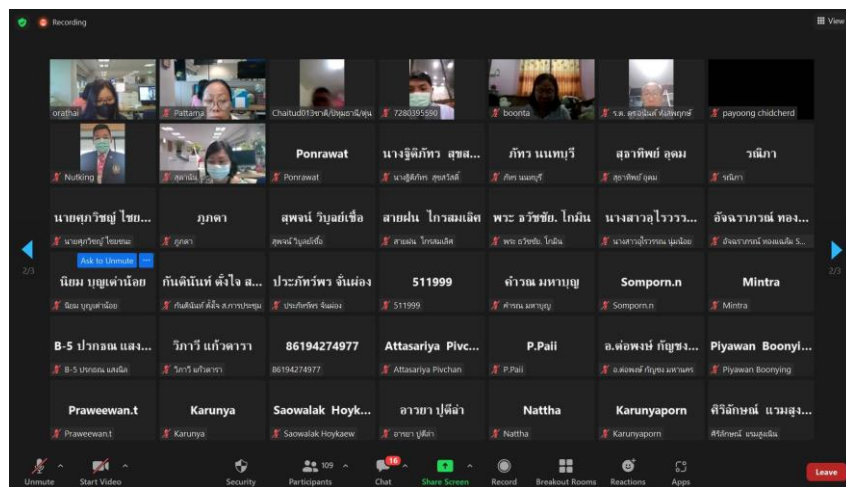

การเผยแพร่พิธีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ

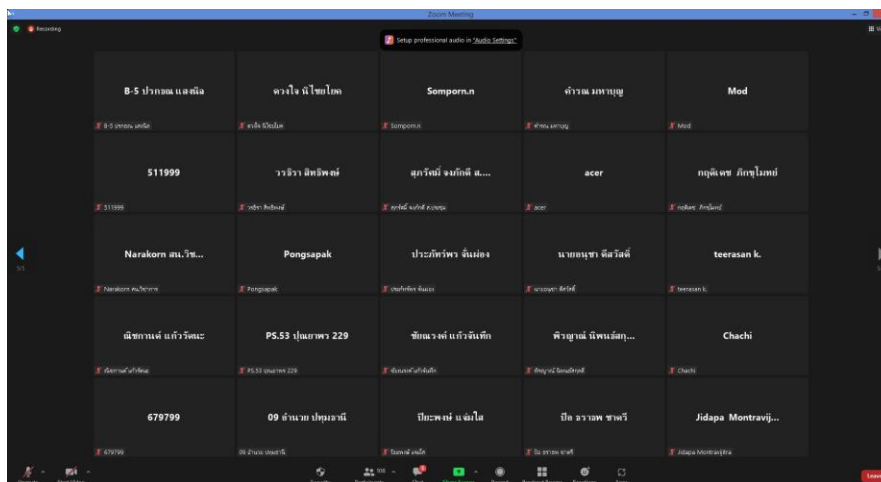
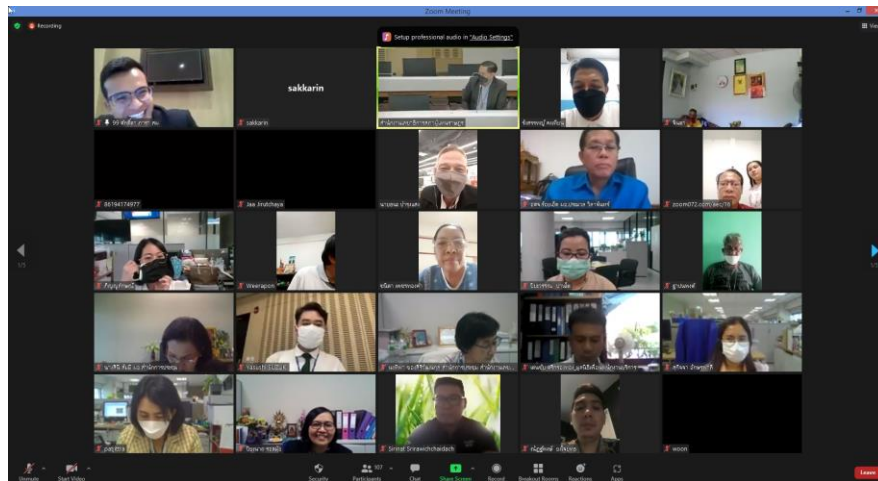
๖. ผู้เข้าร่วมสัมมนา

การจัดโครงการครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมสัมมนาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย ผู้เชิญชวนในการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย และประชาชนทั่วไปในพื้นที่ภาคกลางและจังหวัดอื่น จำนวน ๑๐๐ คน

๗. สภาพปัญหาและอุปสรรคจากการจัดโครงการฯ

สภาพปัญหาและอุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา/ข้อเสนอแนะ
ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ผู้เข้าร่วมสัมมนาสามารถลงทะเบียนเพื่อยืนยันตัวตนเข้าสู่ระบบ (e-initiative) ด้วยระบบ OTP ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้แล้ว แต่ปรากฏว่าไม่สามารถ Log In เพื่อเข้าสู่ระบบได้	สำนักการประชุมได้แนะนำให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ลองสลับแป้นพิมพ์ภาษาในการกรอกรหัสผ่านเพื่อเข้าสู่ระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) เพราะการสร้างรหัสผ่าน (Password) สำหรับสร้างบัญชีผู้ใช้งานใหม่ต้องกำหนดรหัสผ่านไม่น้อยกว่า ๘ ตัวอักษร ประกอบด้วยตัวอักษรและตัวเลข

๘. การประเมินผลโครงการ

สำนักการประชุมได้ประเมินผลการจัดโครงการครั้งนี้ในเบื้องต้นจากการสังเกตการณ์ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ให้ความสนใจเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดการสัมมนา รวมถึงซักถามวิทยากรอย่างต่อเนื่องเพื่อทำความเข้าใจความเข้าใจในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้งานระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative)

การประเมินความรู้ความเข้าใจ
ผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๔

การประเมินความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ จากผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) ในวันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีผู้ตอบแบบทดสอบผ่านทาง Google Form จำนวน ๑๐๓ คน

วิธีการวัดความรู้ความเข้าใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจ คือ แบบทดสอบหลังการสัมมนาโดยมีคำถามทั้งหมด จำนวน ๑๐ ข้อ

การอภิปรายผล

การวัดความรู้ความเข้าใจ มีเกณฑ์การให้คะแนนผู้ตอบแบบทดสอบจำนวน ๑๐ ข้อ เป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๘ – ๑๐ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก
๖ – ๗ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดี
๕ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
๓ – ๔ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย
๐ – ๒ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวัดความรู้ความเข้าใจ

ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑๐	๒๑	๒๐.๓๘
๙	๒๑	๒๐.๓๘
๘	๒๐	๑๙.๔๑
๗	๑๐	๙.๗๐
๖	๑๑	๑๐.๖๗
๕	๑๑	๑๐.๖๗
๔	๖	๕.๘๒
๓	๓	๒.๙๑
๒	๐	๐
๑	๐	๐
๐	๐	๐
รวม	๑๐๓	๑๐๐

จากตารางดังกล่าว พบว่า

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจใน**ระดับดีมาก** โดยตอบแบบทดสอบได้ ๑๐ คะแนน จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๘ ตอบแบบทดสอบได้ ๙ คะแนน จำนวน ๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๘ และ ๘ คะแนน จำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔๑

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจใน**ระดับดี** โดยตอบแบบทดสอบได้ ๗ คะแนน จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๐ และ ๖ คะแนน จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๗

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจใน**ระดับปานกลาง** โดยตอบแบบทดสอบได้ ๕ คะแนน จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๖๗

๔. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจใน**ระดับน้อย** โดยตอบแบบทดสอบได้ ๔ คะแนน จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๒ และ ๓ คะแนน จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๑

สรุปภาพรวมผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่ระดับดีถึงระดับดีมาก จำนวน ๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๕๘

การประเมินความพึงพอใจ
การจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
เสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๔

การประเมินความพึงพอใจจากการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
 เสนอกฎหมายของประชาชน ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)
 ในวันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ จากผู้ตอบแบบสอบถามทาง Google Form จำนวน ๗๖ คน

ตารางที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. เพศ		
หญิง	๓๐	๓๙.๔๗
ชาย	๔๖	๖๐.๕๒
รวม	๗๖	๑๐๐
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๗	๙.๒๑
๒๑ – ๔๐ ปี	๓๔	๔๔.๗๓
๔๑ – ๖๐ ปี	๒๖	๓๔.๒๑
๖๐ ปี ขึ้นไป	๙	๑๑.๘๔
รวม	๗๖	๑๐๐
๓. การศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	๑๕	๑๙.๗๓
อนุปริญญา	๑๑	๑๔.๔๗
ปริญญาตรี	๓๗	๔๘.๖๘
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๐	๑๓.๑๕
อื่น ๆ	๓	๓.๙๔
รวม	๗๖	๑๐๐
๔. อาชีพ		
นักศึกษา	๑๑	๑๔.๔๗
ข้าราชการ	๕	๖.๕๗
พนักงาน/ลูกจ้าง	๑๘	๒๓.๖๘
ธุรกิจส่วนตัว	๓๐	๓๙.๔๗
เกษตรกร	๖	๗.๘๙
อื่น ๆ เช่น นักวิจัยอิสระ และสื่อมวลชน	๖	๗.๘๙
รวม	๗๖	๑๐๐
๕. การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการนี้โดยช่องทางใด (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ คำถาม)		
เว็บไซต์ของรัฐสภา	๑๙	๒๕

วิทยุโทรทัศน์รัฐสภา	๒	๒.๖๓
สื่อสังคมออนไลน์	๒๔	๓๑.๕๗
อื่น ๆ เช่น กลุ่มไลน์ผู้ใกล้ชิด และเจ้าหน้าที่รัฐสภา	๓๑	๔๐.๗๘
รวม	๗๖	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ สามารถสรุปข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินได้ ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบประเมินเป็นเพศหญิง จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๔๗ และเป็นเพศชาย จำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕๒

๒. ผู้ตอบแบบประเมินอยู่ในช่วงอายุ ๒๑ – ๔๐ ปี มากที่สุด จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗๓ รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ ๔๑ – ๖๐ ปี จำนวน ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๒๑ ช่วงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๔ และช่วงอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๑

๓. ผู้ตอบแบบประเมินศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๖๘ รองลงมาศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน ๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๓ ระดับอนุปริญญา จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๗ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๕ และระดับอื่น ๆ จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๔

๔. ผู้ตอบแบบประเมินประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มากที่สุด จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๔๗ รองลงมาเป็นพนักงาน/ลูกจ้าง จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๖๘ เป็นนักศึกษา จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๔๗ เกษตรกร จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๙ อาชีพอื่น ๆ เช่น นักวิจัยอิสระ และสื่อมวลชน จำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๙ และข้าราชการ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๗

๕. ผู้ตอบแบบประเมินรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการช่องทางอื่น ๆ เช่น กลุ่มไลน์ผู้ใกล้ชิด และเจ้าหน้าที่รัฐสภา มากที่สุด จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๗๘ รองลงมาทางสื่อสังคมออนไลน์จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๗ ทางเว็บไซต์ของรัฐสภา จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕ และทางวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๓

ตารางที่ ๒ การรับรู้และการมีส่วนร่วมเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. ท่านเคยทราบหรือรับรู้มาก่อนหรือไม่ ว่าประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้		
ทราบ	๓๖	๔๗.๓๖
ไม่ทราบ	๔๐	๕๒.๖๓
รวม	๗๖	๑๐๐
๒. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมาก่อนหรือไม่		
เคย (ผู้ริเริ่ม/ผู้แทนการเสนอ กฎหมาย)	๑๑	๒๕.๕๘
เคย (ผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย)	๑๒	๒๗.๙๐
ไม่เคย	๒๐	๔๖.๕๑
รวม	๔๓	๑๐๐
๓. สาเหตุที่ท่านไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพราะเหตุใด (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ คำถาม)		
ร่างกฎหมายไม่มีความน่าสนใจ/ ไม่ตรงกับความต้องการ	๕	๒๕

ไม่ทราบช่องทางในการที่จะ เข้าชื่อเสนอกฎหมาย/ไม่รู้จักกับผู้ ริเริ่มเสนอกฎหมาย	๘	๔๐
ไม่ทราบถึงการจัดให้มีการเข้าชื่อ เสนอร่างพระราชบัญญัติ/ไม่มีการ ประชาสัมพันธ์หรือเชิญชวน	๗	๓๕
รวม	๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ สามารถสรุปการรับรู้และการมีส่วนร่วมเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของผู้ตอบแบบ
ประเมินได้ ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบประเมินทราบหรือรับรู้มาก่อนว่าประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้
จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓๖ และไม่ทราบ จำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๖๓

๒. ผู้ตอบแบบประเมินไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมาก่อน มากที่สุด จำนวน ๒๐ คน
คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕๑ รองลงมาเคยมีส่วนร่วมในฐานะผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อย
ละ ๒๗.๔๐ และเคยมีส่วนร่วมในฐานะผู้ริเริ่ม/ผู้แทนการเสนอกฎหมาย จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ
๒๕.๕๘

๓. ผู้ตอบแบบประเมินไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพราะไม่ทราบช่องทางในการ
ที่จะเข้าชื่อเสนอกฎหมาย/ไม่รู้จักกับผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย มากที่สุด จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐
รองลงมาเพราะไม่ทราบถึงการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ/ไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือ
เชิญชวน มากที่สุด จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕ และร่างกฎหมายไม่มีความน่าสนใจ/ไม่ตรงกับความ
ต้องการ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕

ระดับความพึงพอใจ

วิธีการประเมินความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมสัมมนาโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การอภิปรายผล

การวัดความพึงพอใจ มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งเป็น ๕ ระดับซึ่งกำหนดความมากน้อยตามระดับความพึงพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

๔ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

๓ หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

๒ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

๑ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ท (Likert) ๕ ระดับ ดังนี้

๔.๒๑ – ๕.๐๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
๓.๔๑ – ๔.๒๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
๒.๖๑ – ๓.๔๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
๑.๘๑ – ๒.๖๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
๑.๐๐ – ๑.๘๐	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ ๓ ตารางระดับความพึงพอใจ/ ความรู้ความเข้าใจ

รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)	
ด้านความรู้ความเข้าใจ						
ความรู้ ความเข้าใจ ก่อน การสัมมนา	๘	๑๗	๑๘	๑๘	๑๕	๒.๘๐ ปานกลาง
ความรู้ ความเข้าใจ หลัง การสัมมนา	๔๓	๒๗	๖	๐	๐	๔.๔๘ มากที่สุด
ด้านวิทยากร						
การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ของวิทยากร	๔๙	๒๑	๖	๐	๐	๔.๕๖ มากที่สุด
การตอบประเด็นข้อซักถามได้ชัดเจน	๕๓	๑๗	๖	๐	๐	๔.๖๑ มากที่สุด
การให้ความเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ ซักถามให้มีความสำคัญกับผู้เข้าสัมมนา	๕๑	๑๙	๖	๐	๐	๔.๕๙ มากที่สุด
ด้านสถานที่/ระยะเวลา						
ความเหมาะสมของระบบ Zoom meeting	๒๔	๔๔	๗	๑	๐	๔.๑๙ มาก
ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	๓๔	๓๕	๖	๑	๐	๔.๓๔ มากที่สุด
ความเหมาะสมของระยะเวลาในการ สัมมนา	๔๐	๒๙	๗	๐	๐	๔.๔๓ มากที่สุด
ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่						
การต้อนรับของเจ้าหน้าที่	๔๖	๒๖	๔	๐	๐	๔.๕๕ มากที่สุด
การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	๕๐	๒๒	๔	๐	๐	๔.๖๐ มากที่สุด
การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถาม ของเจ้าหน้าที่	๕๒	๑๘	๖	๐	๐	๔.๖๐ มากที่สุด

จากตารางที่ ๓ พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชนโดยก่อนการสัมมนามีความรู้ความเข้าใจมีค่าเฉลี่ย ๒.๘๐ อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๕๖ และหลังการสัมมนามีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔.๔๘ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖๐

สรุปความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๙ คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๘๐ โดยด้านวิทยากร การตอบประเด็นข้อซักถามได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๖๑ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๒๐ ด้านสถานที่/ระยะเวลา ความเหมาะสมของระยะเวลาในการสัมมนา มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๔๓ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๖๐ และ

ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๖๐
อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๒

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์

วันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา

.....

๑. หลักการและเหตุผล

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้วางมาตรการรองรับการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองการปกครองในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๓ บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ยังบัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ร่วมกันเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ นั้น จากผลการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ปรากฏว่ามีภาคประชาชนให้ความสนใจในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้นั้น เป็นกฎหมายที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และนำมาบังคับใช้เกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยอนุโลมใช้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว โดยมีหลักการสำคัญ คือ การกำหนดกลไกช่วยเหลือในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายแก่ประชาชน และมีนวัตกรรมในร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อทั้งภาคประชาชน และการบริหารจัดการของภาครัฐ คือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมถึงแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย (ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ : มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญและจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ข้อ ๔ จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย) ซึ่งจะส่งผลให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมตามที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติไว้

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้รับผิดชอบในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน จึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประชาสัมพันธ์เผยแพร่และจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมถึงกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่จะมีขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวมถึงการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบ

เทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิของตนเองในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้

สำนักงานการประชุมในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนจึงเห็นควรเสนอโครงการนี้ขึ้น ซึ่งจะจัดใน ๔ จังหวัด ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ โดยแบ่งออกเป็น ๓ กิจกรรมหลัก คือ

๑. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

๒. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พร้อมทั้งให้ประชาชนทราบว่าพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร

๒. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

วันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา ผ่านทางระบบออนไลน์ (แอปพลิเคชัน Zoom Meeting)

๔. กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

ผู้ริเริ่มหรือผู้เชิญชวนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย นักศึกษาและประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๐๐ คน

๕. งบประมาณดำเนินการ

ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินการ

๖. รูปแบบของกิจกรรม

การจัดกิจกรรมผ่านทางระบบออนไลน์ (แอปพลิเคชัน Zoom Meeting)

๑. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้

๒. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าสู่เสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าสู่เสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าสู่เสนอกฎหมาย รวมถึงมีความพร้อมในการดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าสู่เสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้อย่างถูกต้อง

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภาในการเผยแพร่เรื่องการเข้าสู่เสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๘. ตัวชี้วัดโครงการ

- กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการตามที่ได้กำหนดไว้ จำนวน ๑๐๐ คน

๙. การติดตามและประเมินผล

- การสังเกตการณ์
- แบบทดสอบหลังการสัมมนา
- แบบประเมินความพึงพอใจ

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานการประชุม กลุ่มงานเข้าสู่เสนอกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
THE SECRETARIAT OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
**CHANGE ROLE
CHANGE FORM
MAKE IT EASY**
with e-initiative
- ปรับบทบาท เปลี่ยนรูปแบบ คำร้องจากตัวเป็นเรื่องราว ด้วย e-initiative -

initiativehackathon@gmail.com 093-303-0509 การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รัฐสภา

กำหนดการ

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)

วันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

ระหว่างเวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา

จัดโดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	ผู้เข้าร่วมโครงการลงทะเบียนผ่านทาง Google Form
๐๙.๐๐ - ๐๙.๑๕ น.	นางพรพิศ เพชรเจริญ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กล่าวเปิดการสัมมนา
๐๙.๑๕ - ๑๐.๓๐ น.	กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้ วิทยากร นายศักดิ์ดา ภารา นิตกรชำนาญการพิเศษ และนายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ นิตกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) วิทยากร นายศักดิ์ดา ภารา นิตกรชำนาญการพิเศษ และนายกิตติศักดิ์ เอื้อกฤดาธิการ นิตกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

Meeting ID : 861 9427 4977

Passcode : 679799

เข้าร่วม Line กลุ่มโครงการฯ

หมายเหตุ: กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

สรุปผลการประเมินความรู้ความเข้าใจ
ผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การประเมินความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ จากผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมโฟร์ทรี เดอะซิคโฮเทล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมเครสโคบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมโดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) ในวันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

โดยมีผู้ตอบแบบทดสอบทั้งสิ้น จำนวน ๔๑๒ คน แบ่งเป็นผู้ตอบแบบทดสอบผ่านทาง Google Form จำนวน ๒๓๘ คน และผู้ตอบแบบทดสอบในรูปแบบเอกสาร จำนวน ๑๗๔ คน

วิธีการวัดความรู้ความเข้าใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจ คือ แบบทดสอบหลังการสัมมนาโดยมีคำถามทั้งหมดจำนวน ๑๐ ข้อ

การอภิปรายผล

การวัดความรู้ความเข้าใจ มีเกณฑ์การให้คะแนนผู้ตอบแบบทดสอบจำนวน ๑๐ ข้อ เป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๘ - ๑๐ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก
๖ - ๗ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับดี
๕ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง
๓ - ๔ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย
๐ - ๒ คะแนน	หมายถึง	ระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวัดความรู้ความเข้าใจ

ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑๐	๑๒๐	๒๙.๑๒
๙	๙๐	๒๑.๘๔
๘	๖๘	๑๖.๕๐
๗	๓๘	๙.๒๒
๖	๓๕	๘.๔๙
๕	๓๑	๗.๕๒
๔	๒๓	๕.๕๘
๓	๗	๑.๖๙
๒	๐	๐
๑	๐	๐
๐	๐	๐
รวม	๔๑๒	๑๐๐

จากตารางดังกล่าว พบว่า

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมาก โดยตอบแบบทดสอบได้ ๑๐ คะแนน จำนวน ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๒ ตอบแบบทดสอบได้ ๙ คะแนน จำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๔ และ ๘ คะแนน จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๐

๒. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับดี โดยตอบแบบทดสอบได้ ๗ คะแนน จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๒ และ ๖ คะแนน จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๙

๓. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง โดยตอบแบบทดสอบได้ ๕ คะแนน จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๒

๔. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย โดยตอบแบบทดสอบได้ ๔ คะแนน จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๘ และ ๓ คะแนน จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๙

สรุปภาพรวมผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่ระดับดีถึงระดับดีมาก จำนวน ๓๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๙

แบบทดสอบหลังการสัมมนา
โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ชื่อ - สกุล.....

- ข้อ 1** ใครคือบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- ก. นายโลกถูกคุมขังระหว่างสอบสวนข้อหาลักทรัพย์
- ข. นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร
- ค. นางสาวพอใจอายุ 17 ปี แต่บรรลุนิติภาวะแล้วเนื่องจากการสมรส
- ง. ด.ช.ดี บวชสามเณรภาคฤดูร้อน
- ข้อ 2** ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่สามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายใดได้
- ก. ร่างพระราชบัญญัติ
- ข. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
- ค. ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม
- ง. ถูกทุกข้อ
- ข้อ 3** การจัดทำตามรูปแบบการเสนอร่างกฎหมายต้องแบ่งเป็นมาตราที่ชัดเจนและต้องประกอบด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้อง ยกเว้นข้อใด
- ก. ร่างพระราชบัญญัติ / ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม
- ข. บันทึกหลักการและบันทึกเหตุผล
- ค. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
- ง. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
- ข้อ 4** ข้อใดถูกต้อง
- ก. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจัดทำร่างกฎหมายเองได้
- ข. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีบริการช่วยเหลือจัดทำร่างกฎหมาย
- ค. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพียงคนเดียวสามารถจัดทำร่างกฎหมายเสนอต่อรัฐสภาได้
- ง. ถูกทุกข้อ
- ข้อ 5** ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายของประชาชน
- ก. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติได้เฉพาะเกี่ยวกับหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยเท่านั้น

ข. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติได้เฉพาะเกี่ยวกับหมวด 5 หน้าที่ของรัฐเท่านั้น

ค. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติได้เฉพาะเกี่ยวกับหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

ง. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ทุกเรื่องโดยไม่มีข้อจำกัด

ข้อ 6 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติ คุชวิต พ.ศ. .... ต้องมีผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอตามกฎหมายไม่น้อยกว่ากี่คน

ก. 1,000 คน

ข. 10,000 คน

ค. 5,000 คน

ง. 50,000 คน

ข้อ 7 หน่วยงานใดของรัฐ มีหน้าที่รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ก. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ข. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ค. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ง. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ข้อ 8 ประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รูปแบบใด ได้บ้าง

ก. ส่งเอกสารสำเนาหลักฐานในรูปแบบกระดาษทางไปรษณีย์

ข. ส่งเอกสารสำเนาหลักฐานในรูปแบบไฟล์ทางอีเมล

ค. กรอกข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ง. ถูกทุกข้อ

ข้อ 9 ข้อใด ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ก. ต้องมีระบบลงลายมือชื่อ

ข. ต้องสามารถยืนยันตัวบุคคลได้

ค. ต้องตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้

ง. ใช้การยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน D.DOPA ได้

ข้อ 10 ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับของใครสามารถ เสนอได้

ก. นางสาวฉลาด เสนอแก้ไขให้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบเผด็จการคอมมิวนิสต์

ข. นางเจลิยว เสนอแก้ไขให้เปลี่ยนรูปแบบรัฐเป็นสหพันธรัฐ

ค. นายฉลาม เสนอแก้ไขคุณสมบัติของรัฐมนตรี

ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ
การจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
เสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การประเมินความพึงพอใจจากการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อ
 เสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ วันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมโฟร์ทรี เดอะซิค
 โฮเทล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ วันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมเครสโค
 บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี วันเสาร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมไดมอนด์พลาซ่า
 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) วันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน
 ๒๕๖๕

ผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๘๔ คน แบ่งเป็น ผู้ตอบแบบสอบถามทาง Google Form
 จำนวน ๑๙๐ คน และผู้ตอบแบบสอบถามในรูปแบบเอกสาร จำนวน ๑๙๔ คน

ตารางที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. เพศ		
หญิง	๒๒๘	๕๙.๓๘
ชาย	๑๕๖	๔๐.๖๓
รวม	๓๘๔	๑๐๐
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๙	๒.๓๔
๒๑ - ๔๐ ปี	๙๖	๒๕
๔๑ - ๖๐ ปี	๑๗๑	๔๔.๕๓
๖๐ ปี ขึ้นไป	๑๐๘	๒๘.๑๓
รวม	๓๘๔	๑๐๐
๓. การศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	๑๓๙	๓๖.๒๐
อนุปริญญา	๓๑	๘.๐๗
ปริญญาตรี	๑๔๑	๓๖.๗๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๒๘	๗.๒๙
อื่น ๆ เช่น ประถมศึกษา และ มัธยมศึกษาตอนต้น	๔๕	๑๑.๗๒
รวม	๓๘๔	๑๐๐

๔. อาชีพ		
นักศึกษา	๑๖	๔.๑๖
ข้าราชการ	๓๐	๗.๘๑
พนักงาน/ลูกจ้าง	๖๘	๑๗.๗๐
ธุรกิจส่วนตัว	๑๖๓	๔๒.๔๔
เกษตรกร	๒๘	๗.๒๙
อื่น ๆ เช่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน นักวิจัยอิสระ และสื่อมวลชน	๗๙	๒๐.๕๗
รวม	๓๘๔	๑๐๐
๕. การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการนี้โดยช่องทางใด (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ คำถาม)		
เว็บไซต์ของรัฐสภา	๗๘	๒๐.๓๑
วิทยุโทรทัศน์รัฐสภา	๓๘	๙.๘๙
สื่อสังคมออนไลน์	๑๐๕	๒๗.๓๔
อื่น ๆ เช่น สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร ผู้นำชุมชน และพรรค การเมือง	๑๖๓	๔๒.๔๔
รวม	๓๘๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ สามารถสรุปข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินได้ ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบประเมินเป็นเพศหญิง จำนวน ๒๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๓๘ และเป็นเพศชาย จำนวน ๑๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๖๓

๒. ผู้ตอบแบบประเมินอยู่ในช่วงอายุ ๔๑ – ๖๐ ปี มากที่สุด จำนวน ๑๗๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕๓ รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๑๐๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑๓ ช่วงอายุ ๒๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕ และช่วงอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๔

๓. ผู้ตอบแบบประเมินศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน ๑๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗๒ รองลงมาศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน ๑๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๐ ระดับอื่น ๆ เช่น ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๒ ระดับอนุปริญญา จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๐๗ และศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๒๙

๔. ผู้ตอบแบบประเมินประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มากที่สุด จำนวน ๑๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๔ รองลงมาเป็นอาชีพอื่น ๆ เช่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน นักวิจัยอิสระ และสื่อมวลชน จำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๗ เป็นพนักงาน/ลูกจ้าง จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๐ ข้าราชการ จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๑ เกษตรกร จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๒๙ และเป็นนักศึกษา จำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๖

๕. ผู้ตอบแบบประเมินรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการช่องทางอื่น ๆ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำชุมชน และพรรคการเมือง มากที่สุด จำนวน ๑๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๔ รองลงมาทางสื่อสังคม

ออนไลน์จำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๔ ทางเว็บไซต์ของรัฐสภา จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๑ และทางวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๘๙

ตารางที่ ๒ การรับรู้และการมีส่วนร่วมเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. ท่านเคยทราบหรือรับรู้มาก่อนหรือไม่ ว่าประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้		
ทราบ	๑๙๔	๕๐.๕๒
ไม่ทราบ	๑๙๐	๔๙.๔๘
รวม	๓๘๔	๑๐๐
๒. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมาก่อนหรือไม่		
เคย (ผู้ริเริ่ม/ผู้แทนการเสนอกฎหมาย)	๑๘	๘.๙๕
เคย (ผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย)	๓๕	๑๗.๔๑
ไม่เคย	๑๔๘	๗๓.๖๓
รวม	๒๐๑	๑๐๐
๓. สาเหตุที่ท่านไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพราะเหตุใด (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ คำถาม)		
ร่างกฎหมายไม่มีความน่าสนใจ/ไม่ตรงกับความต้องการ	๑๐	๗.๘๗
ไม่ทราบช่องทางในการที่จะเข้าชื่อเสนอกฎหมาย/ไม่รู้จักกับผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย	๕๘	๔๕.๖๖
ไม่ทราบถึงการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ/ไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือเชิญชวน	๕๗	๔๔.๘๘
อื่น ๆ ได้แก่ ไม่รู้วิธีการเข้าชื่อและไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับระบบออนไลน์	๒	๑.๕๗
รวม	๑๒๗	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ สามารถสรุปการรับรู้และการมีส่วนร่วมเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของผู้ตอบแบบประเมินได้ ดังนี้

๑. ผู้ตอบแบบประเมินทราบหรือรับรู้มาก่อนว่าประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้จำนวน ๑๙๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๕๒ และไม่ทราบ จำนวน ๑๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๔๘

๒. ผู้ตอบแบบประเมินไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมาก่อน มากที่สุด จำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๖๓ รองลงมาเคยมีส่วนร่วมในฐานะผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๑ และเคยมีส่วนร่วมในฐานะผู้ริเริ่ม/ผู้แทนการเสนอกฎหมาย จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๕

๓. ผู้ตอบแบบประเมินไม่เคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพราะไม่ทราบช่องทางในการที่จะเข้าชื่อเสนอกฎหมาย/ไม่รู้จักกับผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย มากที่สุด จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๖๖ รองลงมาเพราะไม่ทราบถึงการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ/ไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือเชิญชวน มากที่สุด จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๘ ร่างกฎหมายไม่มีความน่าสนใจ/ไม่ตรงกับความต้องการ จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๗ และอื่น ๆ ได้แก่ ไม่รู้วิธีการเข้าชื่อและไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับระบบออนไลน์ จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๗

ระดับความพึงพอใจ

วิธีการประเมินความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมสัมมนาโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การอภิปรายผล

การวัดความพึงพอใจ มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งเป็น ๕ ระดับซึ่งกำหนดความมากน้อยตามระดับความพึงพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

๔ หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

๓ หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

๒ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

๑ หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ท (Likert) ๕ ระดับ ดังนี้

๔.๒๑ – ๕.๐๐ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๔๑ – ๔.๒๐ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

๒.๖๑ – ๓.๔๐ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

๑.๘๑ – ๒.๖๐ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

๑.๐๐ – ๑.๘๐ หมายถึง ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ ๓ ตารางระดับความพึงพอใจ/ความรู้ความเข้าใจ

รายการ	ระดับความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)	
ด้านความรู้ความเข้าใจ						
ความรู้ ความเข้าใจ ก่อน การสัมมนา	๙๓	๑๑๒	๙๐	๖๒	๒๗	๓.๔๗
คิดเป็นร้อยละ	๒๔.๒๒	๒๙.๑๗	๒๓.๔๔	๑๖.๑๕	๗.๐๓	มาก
ความรู้ ความเข้าใจ หลัง การสัมมนา	๒๐๐	๑๕๓	๒๘	๓	๐	๔.๔๓
คิดเป็นร้อยละ	๕๒.๐๘	๓๙.๘๔	๗.๒๙	๐.๗๘	๐	มากที่สุด
ด้านวิทยากร						
การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ของวิทยากร	๒๓๖	๑๓๔	๑๔	๐	๐	๔.๕๗
คิดเป็นร้อยละ	๖๑.๔๖	๓๔.๙๐	๓.๖๕	๐	๐	มากที่สุด
การตอบประเด็นข้อซักถามได้ชัดเจน	๒๒๓	๑๔๑	๑๙	๑	๐	๔.๕๒
คิดเป็นร้อยละ	๕๘.๐๗	๓๖.๗๒	๔.๙๕	๐.๒๖	๐	มากที่สุด
การให้ความเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ ซักถามให้มีความสำคัญกับผู้เข้าสัมมนา	๒๓๖	๑๓๓	๑๕	๐	๐	๔.๕๗
คิดเป็นร้อยละ	๖๑.๔๖	๓๔.๖๔	๓.๙๑	๐	๐	มากที่สุด
ด้านสถานที่/ระยะเวลา						
ความเหมาะสมของสถานที่/ระบบ Zoom meeting	๒๑๓	๑๕๒	๑๘	๑	๐	๔.๕๐
คิดเป็นร้อยละ	๕๕.๔๗	๓๙.๕๘	๔.๖๙	๐.๒๖	๐	มากที่สุด
ความพร้อมของอุปกรณ์สื่อดัดแปลง	๒๒๓	๑๔๔	๑๖	๑	๐	๔.๕๓
คิดเป็นร้อยละ	๕๘.๐๗	๓๗.๕๐	๔.๑๗	๐.๒๖	๐	มากที่สุด
ความเหมาะสมของระยะเวลาในการ สัมมนา	๒๐๗	๑๕๔	๒๓	๐	๐	๔.๔๗
คิดเป็นร้อยละ	๕๓.๙๑	๔๐.๑๐	๕.๙๙	๐	๐	มากที่สุด
ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่						
การต้อนรับของเจ้าหน้าที่	๒๗๐	๑๐๘	๖	๐	๐	๔.๖๘
คิดเป็นร้อยละ	๗๐.๓๑	๒๘.๑๓	๑.๕๖	๐	๐	มากที่สุด
การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่	๒๖๙	๑๐๗	๘	๐	๐	๔.๖๗
คิดเป็นร้อยละ	๗๐.๐๕	๒๗.๘๖	๒.๐๘	๐	๐	มากที่สุด
การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถาม ของเจ้าหน้าที่	๒๗๔	๑๐๐	๑๐	๐	๐	๔.๖๘
คิดเป็นร้อยละ	๗๑.๓๕	๒๖.๐๔	๒.๖๐	๐	๐	มากที่สุด

จากตารางที่ ๓ พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน โดยก่อนการสัมมนามีความรู้ความเข้าใจมีค่าเฉลี่ย ๓.๔๗ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๔๐ และหลังการสัมมนามีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔.๔๓ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๖๐

สรุปความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๗ คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๔๐ โดยด้านวิทยากร การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ของวิทยากร มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๕๗ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๔๐ ด้านสถานที่/ระยะเวลา ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๕๓ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๖๐ และด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ การต้อนรับของเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๖๘ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๖๐

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เข้าร่วมโครงการ

- การจัดโครงการทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างมาก ได้ความรู้ดีมาก ได้ความรู้เพิ่มเติมเป็นอย่างดี และได้รับรู้ในสิ่งที่ไม่เคยรู้
- เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่ดีมากเข้าถึงประชาชนโดยตรง ต้องการให้มีการจัดการสัมมนาแบบนี้ต่อไปอีก
- วิทยากรบรรยายให้ความรู้ได้ดีมาก และเจ้าหน้าที่สุภาพ บริการดี ทำหน้าที่ดี แนะนำดีมากและเข้าใจง่าย
- สถานที่สะอาด สะดวก อาหารอร่อย แอร์เย็นมาก ทุกอย่างดีหมด
- บริเวณห้องประชุมกว้างสื่อวิทัศน์ขนาดเล็กด้านหลังมองไม่ชัด
- ระยะเวลาในการสัมมนาน้อยเกินไป ควรมีระยะเวลาในการอบรมเพิ่มขึ้น และมีหัวข้อการอบรมที่หลากหลายและเป็นปัจจุบัน
- ควรพัฒนาระบบมาพร้อมกับแจ้งเตรียมความพร้อมสัญญาณอินเทอร์เน็ต และควรแจ้งผู้เข้ารับการอบรมเตรียมโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์แบตเตอรี่สำรองมาให้พร้อมด้วย
- แบบประเมินความพึงพอใจ ด้านการให้บริการ ดูเหมือนคำถามจะเป็นเสมือนอยู่ในสถานที่จริง ควรจะเติมคำว่าในการใช้ระบบ Zoom
- ควรมีการมอบของที่ระลึกให้แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนา
- หากมีการประชาสัมพันธ์มากกว่านี้ อาจมีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการมากกว่านี้
- ไม่เคยได้รับโอกาสในการรับฟังความคิดเห็นประชาชน
- ความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแน่นมากเกินไป ทำให้ชาวบ้านส่วนมากที่ไม่มีความรู้ไม่ค่อยเข้าใจ ไม่ต้องละเอียดขนาดนี้
- โครงการดังกล่าวมีประโยชน์ต่อประชาชนจึงควรจัดการสัมมนาให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และควรมีการเผยแพร่ให้ความรู้รายตำบล
- ขอให้จัดโครงการเพิ่มเติมขึ้นอีกครั้ง เพราะบางข้อกฎหมายยังไม่ทราบ และต้องการทราบกฎหมายใหม่ ๆ ที่เสนอสภา
- ควรจัดให้มีโครงการทำนองนี้เรื่อยๆ และมีกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข่าวสารแบบนี้อีก เพื่อประชาชนจะได้มีความรู้ ได้รับทราบถึงสิทธิของประชาชน ได้รับทราบข้อกฎหมายและแจ้งให้สมาชิกรับรู้ยิ่งขึ้น
- ถ้ามีกิจกรรมดี ๆ แบบนี้อีก ขอให้มาจัดที่จังหวัดนครสวรรค์ อีก ๑ – ๒ ครั้ง เพื่อจะได้ให้ประชาชนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมดี ๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

แบบประเมินความพึงพอใจ

คำอธิบาย แบบประเมินความพึงพอใจมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อประเมินถึงการรับรู้และการมีส่วนร่วมในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน และระดับความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานและการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหน้าข้อความ

1. เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย
2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 21 - 40 ปี ☐ 41 - 60 ปี ☐ 60 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ☐ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
☐ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. อาชีพ ☐ นักศึกษา ☐ ข้าราชการ ☐ พนักงาน/ลูกจ้าง
☐ ธุรกิจส่วนตัว ☐ เกษตรกร ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการนี้โดยช่องทางใด
☐ เว็บไซต์ของรัฐสภา ☐ วิทยุ / โทรทัศน์รัฐสภา
☐ สื่อสังคมออนไลน์ Facebook / Line
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ .....

ตอนที่ 2 การรับรู้และการมีส่วนร่วมเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

1. ท่านเคยทราบหรือรับรู้มาก่อนหรือไม่ ว่าประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้
☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ (ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ)
2. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมาก่อนหรือไม่
☐ เคย ถ้าเคยท่านมีส่วนร่วมในสถานะใด (เสร็จแล้วข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ)
☐ ผู้ริเริ่ม/ผู้แทนการเสนอกฎหมาย
☐ ผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
☐ ไม่เคย (โปรดตอบข้อ 3 ด้วยนะครับ)
3. สาเหตุที่ท่าน **ไม่เคย** มีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพราะเหตุใด
☐ ร่างกฎหมายไม่มีความน่าสนใจ/ไม่ตรงกับความต้องการ
☐ ไม่ทราบช่องทางในการที่จะเข้าชื่อเสนอกฎหมาย/ไม่รู้จักกับผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย
☐ ไม่ทราบถึงการจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ/ไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือเชิญชวน
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ระดับความพึงพอใจ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านความรู้ความเข้าใจ					
1 ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ ก่อน การสัมมนา					
2 ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ หลัง การสัมมนา					
ด้านวิทยากร					
1 การถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ของวิทยากร					
2 การตอบประเด็นข้อซักถามได้ชัดเจน					
3 การให้ความเอาใจใส่ เปิดโอกาสให้ซักถาม ให้ความสำคัญกับผู้เข้าสัมมนา					
ด้านสถานที่ / ระยะเวลา					
1 ความเหมาะสมของสถานที่					
2 ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์					
3 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการสัมมนา					
ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่					
1. การต้อนรับของเจ้าหน้าที่					
2. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่					
3. การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้สละเวลาในการร่วมประเมินความพึงพอใจ

กลุ่มงานเข้าซื้อเสนอกฎหมาย สำนักงานประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทรศัพท์ 02 242 5900 ต่อ 7531 มือถือ 093 3030 509

สรุปผลการติดตาม

การเผยแพร่ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ของผู้เข้าร่วมเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภา

ในการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔ ครั้ง มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔๐๐ คน และมีผู้เข้าร่วมโครงการที่ได้สมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภาในการเผยแพร่ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปยังประชาชนกลุ่มอื่น ๆ จำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๕ โดยแบ่งออกเป็น

ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมโพธิ์หุขี เดอะซิค โฮเทล นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ มีผู้สมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภา จำนวน ๒๖ คน

ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมเครสโค บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ มีผู้สมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภา จำนวน ๔๑ คน

ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมโดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผู้สมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภา จำนวน ๔๐ คน

ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) ในวันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ มีผู้สมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภา จำนวน ๒๖ คน

สำนักงานการประชุม ได้ติดตามผลการเผยแพร่ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปยังประชาชนกลุ่มอื่น ๆ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ไปยัง ผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายโดยมีประเด็นคำถาม ดังนี้

๑. ได้เผยแพร่ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปยังประชาชนกลุ่มอื่น ๆ ด้วยวิธีการหรือช่องทางใด

๒. ให้ระบุรายละเอียดการดำเนินการเผยแพร่ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติ การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปยังประชาชนกลุ่มอื่น ๆ

๓. ให้ส่งไฟล์เอกสาร หรือหลักฐานรูปถ่ายการดำเนินการเผยแพร่ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปยังประชาชนกลุ่มอื่น ๆ (ถ้ามี)

จากผลการติดตามผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่าย สามารถสรุปภาพรวมผลการเผยแพร่ เรื่อง การเข้าชื่อ เสนอกฎหมาย ไปยังประชาชนกลุ่มอื่น ๆ ได้ ดังนี้

๑. การเผยแพร่ในชุมชนหรือท้องถิ่น

- เผยแพร่สิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผ่านทางหมู่บ้านในชุมชน ประชาคม หมู่บ้าน และกลุ่มเพื่อนนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

- แนะนำและให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายในชุมชน เผยแพร่หลักเกณฑ์และ วิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและระบบ (e-initiative) ไปยังกลุ่มบุคคลในชุมชน

- เผยแพร่เรื่องการเข้าซื้อเสนอกฎหมายโดยการส่งต่อข้อมูลไปยังกลุ่มเพื่อน และบุคคลในชุมชน โดยเฉพาะนักกฎหมาย
- แนะนำการใช้งานระบบการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย (e-initiative) ให้แก่เพื่อนและบุคคลในชุมชน
- การลงพื้นที่ในชุมชนโดยได้พูดคุยและแนะนำเกี่ยวกับการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย
- ประชาสัมพันธ์เรื่องการเข้าซื้อเสนอกฎหมายในการลงพื้นที่หรือเวทีสัมมนาในชุมชน
- เผยแพร่เรื่องการเข้าซื้อเสนอกฎหมายในเครือข่าย กลุ่มเพื่อนในสถานที่ทำงาน และในเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของชาวบ้าน

๒. การเผยแพร่ผ่านทางวิทยุ/โทรทัศน์ท้องถิ่น

- เผยแพร่เรื่องการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางเสียงตามสายวิทยุชุมชน

๓. การเผยแพร่ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น facebook/line

- เผยแพร่สิทธิในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายผ่านช่องทาง line กลุ่ม เช่น line กลุ่มหมู่บ้าน
- เผยแพร่เรื่องการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทาง facebook
- การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย และระบบการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย (e-initiative) โดยการแชร์เพจ facebook ของกลุ่มงานเข้าซื้อเสนอกฎหมาย รัฐสภา

๔. การเผยแพร่ผ่านทางช่องทางอื่น ๆ

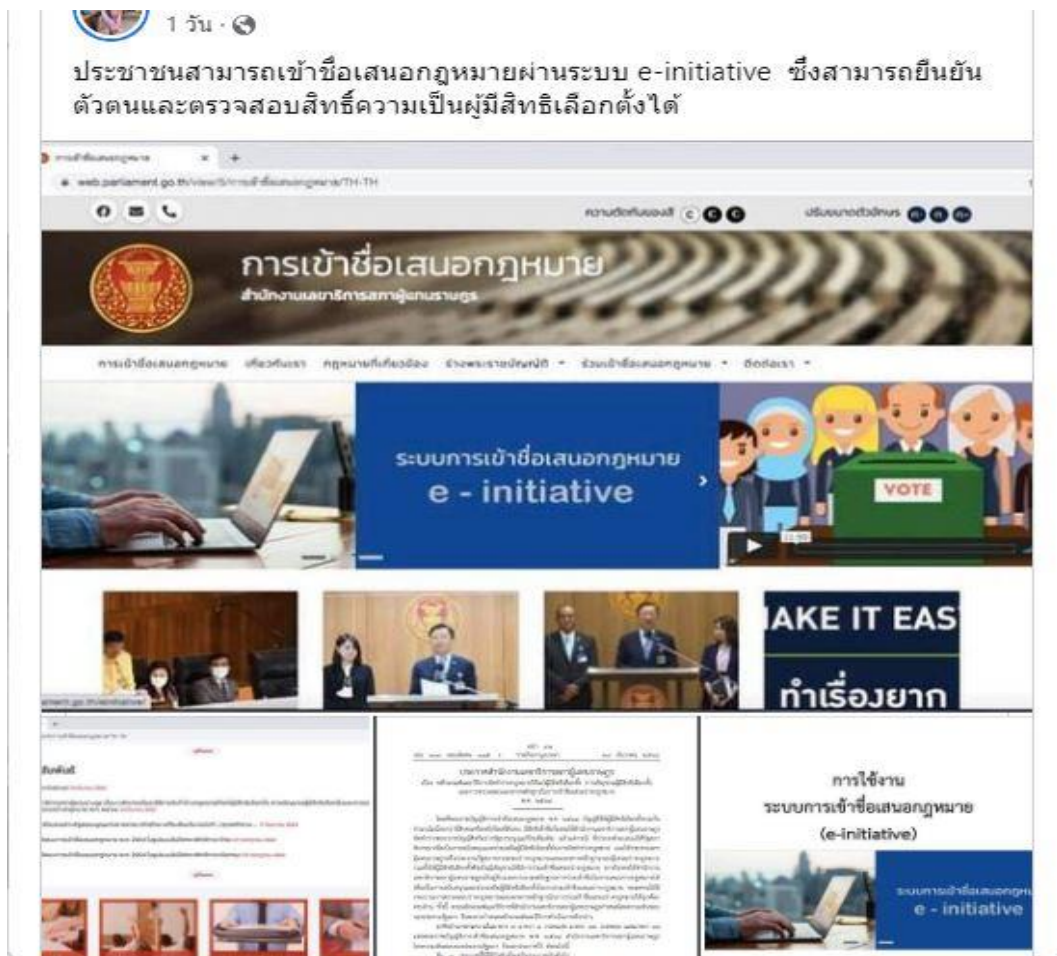
- เผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนในการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย และสิทธิในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายในกลุ่ม อสม.

ภาพการเผยแพร่เรื่องการเข้าซื้อเสนอกฎหมายในเวทีสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ภาพการเผยแพร่เรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางเสียงตามสายวิทยุชุมชน

ภาพการเผยแพร่ระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์

ผลกระทบ : ส่งผลให้ประชาชนทราบถึงสิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและทราบว่าสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ได้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๓ บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ และมาตรา ๒๕๖ บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน สามารถร่วมกันเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้ ซึ่งจากผลการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ปรากฏว่ามีภาคประชาชนให้ความสนใจในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้นั้น เป็นกฎหมายที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และนำมาบังคับใช้เกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยอนุโลมใช้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน โดยให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ รัฐสภาจึงได้ตราพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๓ (๓) มาตรา ๒๕๖ (๑) และมาตรา ๒๕๘ ค. (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมถึงแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย (ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ : มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญและจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย โดยกำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีภารกิจในการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำร่างกฎหมาย ปรับบทบาทจากการทำงานเชิงรับในการตรวจสอบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นเชิงรุกในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบถึงการเข้าชื่อเสนอกฎหมายฉบับต่าง ๆ เป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และประการที่สำคัญ คือ จัดให้มีระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ซึ่งเป็นระบบที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อเหมือนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยเอกสารแบบกระดาษ

ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้รับผิดชอบในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน จึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประชาสัมพันธ์เผยแพร่ และจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมถึงกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่จะมีขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวมถึงการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิของตนเองในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามรัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ โดยได้ดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ขึ้นจำนวน ๔ ครั้ง ใน ๔ ภาค

ตารางเปรียบเทียบกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย

กลไกช่วยเหลือประชาชน ในการจัดทำและเสนอร่าง กฎหมาย	พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อ เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖	พระราชบัญญัติการเข้าชื่อ เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔
การจัดทำร่างกฎหมาย	✓	✓
การรับและรวบรวมหลักฐาน การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย	✗	✓
การเข้าชื่อเสนอกฎหมายทาง ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	✗	✓
การจัดให้มีการรับฟังความ คิดเห็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗	✗	✓

จากการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักการประชุมได้ดำเนินการจัดโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ขึ้นจำนวน ๔ ครั้ง ใน ๔ ภาคและมีผู้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายได้นำเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเผยแพร่ไปยังประชาชนกลุ่มอื่น ๆ ในช่องทางต่าง ๆ นั้น จะเกิดผลกระทบต่อประชาชนและสำนักงานฯ ดังนี้

๑. ผลกระทบต่อประชาชน

(๑) ประชาชนในพื้นที่ชุมชนต่าง ๆ ทั่วภูมิภาคได้รับทราบถึงสิทธิของตนเองว่าสามารถร่วมกันเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้รัฐสภาพิจารณาได้ ส่งผลให้มีประชาชนร่วมกันริเริ่มและเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้รัฐสภาพิจารณาเพิ่มมากขึ้น

(๒) ประชาชนทราบถึงความแตกต่างของหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายระหว่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ และพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

(๓) ประชาชนทราบว่าพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร และสามารถริเริ่มเสนอกฎหมายรวมถึงร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้อย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกฎหมายบัญญัติไว้

(๔) ประชาชนทราบว่าสามารถร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ได้ และร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายในระบบดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

(๕) เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายให้แก่ประชาชนในการที่จะรวบรวมรายชื่อผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายในรูปแบบเอกสารที่เป็นกระดาษ

ทั้งนี้ ภายหลังสำนักการประชุมได้ดำเนินการจัดโครงการดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้วทั้ง ๔ ครั้ง ปรากฏว่า ได้มีผู้เชิญชวนในการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการธรรมาภิบาลแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่ได้เข้าร่วมโครงการฯ ได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นมายังกลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักการประชุมแล้วว่า

มีความประสงค์ที่จะร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติทางระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) ซึ่งจะได้มีการยื่นหนังสือร้องขอต่อไป นอกจากนี้ ยังมีผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้ประสานงานมาว่าจะได้มีการร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรช่วยเหลือในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติกองทุนส่งเสริมสวัสดิภาพนักกีฬาทีมชาติไทย และผู้ฝึกสอน พ.ศ. .... ซึ่งจะได้มีการส่งหนังสือร้องขอต่อไป อีกทั้งยังมีผู้ให้ความสนใจติดต่อประสานทางโทรศัพท์มายังกลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพื่อสอบถามถึงแนวทางในการริเริ่มเสนอกฎหมายด้วย ทั้งนี้ ยังมีแนวโน้มว่าประชาชนได้รับทราบถึงสิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมถึงทราบว่ามีการระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) เพิ่มมากขึ้นซึ่งจะส่งผลให้มีประชาชนให้ความสนใจในการร้องขอให้สำนักงานฯ จัดทำร่างกฎหมาย รวมถึงให้ความสนใจในการริเริ่มเสนอกฎหมาย ตลอดจนร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านระบบ (e-initiative) เพิ่มมากขึ้น

ในส่วนของการร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้เปิดให้ประชาชนได้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) ซึ่งได้เปิดใช้งานจริง เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ มีจำนวน ๒ ฉบับ คือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๒. ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

[สืบค้น](#)
[เกี่ยวกับเรา](#)
[ติดต่อเรา](#)
[เข้าสู่ระบบ](#)

ข้อมูลการเสนอร่างกฎหมาย

สืบค้นด้วยชื่อร่างหรือรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับร่าง

สืบค้น

จัดเรียงตาม

อัปเดตล่าสุด

ผลการสืบค้นจำนวน 3 รายการ

ชื่อร่าง	ผู้เสนอ	สถานภาพ	วันที่เสนอ	หมายเหตุ	ผู้เข้าชื่อ/ตรวจ สอบสิทธิ์เลือก ตั้ง
พระราชบัญญัติโครงการการเสริมสร้างความไว้ ที่ ๔ (Zoom Meeting) พ.ศ. .... (ทดสอบ)	พิษธิมยสัง	เริ่มต้นเข้าชื่อระหว่างรวบรวมรายชื่อ	13 มิ.ย. 2565 14:47	เริ่มต้นเข้าชื่อระหว่าง รวบรวมรายชื่อ ครั้งที่ 1	16 (0)
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	-	เริ่มต้นเข้าชื่อระหว่างรวบรวมรายชื่อ	01 มิ.ย. 2565 13:45	เริ่มต้นเข้าชื่อระหว่าง รวบรวมรายชื่อ ครั้งที่ 1	60 (0)
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	-	เริ่มต้นเข้าชื่อระหว่างรวบรวมรายชื่อ	01 มิ.ย. 2565 13:09	เริ่มต้นเข้าชื่อระหว่าง รวบรวมรายชื่อ ครั้งที่ 1	48 (0)

ตารางเปรียบเทียบผลการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative)

ร่างพระราชบัญญัติ	ผู้ร่วมเข้าชื่อ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน (คน)	ผู้ร่วมเข้าชื่อภายหลัง การจัดโครงการฯ (คน)
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕๙	๖๐
ร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔๗	๔๘

จากตารางเปรียบเทียบดังกล่าว พบว่าภายหลังจากที่สำนักการประชุมได้ดำเนินการจัดโครงการดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้วทั้ง ๔ ครั้ง แล้ว ปรากฏว่ามีผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ดังกล่าว ผ่านระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) เพิ่มขึ้น จำนวนร่างพระราชบัญญัติฉบับละ ๑ คน จึงอาจพิจารณาได้ว่าเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ดังกล่าวนี้อย่างไม่ตรงกับเจตนารมณ์หรือความต้องการของประชาชนกลุ่มอื่น ๆ จึงอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ไม่มีความสนใจที่จะร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายดังกล่าว

๒. ผลกระทบต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๘ บัญญัติให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสามารถยืนยันตัวตนและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ

จากแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนของสำนักการประชุม กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ผ่านมา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ๒๕๕๐ และ ๒๕๖๐ ประกอบพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ และพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อมีการยื่นเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน ในรูปแบบกระดาษเพื่อเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะดำเนินการ ดังนี้

๑. กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย จะดำเนินการตรวจสอบเอกสารการลงลายมือชื่อว่ามีข้อความถูกต้องครบถ้วนและมีการลงลายมือชื่อหรือไม่ จากนั้นจะออกเลขกำกับชุดเอกสารที่มีความถูกต้องครบถ้วนว่ามีจำนวนเท่าใด โดยใช้ระยะเวลาตรวจสอบคัดแยกประมาณ ๑ สัปดาห์ ต่อ ๑๐,๐๐๐ รายชื่อ

๒. นำข้อมูลหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่มีความถูกต้องครบถ้วน เข้าสู่ระบบฐานข้อมูลการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการประมาณ ๑ สัปดาห์ ต่อ ๑๐,๐๐๐ รายชื่อ ก่อนที่จะนำส่งข้อมูลดังกล่าวไปยังกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต่อไป

๓. ขอความอนุเคราะห์สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อตรวจสอบว่าผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ ซึ่งสำนักบริหารการทะเบียนจะแจ้งรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลับมายังสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ภายในระยะเวลาประมาณ ๒ สัปดาห์

ดังนั้น หากมีผู้เชิญชวนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) เพิ่มมากขึ้นก็จะเป็นการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะต้องตรวจสอบเอกสารการลงลายมือชื่อและออกเลขกำกับชุดเอกสาร รวมถึงการนำข้อมูลหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชนเข้าสู่ระบบฐานข้อมูล รวมถึงต้องส่งข้อมูลหมายเลขบัตรประชาชนของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไปยังกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง รวมใช้ระยะเวลาดำเนินการตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายทั้งสิ้นประมาณ ๓๐ วัน

ทั้งนี้ หากมีจำนวนร่างพระราชบัญญัติที่เปิดให้ประชาชนได้ร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบ (e-initiative) มากขึ้นแล้ว ระบบดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงข้อมูลรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายกับกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งสามารถตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ทันที จึงส่งผลให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายแล้วเสร็จภายในระยะเวลาสั้นกว่าที่กฎหมายกำหนดระยะเวลาไว้ ๔๕ วัน เป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นการประหยัดระยะเวลาในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และเป็นการประหยัดทรัพยากรและงบประมาณของสำนักงานฯ เช่น ค่าไฟฟ้า และค่าล่วงเวลาของบุคลากร รวมถึงยังเป็นการลดการใช้พื้นที่ในการจัดเก็บเอกสารการลงลายมือชื่อในรูปแบบกระดาษที่มีเป็นจำนวนมาก

อย่างไรก็ตาม แม้การเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบ (e-initiative) จะเป็นกลไกสำคัญในการช่วยเหลือประชาชนในการรับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ได้ครบจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน แต่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรก็ไม่สามารถนำร่างกฎหมายที่ประชาชนเสนอมานำขึ้นสู่ระบบ (e-initiative) เพื่อให้ประชาชนร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายทุกฉบับได้ จะสามารถนำขึ้นได้เฉพาะร่างกฎหมายที่ผู้เชิญชวนได้ร้องขอให้สำนักงานฯ เป็นผู้รับและรวบรวมเท่านั้น สำนักงานฯ ถึงจะมีหน้าที่ตามกฎหมายในการรวบรวมรายชื่อผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบ (e-initiative) ให้แก่ผู้เชิญชวนต่อไป ซึ่งก็มีกำหนดระยะเวลา ๑ ปี ในการรวบรวมรายชื่อ หากมีผู้ร่วมลงชื่อเสนอกฎหมายไม่ถึงจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน สำนักงานฯ จะต้องแจ้งให้ผู้เชิญชวนจัดให้มีการเข้าชื่อสมทบให้ได้ครบจำนวนภายใน ๙๐ วัน ซึ่งหากยังมีจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ครบอีก สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะต้องยุติดำเนินการรวบรวมรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ดังนั้น จึงอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เชิญชวนในการเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายฉบับอื่น ๆ อาจไม่สนใจที่จะร้องขอให้สำนักงานฯ เป็นผู้รับและรวบรวมรายชื่อผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) และเลือกที่จะไปดำเนินการรวบรวมรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยตนเองซึ่งไม่มีกำหนดระยะเวลาในการรวบรวมรายชื่อ

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหาในกรณีที่ผู้เชิญชวนไม่ร้องขอให้สำนักงานฯ เป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบ (e-initiative) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีจำนวนร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานฯ เปิดให้ประชาชนได้ร่วมลงชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบดังกล่าวเป็นจำนวนน้อย คือ สำนักงานฯ จะต้องประสานเจรจาโน้มน้าวให้บรรดาผู้เชิญชวนในการเสนอร่างกฎหมายทั้งหลายให้ร้องขอสำนักงานฯ เป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบ (e-initiative) โดยอธิบายถึงข้อดีของการใช้ระบบดังกล่าวในการรวบรวมรายชื่อว่าจะทำให้ผู้เชิญชวนประหยัดค่าใช้จ่ายในการรวบรวมรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมถึงประชาสัมพันธ์ไปยังประชาชนที่จะร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายว่าการเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านระบบนี้มีความสะดวก ใช้งานง่าย และมีความปลอดภัยสูง ต่อไป

ใบสมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภา

คำอธิบาย ใบสมัครนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่มีความสนใจเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภาในการเผยแพร่ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2564 ไปยังประชาชนกลุ่มอื่น ๆ

คำชี้แจง โปรดกรอรายละเอียดให้ครบถ้วน และโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหน้าข้อความ

1. ชื่อ.....สกุล.....

2. ท่านเข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ในครั้งใด

- ☐ ครั้งที่ 1 จังหวัดนครสวรรค์
☐ ครั้งที่ 2 จังหวัดบุรีรัมย์
☐ ครั้งที่ 3 จังหวัดสุราษฎร์ธานี
☐ ครั้งที่ 4 กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์

3. ข้อมูลที่อยู่และหมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ /Facebook/Line/e-mail

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักงานประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทรศัพท์ 02 242 5900 ต่อ 7531 มือถือ 093 3030 509

สรุปผลการดำเนินการ
จัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
รอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ โดยมีหลักการสำคัญ คือ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงสิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๓ (๓) แต่อย่างไรก็ตามในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนก็จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายบัญญัติไว้

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นกฎหมายที่บัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งในระหว่างที่ยังไม่มีการตราพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวออกมาใช้บังคับ จึงต้องนำพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ และยังไม่ถูกยกเลิกไปแต่นำมาบังคับใช้กับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ จนกว่าพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมายจะมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย

ตารางที่ ๑ เปรียบเทียบผลการดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนในแต่ละปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	ปีงบประมาณ ๒๕๖๕
จัดโครงการ ๔ ครั้ง ใน ๔ ภาค กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔๐๐ คน	จัดโครงการ ๔ ครั้ง ๔ ภาค ในรูปแบบ ออนไลน์ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔๐๐ คน	จัดโครงการ ๔ ครั้ง ใน ๔ ภาค กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔๐๐ คน
วัตถุประสงค์		
๑. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พร้อมทั้งให้ประชาชนทราบว่ากฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมีหลักเกณฑ์วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร ๒. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แสดงความคิดเห็น และสะท้อนปัญหาและ	๑. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พร้อมทั้งให้ประชาชนทราบว่าพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร	๑. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พร้อมทั้งให้ประชาชนทราบว่าพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	ปีงบประมาณ ๒๕๖๔	ปีงบประมาณ ๒๕๖๕
<p>อุปสรรคในการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นมาพัฒนาการปฏิบัติงานตามกระบวนการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น</p> <p>๓. เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบ Platform การเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางอิเล็กทรอนิกส์</p>	<p>๒. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)</p>	<p>๒. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)</p>
งบประมาณที่ได้รับจัดสรร		
๑,๙๙๔,๔๐๐ บาท	๑,๔๕๐,๐๐๐ บาท	๗๒๕,๐๐๐ บาท
การเบิกจ่ายงบประมาณ		
๑,๘๓๑,๓๑๓.๗๑ บาท	๔๔๖,๖๐๐ บาท (จัดซื้อสื่อวีดิทัศน์ และ นิตยสาร)	๕๙๑,๐๑๓.๓๐ บาท
ผลการประเมินความพึงพอใจ		
<p>ความรู้ก่อนการสัมมนา ร้อยละ ๕๗.๖๐</p> <p>ความรู้หลังการสัมมนา ร้อยละ ๘๒</p> <p>ความพึงพอใจ ร้อยละ ๘๗.๔๐</p>	<p>ความรู้ก่อนการสัมมนา ร้อยละ ๗๒.๒๐</p> <p>ความรู้หลังการสัมมนา ร้อยละ ๘๓.๖๐</p> <p>ความพึงพอใจ ร้อยละ ๘๕</p>	<p>ความรู้ก่อนการสัมมนา ร้อยละ ๖๙.๔๐</p> <p>ความรู้หลังการสัมมนา ร้อยละ ๘๘.๖๐</p> <p>ความพึงพอใจ ร้อยละ ๙๑.๔๐</p>
ผลการวัดความรู้ความเข้าใจ		
ไม่มีการประเมินผล	<p>ความรู้ความเข้าใจตั้งแต่ระดับดีถึงระดับดีมาก ร้อยละ ๘๙.๒๕</p>	<p>ความรู้ความเข้าใจตั้งแต่ระดับดีถึงระดับดีมาก ร้อยละ ๘๕.๑๙</p>
การเข้าร่วมเป็นเครือข่าย		
ไม่มีการเปิดรับสมัคร	ร้อยละ ๒๖ จาก ๔๐๐ คน	ร้อยละ ๓๓.๒๕ จาก ๔๐๐ คน
ผลที่ได้รับ		
<p>สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับทราบสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน และได้แนวคิดในการออกแบบ Platform การเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-initiative)</p>	<p>สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้นำระบบ (e-initiative) ออกทดลองใช้งานกับประชาชนเพื่อประชาสัมพันธ์และนำสภาพปัญหามาพัฒนาระบบต่อไป</p>	<p>สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ประชาสัมพันธ์และแนะนำการใช้งานระบบ (e-initiative) พร้อมทั้งนำสภาพปัญหาพัฒนาระบบก่อนเปิดใช้งานจริงในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕</p>

จากตารางที่ ๑ โครงการฯ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีหลักการสำคัญ คือ เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. .... ที่อยู่ระหว่างการตราของสภาซึ่งเป็นกฎหมายที่จะต้องตราขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ซึ่งหากประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้วจะมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมายพ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แต่นำมาบังคับใช้กับ

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ จนกว่าพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมายจะมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนมีความพร้อมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพื่อรับฟังสภาพปัญหาและอุปสรรคจากผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย หรือผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย เพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาในฐานะประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบและพัฒนาต้นแบบ Platform ระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) เพื่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะได้นำแนวคิดดังกล่าวมาจัดทำและพัฒนาระบบ (e-initiative) เพื่อเป็นกลไกในการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. .... ต่อไป

โครงการฯ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีหลักการสำคัญ คือ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว ซึ่งตราขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ จึงมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายแตกต่างไปจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ และเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบว่ามีกลไกในการช่วยเหลือประชาชนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้มีการริเริ่มเสนอกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้อง รวมถึงได้นำระบบ (e-initiative) ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้พัฒนาขึ้นในระยะที่ ๑ จากแนวคิดที่ได้รับจากนักศึกษาที่เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบและพัฒนาระบบจากการจัดโครงการในปี ๒๕๖๓ ประชาสัมพันธ์และนำออกทดลองใช้งานกับประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการในปี ๒๕๖๔ เพื่อรับทราบสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ได้รับจากการทดลองใช้งานนำมาพัฒนาและปรับปรุงระบบ (e-initiative) ให้มีความเหมาะสมในการใช้งานของประชาชนต่อไป โดยผลกระทบที่ได้รับจากการจัดโครงการ ๖๔ มีผู้เข้าร่วมโครงการได้ให้ความสนใจที่จะริเริ่มเสนอกฎหมายและได้ร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างพระราชบัญญัติสภาวิชาชีพการพยาบาลสัตว์ พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยยื่นคำร้องขอเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้ นอกจากนี้ จากการที่มีผู้เข้าร่วมเป็นอาสาสมัครในการนำความรู้เรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่ได้รับจากการจัดโครงการเผยแพร่ไปยังประชาชนกลุ่มอื่น ๆ จะส่งผลกระทบในวงกว้างให้บรรดาผู้ที่ริเริ่มเสนอกฎหมายฉบับอื่น ๆ สามารถดำเนินการริเริ่มเสนอกฎหมายได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่พระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติไว้ได้อีกด้วย

โครงการฯ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ มีหลักการสำคัญ คือ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว รวมถึงเป็นการนำระบบ (e-initiative) ซึ่งเป็นกลไกในการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้พัฒนาขึ้นในระยะที่ ๑ แล้วเสร็จ จากสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ได้รับจากการจัดโครงการ ๒๕๖๔ นำออกเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และให้ประชาชนได้ทดลองใช้งานอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำออกใช้งานจริงในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ต่อไป โดยผลกระทบที่ได้รับจากการจัดโครงการ ๖๕ ผู้ริเริ่มเสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการธรรมาภิบาลแห่งชาติ พ.ศ. .... ได้ประสานเบื้องต้นมายังกลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักการประชุมว่าจะได้มีการร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการ

เข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบ (e-initiative) ต่อไป และยังมีผู้เข้าร่วมโครงการได้ประสานเบื้องต้นแล้วว่า มีความประสงค์ที่จะริเริ่มเสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนนักกีฬาทีมชาติไทย และผู้ฝึกสอน พ.ศ. .... โดยจะมีหนังสือร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรช่วยเหลือในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ก่อนที่จะมีการริเริ่มเสนอกฎหมายต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างเครือข่ายของรัฐสภาในการเผยแพร่เรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไปยังประชาชนกลุ่มอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนกลุ่มอื่น ๆ ได้รับทราบถึงสิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและทราบว่าสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีระบบ (e-initiative) ซึ่งเป็นกลไกในการช่วยเหลือประชาชนในการรับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย อันจะส่งผลให้มีประชาชนได้ริเริ่มเสนอกฎหมาย หรือร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบ (e-initiative) ที่ตรงกับความต้องการของตนเองเพิ่มมากขึ้น รวมถึงจะส่งผลให้บรรดาผู้เชิญชวนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายหันมาร้องขอให้สำนักงานฯ เป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ ๒ แสดงผลการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนในแต่ละปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน (ฉบับ)	ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จำนวน (ฉบับ)	ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน (ฉบับ)
การร้องขอให้จัดทำร่างกฎหมาย		
๒	๑	๓
การริเริ่มเสนอกฎหมาย		
๕	๙	๗
การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย		
๑๑	๕	๑๐
การเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบ (e-initiative)		
๐	๐	๒
รวมทั้งสิ้น		
๑๘	๑๕	๒๒

จากตารางที่ ๑ ประกอบตารางที่ ๒ จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่าสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการจัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนมาอย่างต่อเนื่องระหว่าง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ โดยมุ่งเน้นที่จะให้ภาคประชาชนได้รับทราบถึงสิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐธรรมนูญเพื่อให้รัฐสภาพิจารณา และทราบถึงหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมถึงทราบถึงกลไกในการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งแตกต่างไปจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ รวมถึงสำนักงานฯ ได้นำแนวคิด สภาพปัญหาและอุปสรรคที่ได้รับจากการจัดโครงการมาพัฒนาและปรับปรุงระบบ (e-initiative) ก่อนที่จะเปิดให้ประชาชนได้ใช้งานจริง อันเป็นการอำนวยความสะดวกแก่บรรดาผู้เชิญชวนและประชาชนในการที่จะรวบรวมรายชื่อผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ได้ครบจำนวนตามที่กฎหมายบัญญัติไว้นั้น ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ประชาชนสามารถที่จะริเริ่มเสนอกฎหมาย หรือร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอ

กฎหมายได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ กล่าวคือการที่ประชาชนจะร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้รัฐสภาพิจารณาได้นั้น จะต้องมีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติพร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ ซึ่งสามารถจัดทำเองหรือจะร้องขอให้สำนักงานฯ จัดทำก็ได้ จากนั้นจะต้องนำร่างพระราชบัญญัติพร้อมบันทึกประกอบดังกล่าวเสนอมาพร้อมกับรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ คน เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่ามีหลักการเป็นไปตามหมวด ๓ หรือหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญ หรือไม่ ก่อนที่จะไปเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นให้ร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้ได้ครบจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คนต่อไป โดยไม่กระทำการลัดขั้นตอนตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เช่น การนำรายชื่อผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน มาเสนอต่อประธานสภาฯ พร้อมร่างพระราชบัญญัติเลย โดยที่ยังไม่ได้ผ่านการวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นมีหลักการเป็นไปตามหมวด ๓ หรือหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพราะหากประชาชนมีการดำเนินการลัดขั้นตอนดังกล่าวโดยนำรายชื่อผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน มาเสนอแล้วแต่ปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมามีหลักการไม่เป็นไปตามหมวด ๓ หรือหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญแล้ว ก็จะไม่สามารถเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นให้รัฐสภาพิจารณาได้ ซึ่งทำให้ผู้เชิญชวนเสียเวลาและงบประมาณในการรวบรวมรายชื่อผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ เช่น ค่าถ่ายสำเนาเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงานฯ ผ่านการจัดโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ จึงสามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ นอกจากนี้ ยังเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนได้ดำเนินการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาเพิ่มมากขึ้น รวมถึงเป็นการประชาสัมพันธ์กลไกการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำกฎหมาย ได้แก่ การจัดทำร่างพระราชบัญญัติ การรับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบ (e-initiative) ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนร้องขอให้สำนักงานฯ จัดทำร่างพระราชบัญญัติเพิ่มมากขึ้น และมีการริเริ่มเสนอร่างพระราชบัญญัติเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนมีการร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญในการแก้ปัญหาตรงกับความต้องการของตนผ่านทางระบบ (e-initiative) เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

แต่อย่างไรก็ตามการเข้าชื่อเสนอกฎหมายก็ยังมีข้อจำกัดที่ทำให้ประชาชนไม่สนใจในการที่จะริเริ่มหรือร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มขึ้น ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอเป็นไปตามเจตนารมณ์หรือความต้องการแต่มีหลักการไม่เป็นไปตามหมวด ๓ หรือหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญ จึงไม่สามารถเสนอให้รัฐสภาพิจารณาได้

๒. ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอมีสาระสำคัญเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๔ ซึ่งจะต้องส่งให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาให้คำรับรองก่อนจึงจะสามารถบรรจุระเบียบวาระการประชุมเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาได้ ซึ่งจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้เสนอบางส่วนหากไม่มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือไม่มีหลักการทำนองเดียวกับร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายกรัฐมนตรีก็จะพิจารณาไม่ให้คำรับรอง จึงไม่สามารถเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นให้รัฐสภาพิจารณาต่อไปได้

๓. ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอมีเจตนาารมณ์หรือความต้องการที่จะแก้ไขปัญหาของคนบางกลุ่มเท่านั้น ประชาชนกลุ่มอื่น ๆ จึงไม่มีความสนใจที่จะร่วมลงชื่อเพื่อร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วย

๔. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID – 19) จึงทำให้ผู้ริเริ่มไม่สามารถรวบรวมรายชื่อคณะผู้ริเริ่มให้ครบถ้วนได้ รวมถึงไม่สามารถเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นให้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้

ปัจจัย และสภาพแวดล้อมของความสำเเร็จ

๑. ประชาชนทราบถึงสิทธิของตนว่าสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาได้ และมีความตื่นตัวในทางการเมืองที่จะร่วมกันริเริ่มและร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

๒. ประชาชนดำเนินการเสนอร่างกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

๓. ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอจะต้องมีหลักการเป็นไปตามหมวด ๓ หรือหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญ

๔. ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่เสนอจะต้องมีหลักการไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ คือมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองหรือเปลี่ยนรูปแบบของรัฐ

๕. ร่างพระราชบัญญัติที่จะเสนอมีสาระสำคัญเป็นไปตามความต้องการที่จะแก้ไขปัญหาของประชาชนส่วนใหญ่ ไม่เฉพาะเพียงประชาชนบางกลุ่มเท่านั้น ถึงจะมีผู้ร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติด้วย

จากข้อจำกัดและปัจจัยและสภาพแวดล้อมของความสำเเร็จดังกล่าวจะเห็นได้ว่าในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีประชาชนให้ความสนใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายมากกว่าในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เพราะประชาชนมีความตื่นตัวทางการเมืองอันเนื่องมาจากการมีสภาผู้แทนราษฎรเป็นครั้งแรก นับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา จึงได้ให้ความสนใจในการที่จะแก้ไขปัญหาและความต้องการของตนผ่านการใช้สิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กันเป็นจำนวนมาก ส่วนในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ประชาชนก็ยังมีให้ความสนใจในการใช้สิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายอยู่ แต่เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID – 19) ที่ยังไม่คลี่คลายจึงอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ประชาชนให้ความสนใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายน้อยลง ส่วนในปี ๒๕๖๕ ประชาชนก็จะเริ่มมีความตื่นตัวที่จะเข้าชื่อเสนอกฎหมายกันเพิ่มขึ้นก็เนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ เริ่มคลี่คลายลง ประชาชนจึงสามารถรวมตัวกันเพื่อที่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นปกติ ทั้งนี้ ก็คาดการณ์ได้ว่าประชาชนจะให้ความสนใจในริเริ่มเสนอกฎหมาย รวมถึงร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบ (e-initiative) เพิ่มมากขึ้นต่อไป

อย่างไรก็ตาม แม้การเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบ (e-initiative) จะเป็นกลไกสำคัญในการช่วยเหลือประชาชนในการรับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ได้ครบจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน แต่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรก็ไม่สามารถนำร่างกฎหมายที่ประชาชนเสนอมาขึ้นสู่ระบบ (e-initiative) เพื่อให้ประชาชนร่วมลงชื่อเพื่อเข้าชื่อเสนอกฎหมายทุกฉบับได้ จะสามารถนำขึ้นได้เฉพาะร่างกฎหมายที่ผู้เชิญชวนได้ร้องขอให้สำนักงานฯ เป็นผู้รับและรวบรวมเท่านั้น สำนักงานฯ ถึงจะมีหน้าที่ตามกฎหมายในการรวบรวมรายชื่อผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบ (e-initiative) ให้แก่ผู้เชิญชวนต่อไป ซึ่งก็มีกำหนดระยะเวลา ๑ ปี ในการรวบรวมรายชื่อ หากมีผู้ร่วมลงชื่อเสนอกฎหมายไม่ถึงจำนวน

๑๐,๐๐๐ คน สำนักงานฯ จะต้องแจ้งให้ผู้เชิญชวนจัดให้มีการเข้าชื่อสมทบให้ได้ครบจำนวนภายใน ๙๐ วัน ซึ่งหากยังมีจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ครบอีก สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะต้องยุติดำเนินการรวบรวมรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายต่อไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ดังนั้น จึงอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เชิญชวนในการเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายฉบับอื่น ๆ อาจไม่สนใจที่จะร้องขอให้สำนักงานฯ เป็นผู้รับและรวบรวมรายชื่อผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (e-initiative) และเลือกที่จะไปดำเนินการรวบรวมรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยตนเองซึ่งไม่มีกำหนดระยะเวลาในการรวบรวมรายชื่อ

ภาคผนวก ก

คำกล่าวรายงานและคำกล่าวเปิดในพิธีเปิดการสัมมนา
โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

คำกล่าวรายงาน

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

.....

เรียน ท่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ดิฉัน ในนามของสำนักการประชุม ขอขอบพระคุณท่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาให้เกียรติมาเป็นประธานในการเปิดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในวันนี้

การจัดโครงการในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่รัฐสภาตราขึ้นว่ามีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร พร้อมทั้งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ซึ่งเป็นระบบที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อเหมือนการเข้าสู่เสนอกฎหมายด้วยเอกสารแบบกระดาษ

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเรียนเชิญท่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กล่าวเปิดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่เสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้เข้าร่วมโครงการต่อไป

.....

คำกล่าวเปิด

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

.....

เรียน ผู้อำนวยการ และผู้มีเกียรติที่เข้าร่วมโครงการทุกท่าน

ดิฉันรู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มาเป็นประธานเปิดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในวันนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๓ (๓) บัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ และมาตรา ๒๕๖ ยังบัญญัติให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน ร่วมกันเข้าชื่อเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ซึ่งจากผลการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ตั้งแต่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ปรากฏว่ามีภาคประชาชนให้ความสนใจในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นอย่างมาก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน โดยให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ รัฐสภาจึงได้ตราพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๑๓๓ (๓) มาตรา ๒๕๖ (๑) และมาตรา ๒๕๘ ค. (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมถึงแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย (ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ : มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญและจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย โดยกำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีภารกิจในการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำร่างกฎหมาย ปรับบทบาทจากการทำงานเชิงรับในการตรวจสอบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นเชิงรุกในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบถึงการเข้าชื่อเสนอกฎหมายฉบับต่าง ๆ

เป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และประการที่สำคัญ คือ จัดให้มีระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ซึ่งเป็นระบบที่สามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อเหมือนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วยเอกสารแบบกระดาษ

การจัดกิจกรรมในวันนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ

ดิฉันขอขอบคุณผู้เข้าร่วมโครงการทุกท่านที่ได้สละเวลาเข้าร่วมกิจกรรมในวันนี้ การดำเนินการเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนจะสัมฤทธิ์ผลสูงสุดได้ก็ด้วยความร่วมมือจากท่านทั้งหลาย จึงขอฝากความหวังนี้ไว้กับทุก ๆ ท่านช่วยกรุณาเผยแพร่ความรู้และให้ความร่วมมือในการดำเนินการต่าง ๆ ด้วยค่ะ

และขอขอบคุณวิทยากรและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ได้ช่วยดำเนินการให้มีการจัดโครงการในครั้งนี้ขึ้น ขอให้การจัดกิจกรรมครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สมวัตถุประสงค์ทุกประการ และขออำนวยการให้ทุกท่านประสบโชคดี

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ดิฉันขอเปิดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ บัดนี้

.....

ภาคผนวก ข

สรุปเนื้อหากิจกรรมบรรยาย

โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
ในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

สรุปเนื้อหากิจกรรมบรรยาย
โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
ในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ความเป็นมาในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชน

การเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชนเป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเพื่อแสดงเจตจำนงและกำหนดความต้องการของประชาชนเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนเสียหายที่ได้รับ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาหลักการดังกล่าวได้ถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมายหลายฉบับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกาศใช้บังคับเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติในหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ กำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนด ในส่วนของวิธีดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ซึ่งต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน โดยกำหนดกลไก วิธีการ และขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย

การเข้าซื้อเสนอกฎหมายในอดีตที่ผ่านมาได้บัญญัติรับรองสิทธิของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๗๐ กำหนดให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าซื้อร้องขอต่อประธานรัฐสภาพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายรวมทั้งกระบวนการตรวจสอบให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๓ กำหนดให้ลดจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเหลือไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน พร้อมทั้งมีการแก้ไขเพิ่มเติมและประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าซื้อเสนอกฎหมายไว้ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือในการจัดทำร่างกฎหมายแก่ประชาชน การริเริ่มเสนอกฎหมาย การเข้าซื้อเสนอกฎหมาย การตรวจสอบเอกสารหลักฐานการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย การประกาศรายชื่อผู้เข้าซื้อเสนอกฎหมาย การคัดค้านรายชื่อ และการดำเนินการกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน เพื่อให้การเข้าซื้อเสนอกฎหมายของประชาชนสามารถกระทำได้ง่ายขึ้นเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิทางการเมืองโดยตรงมากขึ้นและเพื่อให้สิทธิและเสรีภาพตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญให้เป็นผลได้จริงในทางปฏิบัติ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บังคับใช้ต่อเนื่องมาจนกระทั่งประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๓ (๓) กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าซื้อเสนอกฎหมายตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย

ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน อันจะก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งกำหนดไว้ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยได้แบ่งยุทธศาสตร์ชาติออกเป็น ๖ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านความมั่นคง (Security) ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีสุข
๒. ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ยกกระดับศักยภาพในหลากหลายมิติ
๓. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (Enhancement human capital development and strengthening) พัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ
๔. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (Social cohesion and just society) สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ
๕. ด้านการสร้างความเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Sustainable development and growth) เติบโต สมดุล ยั่งยืน ทั้งเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต
๖. ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (Good governance) ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม

ยุทธศาสตร์ด้านที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาท ภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการ ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้างเชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมั่งคั่ง และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม^๑

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย ๘ ประเด็น ดังนี้

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ จาก <http://nscr.nesdc.go.th/ns/>

(๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

(๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนา ในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจและทุกพื้นที่

(๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กกลาง เหมาะสมกับการกิจส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

(๔) ภาครัฐมีความทันสมัย

(๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

(๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

(๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตามประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (Good Governance) ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย มี ๒ ประเด็น

๑. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ การให้บริการอย่างสะดวกและรวดเร็ว หน่วยงานของรัฐจึงต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ให้การบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานรัฐอย่างอื่นเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๑.๑ การดำเนินการหรือจัดให้มีบริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค หน่วยงานของรัฐต้องปรับรูปแบบและวิธีการ มีลักษณะที่เบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ ประสานความร่วมมือกับภาคอื่น ๆ พร้อมปรับปรุงกลไกการปฏิบัติงานของภาครัฐ เพื่อส่งเสริมภารกิจของภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะการปรับปรุงบทบาทและกลไกภาครัฐให้เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการประกอบการ การกำหนดกฎระเบียบที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจภาคเอกชนให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว

๑.๒ ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ มีการสร้างระบบและการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและการพัฒนานโยบายรวมทั้งการให้บริการภาครัฐ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถติดต่อราชการได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย และตรวจสอบได้

๒. ภาครัฐมีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่าเทียบได้กับมาตรฐานสากล รองรับกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนมากขึ้น และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๒.๑ องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ โดยการปรับโครงสร้างและระบบบริหารงานราชการใหม่ในรูปแบบที่มีความหลากหลาย มีการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่น

ปรับตัวเข้าสู่การเป็นสำนักงานสมัยใหม่ นำไปสู่องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง มีความคล่องตัว ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์กรแบบราชการ สามารถยุบ เลิก ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร กฎ ระเบียบได้ตามสถานการณ์

๒.๒ พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย โดยมีการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ การนำองค์ความรู้เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา การจัดการและถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจึงดำเนินการเพื่อสร้างกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ และให้บรรลุเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ คือ มีระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถยืนยันตัวตนและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้มาใช้ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนแทนรูปแบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายแบบเดิมที่ต้องกระทำเพียงผ่านกระดาษที่แสดงรายละเอียดของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายและสำเนาบัตรประชาชน

แผนปฏิรูปประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ ค. กำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายเพื่อให้เกิดผล ดังต่อไปนี้

(๑) มีกลไกให้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ และพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสากล โดยให้มีการใช้ระบบอนุญาตและระบบการดำเนินการโดยคณะกรรมการเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การทำงานเกิดความคล่องตัว โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๒) ปฏิรูประบบการเรียนการสอนและการศึกษาอบรมวิชากฎหมายเพื่อพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายให้เป็นผู้มีความรอบรู้ มีนิติทัศนะ และยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมของนักกฎหมาย

(๓) พัฒนาระบบฐานข้อมูลกฎหมายของรัฐโดยใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลกฎหมายได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจเนื้อหาสาระของกฎหมายได้ง่าย

(๔) จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย

แผนปฏิรูปประเทศ ซึ่งประกาศเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ในส่วนของแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายได้กำหนดประเด็นปฏิรูปหรือเป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นหลักไว้จำนวน ๑๐ ประเด็นปฏิรูป โดยประเด็นปฏิรูปที่ ๖ กำหนดว่า “มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญ และจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน” โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย และมีกลไกช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน เป้าหมายรวม ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างเหมาะสม

ประเด็นการปฏิรูปเพื่อให้การใช้สิทธิของประชาชนในการเสนอร่างกฎหมายเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบกับตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดหลักการสำคัญในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย โดยก่อนการตรากฎหมายจะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน จึงจำเป็นต้องกำหนดกลไกช่วยเหลือประชาชนทั้งในส่วนของการจัดทำร่างกฎหมายและการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเพื่อลดภาระในการดำเนินการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายให้เกิดผลอย่างจริงจังตามเจตนารมณ์ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดให้มีกลไกรองรับการรับฟังความคิดเห็นและการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนกรณีร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ร่างกฎหมายทางเว็บไซต์ของสภาผู้แทนราษฎร วิทยุโทรทัศน์ของรัฐสภา และระบบสารสนเทศที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับร่างกฎหมาย ตลอดจนกำหนดให้มีหน่วยงานสำหรับให้ความช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินการจัดทำร่างกฎหมาย

ในส่วนแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายมีเป้าประสงค์เพื่อให้เกิดผลอันพึงประสงค์ในการมีกฎหมายที่ดีและมีเพียงเท่าที่จำเป็นตามหลักการของมาตรา ๒๕๘ ค. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ได้แก่

๑. มีกลไกยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่สร้างภาระหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม
๒. จัดให้มีกลไกทางกฎหมายเพื่อให้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้มีโทษปรับเป็นพินัย เพื่อลดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
๓. จัดให้มีกลไกกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย
๔. จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย
๕. จัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อความสะดวกในการใช้งาน

พระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๕ ก หน้า ๗ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และกำหนดให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

กลไกการช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอกฎหมายของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ตามพระราชบัญญัติการเข้าสู่เสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ ดังนี้

๑. หน้าที่ช่วยเหลือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติ พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

๒. หน้าที่ช่วยเหลือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งการประชาสัมพันธ์ทราบถึงการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และเชิญชวนให้ประชาชนร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

๓. หน้าที่ช่วยเหลือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทั้งหลักฐานการเข้าชื่อที่เป็นกระดาษ (paper) หลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง หลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายที่สร้างขึ้นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือ การถ่ายภาพ แสแกน และส่งทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น e-mail messenger line เป็นต้น

๔. หน้าที่ในการจัดให้มีช่องทางการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทำให้ประชาชนร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์พกพาแบบหน้าจอสัมผัส โทรศัพท์เคลื่อนที่ สมาร์ทโฟน โดยต้องผ่านการยืนยันตัวตน

๕. หน้าที่ช่วยเหลือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติอย่างรอบด้านและเป็นระบบ

ภารกิจที่กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ยังสอดคล้องและเป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย และยุทธศาสตร์อีกด้วย

วิวัฒนาการการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องดำเนินการโดยใช้เอกสารและหลักฐานในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วยร่างพระราชบัญญัติ สำเนาทะเบียนบ้านและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง ต่อมาพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ลดหลักฐานในส่วนสำเนาทะเบียนบ้านออกไป คงเหลือเพียงร่างกฎหมายและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน แต่ช่องทางการเสนอร่างกฎหมายยังคงใช้วิธีการรวบรวมรายชื่อที่เป็นแบบกระดาษ การสำเนาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงก่อให้เกิดภาระด้านค่าใช้จ่าย ระยะเวลาที่ยาวนาน สถานที่ในการจัดเก็บรวบรวมเอกสารและหลักฐานเหล่านั้น เมื่อพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดประเภทของผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รูปแบบการเชิญชวน รูปแบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย รวมทั้งการเสนอร่างกฎหมายที่ได้มีการเข้าชื่อจนครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภาดังต่อไปนี้

๑. ผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย แบ่งออกได้เป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

(๑) กลุ่มผู้เชิญชวน

กลุ่มผู้เชิญชวน หมายถึง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้จัดทำร่างกฎหมายเองหรือที่ได้ร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้จัดทำร่างกฎหมายให้ก็ตาม หากรวมกันได้ไม่น้อยกว่า ๒๐ คน และมีตัวร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ประสงค์จะเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภาแล้ว เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา

เห็นชอบกับร่างกฎหมายดังกล่าวแล้ว พร้อมกับแจ้งให้ไปดำเนินการเชิญชวนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ต่อไป

(๒) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กรณีได้รับการร้องขอจากคณะผู้เชิญชวนให้เป็นผู้รับและรวบรวม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะต้องรับดำเนินการให้ตามความประสงค์ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการเชิญชวนให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

การรับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้กำหนดให้มีระยะเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ หากมีผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายยังไม่ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ให้แจ้งผู้เชิญชวนที่ร้องขอทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อสมทบให้ครบจำนวนภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วปรากฏว่ายังได้ผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายยังไม่ครบจำนวนอีก ก็ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ยุติการดำเนินการ

๒. รูปแบบการเชิญชวน

การเชิญชวนให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ว่าจะเป็นของกลุ่มผู้เชิญชวนหรือของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะเชิญชวนเป็นหนังสือหรือผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การเชิญชวนผ่านสื่อออนไลน์หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นช่องทาง Facebook Instagram Line e-mail หรืออาจทำในรูปแบบเว็บไซต์ของกลุ่มผู้เชิญชวนก็ได้ แต่ต้องดำเนินการให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นซึ่งร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายนั้น ๆ สามารถที่จะเข้าถึงร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องได้ด้วย

๓. รูปแบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

(๑) เอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ซึ่งแสดงชื่อ ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชนของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และข้อความที่แสดงให้เห็นว่าตนสมัครใจร่วมในการเสนอร่างกฎหมายนั้นพร้อมทั้งลงลายมือชื่อไว้ด้วย ซึ่งเอกสารหลักฐานดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของ

(๑.๑) กระดาษ

(๑.๒) สิ่งแทนกระดาษที่อยู่ในรูปอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ภาพถ่าย อีเมล กระดาษอิเล็กทรอนิกส์

และส่งไปยังสถานที่หรือผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งผู้เชิญชวนได้กำหนดไว้ในหนังสือเชิญชวนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้น

(๒) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับการร้องขอให้เป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอาจจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การเข้าชื่อเสนอกฎหมายดังกล่าวได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อซึ่งระบบดังกล่าวต้องสามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. หลักเกณฑ์และวิธีการการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายฉบับใหม่ซึ่งมีเนื้อหาสาระบางส่วนคล้ายคลึงกับกฎหมายเดิมและบางส่วนแตกต่างจากกฎหมายเดิมหลายประการเช่นกันส่งผลอาจทำให้เกิดความสับสนได้ จึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่างละเอียดครบถ้วนจึงสามารถทำให้เข้าใจกระบวนการการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามกฎหมายใหม่ทั้งระบบได้อย่างถูกต้องและนำไปสู่การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนที่ประสงค์จะเข้าชื่อเสนอกฎหมายนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แต่ก่อนที่จะลงในรายละเอียดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในเบื้องต้นจะต้องทำความเข้าใจก่อนว่า การเข้าชื่อเสนอกฎหมายคืออะไร? และเหตุใดประชาชนจึงต้องเสนอกฎหมายด้วยตนเองทั้งที่มีสมาชิกผู้แทนราษฎรที่เป็นตัวแทนของประชาชนที่ได้เลือกตั้งเข้ามาทำหน้าที่แทนตนเองแล้ว

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายคืออะไร

การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (The initiative process) เป็นกระบวนการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง โดยการที่ประชาชนจำนวนหนึ่งซึ่งมีเจตนารมณ์หรือความต้องการเช่นเดียวกันเพื่อที่จะให้มีกฎหมายหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายมาร่วมเข้าชื่อกัน

ทำไมประชาชนต้องเสนอร่างกฎหมายด้วยตนเอง

กรณีดังกล่าวสามารถสรุปสาเหตุที่ประชาชนจำเป็นต้องเสนอร่างกฎหมายด้วยตนเองได้ดังนี้

- ประชาชนมีปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งและยังไม่มีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวประชาชนจึงต้องการให้มีกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหา
- บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอาจมีข้อจำกัดหรืออาจไม่ได้เสนอร่างกฎหมายในเรื่องที่ตรงกับความต้องการของประชาชน
- การที่ประชาชนได้เสนอร่างกฎหมายได้เองนั้น เป็นการเปิดโอกาสและช่องทางที่เป็นการเสนอประเด็นปัญหาไปสู่ฝ่ายนโยบายและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- เพื่อให้สิทธิตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เกิดผลเป็นจริงได้ในทางปฏิบัติ

พัฒนาการของกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายในประเทศไทย

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนเป็นการแสดงออกซึ่งสิทธิ เสรีภาพ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน เพื่อแสดงเจตจำนงและกำหนดความต้องการของประชาชนในแต่ละเรื่องเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนเสียหายที่ได้รับหรืออาจได้รับในมิติต่าง ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวนี้ก็ได้ถูกกำหนดไว้ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายหลายฉบับที่ผ่านมาดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒

เริ่มตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๗๐ กำหนดให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งเอกสารหลักฐานประกอบการเสนอร่างกฎหมายต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณา ดังต่อไปนี้

- ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องรวบรวมรายชื่อรวมกันได้ไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน

- เสนอร่างพระราชบัญญัติได้เฉพาะร่างที่มีหลักการเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด ๕ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เท่านั้น

- ต้องมีเอกสารประกอบการเสนอร่างเพื่อยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งประกอบด้วย (๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน และ (๒) สำเนาทะเบียนบ้านด้วย

ซึ่งการกำหนดเกณฑ์จำนวนขั้นต่ำและเอกสารประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวเป็นข้อจำกัดและอุปสรรคต่อการแสดงออกซึ่งเจตจำนงและกำหนดความต้องการของประชาชนด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายในแต่ละเรื่องเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนเสียหาย จึงทำให้ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย จำนวนทั้งสิ้น ๑๖ ฉบับสามารถสรุปผลการดำเนินการได้ ดังนี้

- จำหน่ายเรื่อง เนื่องจากจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ครบ ๕๐,๐๐๐ คน จำนวน ๗ ฉบับ

- หลักการของร่างพระราชบัญญัติไม่เป็นไปตามหมวด ๓ หรือหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญฯ จำนวน ๑ ฉบับ

- ตกไป เนื่องจากอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง จำนวน ๒ ฉบับ

- สิ้นสุดไป เนื่องจากมีการประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญฯ จำนวน ๕ ฉบับ

- ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้เพียง ๑ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

พ.ศ. ....

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖

ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๓ กำหนดให้ลดจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายลดลงเหลือไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน พร้อมทั้งประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดวิธีการการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย การตรวจสอบ การประกาศ และการร้องคัดค้าน เพื่อให้การเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนสามารถกระทำได้ง่ายขึ้นอันเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยตรงมากยิ่งขึ้นและเพื่อให้สิทธิและเสรีภาพตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญให้เป็นผลได้จริงในทางปฏิบัติ โดยมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งเอกสารหลักฐานประกอบการเสนอร่างกฎหมายต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณา ดังต่อไปนี้

การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

- ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องรวบรวมรายชื่อรวมกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเป็นการลดเกณฑ์จำนวนขั้นต่ำลง

- เสนอร่างพระราชบัญญัติได้เฉพาะร่างที่มีหลักการเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย หรือหมวด ๕ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เท่านั้น

- ต้องมีเอกสารประกอบการเสนอร่างเพื่อยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งลดลงเหลือแต่เพียงสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน เท่านั้น

การเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

- ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต้องรวบรวมรายชื่อรวมกันได้ไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน

- หลักการของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ต้องไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ

- ต้องมีเอกสารประกอบการเสนอร่างเพื่อยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพียงสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเท่านั้น

แม้ว่าจะได้มีการลดเกณฑ์จำนวนขึ้นต่ำลงและเอกสารประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวเหลือแต่เพียงสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนเท่านั้น แต่ก็ยังคงเป็นข้อจำกัดและอุปสรรคต่อการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนอยู่ ทำให้ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๖ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย จำนวนทั้งสิ้น ๕๑ ฉบับ สามารถสรุปผลการดำเนินการได้ ดังนี้

- จำหน่ายเรื่อง เนื่องจากจำนวนผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายไม่ครบ ๑๐,๐๐๐ คน จำนวน ๕ ฉบับ
- หลักการของร่างพระราชบัญญัติไม่เป็นไปตามหมวด ๓ หรือหมวด ๕ ของรัฐธรรมนูญฯ จำนวน ๒ ฉบับ
- สภาผู้แทนราษฎรไม่รับหลักการ จำนวน ๒ ฉบับ
- นายกรัฐมนตรีพิจารณาไม่ให้คำรับรอง จำนวน ๔ ฉบับ
- สิ้นสุดไป เนื่องจากมีการประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญฯ จำนวน ๓๐ ฉบับ
- ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้เพียง ๘ ฉบับ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

หลังจากนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๓ (๓) กำหนดให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ อีกทั้งมาตรา ๒๕๘ ค. (๔) ยังได้กำหนดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีประสิทธิภาพด้วยประกอบกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายในประเด็นปฏิรูปที่ ๖ กำหนดให้มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายที่มีความสำคัญ และจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ซึ่งประเด็นย่อยที่ ๔ กำหนดให้จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย โดยเป้าหมายและตัวชี้วัดกำหนดให้ต้องมีการตรากฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย เพื่อกำหนดขั้นตอนและวิธีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตลอดจนมีกลไกหรือหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่โดยตรงในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. .... เพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ต่อที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาตามมาตรา ๒๗๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้พิจารณาให้ความเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. .... ดังกล่าวและประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายในเวลาต่อมาชื่อ “พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ” ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข และขั้นตอนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

- ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องรวบรวมรายชื่อรวมกันไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเป็นการลดเกณฑ์จำนวนขั้นต่ำลง

- เสนอร่างพระราชบัญญัติได้เฉพาะร่างที่มีหลักการเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เท่านั้น

- ไม่จำเป็นต้องมีเอกสารประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติแล้ว แต่อาจมีระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศโดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ และระบบดังกล่าวสามารถที่จะยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ด้วย อันเป็นกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำร่างกฎหมายและการเสนอร่างกฎหมายตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายดังกล่าว

การเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

- ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต้องรวบรวมรายชื่อรวมกันไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน

- หลักการของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ต้องไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ

- ไม่จำเป็นต้องมีเอกสารประกอบการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งเช่นเดียวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติด้วยเหตุผลเดียวกัน

ซึ่งระบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการและทดสอบระบบเพื่อนำมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ แต่ในช่วงเปลี่ยนผ่านนั้นเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้อย่างต่อเนื่องและไม่มีข้อจำกัด ประชาชนก็สามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายในระบบเดิมได้โดยดำเนินการควบคู่กันไป

ตามที่กล่าวมาข้างต้นสามารถที่จะสรุปสาระสำคัญและเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขรวมทั้งเอกสารหลักฐานประกอบการเสนอร่างกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญฯ และกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายในแต่ละช่วงที่ผ่านมาได้ ดังต่อไปนี้

บุคคลใดบ้างที่มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ประเด็นที่จะต้องพิจารณาในการต่อมา ก็คือ บุคคลใดบ้างที่มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ซึ่งประเด็นดังกล่าวพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบกับรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๖ ได้กำหนดให้ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในวันที่เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม และมีได้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

- **บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง** ได้แก่ บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี ในวันเลือกตั้ง

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับถึงวันเลือกตั้ง

- **บุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง** ได้แก่ บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๔) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

อย่างไรก็ตาม บุคคลที่ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและไม่ได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ ซึ่งอาจถูกจำกัดสิทธิต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ หรือเสียสิทธิเลือกตั้ง ก็ยังสามารถที่จะเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้อยู่

พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายฉบับใหม่ซึ่งมีเนื้อหาสาระบางส่วนคล้ายคลึงกับกฎหมายเดิมและบางส่วนแตกต่างจากกฎหมายเดิมหลายประการ จึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่างละเอียดครบถ้วนเพื่อให้ทราบถึงกระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทั้งระบบได้อย่างถูกต้องและนำไปสู่การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนที่จะเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังต่อไปนี้

ร่างกฎหมายที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเสนอต่อรัฐสภาพิจารณาได้

ร่างกฎหมายที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเสนอนั้น ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติ และร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ทั้งจะต้องมีเนื้อหาสาระ รูปแบบการเสนอร่างกฎหมาย และเอกสารประกอบการเสนอร่างกฎหมายตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีร่างพระราชบัญญัติ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน สามารถเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ และร่างพระราชบัญญัติจะต้องมีหลักการเกี่ยวกับหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เท่านั้น (รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๓๓ (๓) ประกอบพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๕) ส่วนร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน สามารถเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมได้ แต่จะต้องไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ (รัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๒๕๖ ประกอบพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๕)

(๒) ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอจะต้องจัดทำตามรูปแบบการเสนอร่างกฎหมายโดยแบ่งเป็นมาตราที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจได้ว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งประสงค์จะตรากฎหมายเรื่องใด และต้องประกอบด้วยเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม
- บันทึกหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม
- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม
- เอกสารการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายนั้น ๆ ตาม

มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฯ (ถ้ามี) (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๖)

กระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔

กระบวนการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย เป็นกระบวนการขั้นตอนของการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเริ่มตั้งแต่การจัดทำร่างกฎหมาย การวินิจฉัยร่างกฎหมายและการอนุญาตให้เริ่มการเชิญชวน (การขอเชิญชวน) การเชิญชวน การร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย การเสนอร่างกฎหมายต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณา ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะต้องเป็นไปตามที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดไว้ ดังนี้

การจัดทำร่างกฎหมาย

การเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นจะต้องมีร่างกฎหมายและเอกสารประกอบการเสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอต่อรัฐสภาพิจารณาต่อไป โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจจะจัดทำ

ร่างกฎหมายเอง หรืออาจจะร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างกฎหมายดังกล่าวให้ก็ได้ (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๗)

(๑) กรณีจัดทำร่างกฎหมายเอง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถที่จะจัดทำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมกันเองได้ โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพียงคนเดียวก็สามารถจัดทำร่างกฎหมายเองเพื่อเสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาได้ โดยไม่มีข้อจำกัดด้านจำนวนขั้นต่ำของผู้จัดทำหรือระยะเวลาการจัดทำร่างกฎหมาย แต่อย่างใด

(๒) กรณีร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างกฎหมายให้ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถที่จะร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรช่วยเหลือในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมได้ ซึ่งกรณีร้องขอให้จัดทำร่างพระราชบัญญัติจะต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๐ คน หรือกรณีร้องขอให้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมจะต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๒๐ คน และเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะต้องดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามที่ได้รับคำร้องขอให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความร้องขอ และระยะเวลาดังกล่าวอาจขยายได้ แต่รวมกันแล้วต้องไม่เกิน ๙๐ วัน (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๖)

การวินิจฉัยร่างกฎหมายและการอนุญาตให้เริ่มการเชิญชวน (การขอเชิญชวน)

(๑) เมื่อประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดได้จัดทำร่างกฎหมายเองหรือได้ร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างกฎหมาย และมีร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว หากมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ คน ก็ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม เอกสารประกอบการเสนอร่างกฎหมายซึ่งได้แก่ บันทึกหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม และเอกสารการรับฟัง ความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายนั้น ๆ ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญฯ (ถ้ามี) พร้อมทั้งเอกสารที่แสดงรายชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย หมายเลขประจำตัวประชาชน พร้อมทั้งลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายนั้นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร (กรณีเสนอร่างพระราชบัญญัติ) หรือประธานรัฐสภา (กรณีเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม) แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

(๒) กรณีเสนอร่างพระราชบัญญัติ ประธานสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีหลักการของร่างพระราชบัญญัติเป็นไปตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่ (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๘ (๒)) หากวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีหลักการของร่างพระราชบัญญัติเป็นไปตามหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ก็ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นเพื่อไปดำเนินการเชิญชวนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นให้ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ต่อไป แต่หากประธานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแล้วเห็นว่าหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่เป็นไปตามหมวด ๓ หรือหมวด ๕ ให้แจ้งเป็นหนังสือและส่งคืนเรื่อง

สำหรับกรณีเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ประธานรัฐสภาจะพิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อสาระมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐหรือไม่ (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๕) หากประธานรัฐสภาพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ ก็ให้

แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเพื่อไปดำเนินการเชิญชวนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่นร่วมเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ แต่หากประธานรัฐสภาพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ ให้แจ้งเป็นหนังสือและส่งคืนเรื่อง

ทั้งนี้ ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี ต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับเอกสารครบถ้วน

อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภาเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นได้ ดังนี้

(๑) กรณีขอเข้าพบประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องจัดทำหนังสือขอเข้าพบประธาน โดยระบุกำหนดวันและเวลาที่จะเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วย และเมื่อถึงวันนัดหมายตามที่ประธานอนุญาตให้เข้าพบแล้ว จะต้องจัดเตรียมร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอต่อประธานพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

(๒) กรณีไม่ได้ขอเข้าพบประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องยื่นหนังสือด้วยตนเอง ณ จุดรับส่งหนังสือของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หรืออาจจะส่งหนังสือทางไปรษณีย์ถึงสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรก็ได้

การเชิญชวน

เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี ได้พิจารณาวินิจฉัยและแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อไปดำเนินการเชิญชวนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายนั้นต่อไปแล้ว ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเป็นผู้เชิญชวน ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๘ (๓) และดำเนินการให้มีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นให้ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยสามารถแบ่งรูปแบบการเชิญชวนและการเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้เชิญชวนดำเนินการเชิญชวนด้วยตนเอง กรณีดังกล่าวไม่มีกำหนดระยะเวลาดำเนินการ และจะเชิญชวนเป็นหนังสือหรือจะเชิญชวนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ เช่น การเชิญชวนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หรืออาจจะทำในรูปแบบเว็บไซต์ของกลุ่มผู้เชิญชวนก็ได้ เพียงแต่ต้องให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายสามารถที่จะเข้าถึงร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องได้ด้วย

(๒) กรณีร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการเป็นผู้เชิญชวน ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการเชิญชวนให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่รับคำร้องขอ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวหากมีผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายยังไม่ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ให้แจ้งผู้เชิญชวนที่ร้องขอทราบเพื่อดำเนินการจัดให้มีการเข้าชื่อสมทบให้ครบจำนวนภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่รับแจ้ง ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วยังปรากฏว่าได้ผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายยังไม่ครบจำนวนอีก ก็ให้สำนักงานฯ ยุติการดำเนินการ ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะต้องดำเนินการเชิญชวนให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นการทั่วไป และต้องให้ผู้มีสิทธิ

เลือกตั้งซึ่งร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายสามารถที่จะเข้าถึงร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม และเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องได้ด้วย

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นผู้เชิญชวนดำเนินการเชิญชวนด้วยตนเอง หรือกรณีร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการเป็นผู้เชิญชวน มีข้อห้ามในระหว่างการเชิญชวน โดยห้ามมิให้แก้ไขหลักการหรือข้อความในร่างกฎหมาย เว้นแต่เป็นการแก้ไขข้อความผิดพลาดที่มีใช้สาระสำคัญ (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๙)

สำหรับวิธีการเข้าชื่อกฎหมายนั้น ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๘ วรรค ๕ ได้กำหนดรูปแบบการเข้าชื่อเสนอกฎหมายไว้ ดังนี้

(๑) รูปแบบเอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ซึ่งเอกสารหลักฐานดังกล่าวอาจอยู่ในรูปกระดาษหรือสิ่งแทนกระดาษที่อยู่ในรูปอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ภาพถ่าย อีเมล กระดาษอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสามารถแสดงชื่อ ชื่อสกุล เลขประจำตัวประชาชนของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และข้อความที่แสดงให้เห็นว่าตนได้สมัครใจร่วมในการเสนอร่างกฎหมายนั้น พร้อมทั้งลงลายมือชื่อไว้ด้วย และส่งไปยังสถานที่หรือผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งผู้เชิญชวนได้กำหนดไว้ในหนังสือเชิญชวนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้น

(๒) รูปแบบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งผู้เชิญชวนร้องขอให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้รับและรวบรวมหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย สำนักงานฯ อาจจัดให้มีการเข้าชื่อเสนอกฎหมายผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเข้าชื่อเสนอกฎหมายดังกล่าวได้โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อ ซึ่งระบบดังกล่าวต้องสามารถยืนยันตัวบุคคลและตรวจสอบความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้

การนำเสนอร่างกฎหมาย

การนำเสนอร่างกฎหมายเป็นกระบวนการภายหลังจากเมื่อได้ดำเนินการให้เข้าชื่อเสนอกฎหมายจนได้ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว (กรณีเสนอร่างพระราชบัญญัติ มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน หรือกรณีเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คน) ก็ให้ผู้เชิญชวนอย่างน้อย ๑ คน จัดทำหนังสือเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งเอกสารประกอบการเสนอร่างกฎหมาย และเอกสารหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย (ในกรณีสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ดำเนินการรับและรวบรวมไม่ต้องแสดงหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย แต่ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกหนังสือรับรองความถูกต้องและครบถ้วนของการเข้าชื่อแทนหลักฐานดังกล่าว) รวมทั้งรายชื่อผู้แทนของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย ซึ่งกรณีเสนอร่างพระราชบัญญัติต้องมีรายชื่อผู้แทนการเสนอกฎหมายไม่น้อยกว่า ๒๐ คน แต่ไม่เกิน ๓๐ คน หรือกรณีเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นให้เสนอได้ไม่เกิน ๑๐ คน (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๑) ทั้งนี้ เพื่อเป็นผู้แทนการเสนอกฎหมายได้เป็นผู้นำเสนอและชี้แจงร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อที่ประชุม และเป็นคณะกรรมการวิสามัญในสัดส่วนของผู้แทนการเสนอกฎหมาย ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๓ และข้อ ๑๒๒ และข้อบังคับการประชุมของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๑๖ แล้วแต่กรณี

การดำเนินการตรวจสอบของประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา

เมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา ได้รับหนังสือเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ผู้เชิญชวนได้เสนอมาแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา พิจารณาตรวจสอบเอกสารหลักฐานว่ามีหลักการและเอกสารหลักฐานครบถ้วนหรือไม่ ซึ่งเป็นขั้นตอนการตรวจสอบว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวได้มีการแก้ไขหลักการหรือข้อความ

ในสาระสำคัญในระหว่างการเชิญชวนหรือไม่ และเป็นการตรวจสอบหลักฐานการเข้าชื่อเสนอกฎหมายว่าถูกต้องและครบถ้วน รวมทั้งจำนวนและคุณสมบัติความเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายนั้นหรือไม่ และให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน

หากเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา แจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้เชิญชวนเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด ถ้าผู้เชิญชวนมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภายุติการดำเนินการและส่งเรื่องคืนให้ผู้เชิญชวน (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๒)

กรณีเป็นการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ประธานสภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาวินิจฉัยด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่ หากไม่เป็ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ก็ให้สำนักงานฯ เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้น แล้วดำเนินการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป แต่ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ก็ให้ส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรองและให้สำนักงานฯ เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นไปพร้อมกัน และเมื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วนและนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้คำรับรองแล้ว จึงดำเนินการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๒ วรรค ๔)

ในกรณีเป็นการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้ประธานรัฐสภาตรวจสอบเพียงว่าได้มีการแก้ไขเนื้อหาหรือข้อความในสาระสำคัญในระหว่างการเชิญชวนให้มีผลแตกต่างจากที่ประธานรัฐสภาได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วหรือไม่ และเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ แล้วให้สำนักงานฯ เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้น และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้น หากประธานรัฐสภาเห็นว่าเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วน ก็ให้ดำเนินการบรรจุระเบียบวาระการประชุมร่วมกันของรัฐสภาเพื่อพิจารณาต่อไป (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๓)

กรณีมีการลงลายมือชื่อปลอมในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

หากตรวจสอบพบว่าการปลอมลายมือชื่อ เมื่อหักลายมือชื่อปลอมดังกล่าวออกแล้วยังมีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายครบจำนวน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภายุติการดำเนินการต่อไป ซึ่งกรณีดังกล่าวแม้ว่าพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ จะไม่มีบทลงโทษทางอาญาไว้เป็นการเฉพาะกรณีมีการปลอมลายมือชื่อ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าหากมีการกระทำความผิดขึ้นแล้วจะไม่เป็นความผิดหรือไม่ต้องรับโทษแต่อย่างใด แต่ให้เป็นไปตามกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับเอกสาร แต่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ สำหรับการกระทำความผิดฐานปลอมลายมือชื่อในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย หากศาลพิพากษาให้ผู้ใดมีความผิดฐานดังกล่าว ให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นเป็นเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่ศาลสั่งด้วย (พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๒ วรรค ๕ และมาตรา ๑๗)

กรณีผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายขอถอนการเข้าชื่อหรือถึงแก่ความตาย

ผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายขอถอนการเข้าชื่อหรือถึงแก่ความตายก่อนผู้เชิญชวนนำส่งหลักฐานการเข้าชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา ให้หักรายชื่อของผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายนั้นๆ ออก แต่ถ้าผู้ร่วมเข้าชื่อเสนอ

กฎหมายขออนุญาตการเข้าซื้อหรือถึงแก่ความตายภายหลังจากผู้เชิญชวนนำส่งหลักฐานการเข้าซื้อของผู้ร่วมเข้าซื้อเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี ก็ให้ถือว่าการเข้าซื้อเสนอกฎหมายของผู้นั้นยังคงมีผลอยู่ด้วย (พระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๒ วรรค ๖)

การยืนยันร่างพระราชบัญญัติภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป

ถ้าหากมีร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าซื้อเสนอไว้และประธานสภาผู้แทนราษฎรได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมแล้วหรือสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาพิจารณาค้างอยู่ ต่อมาได้มีการยุบสภาผู้แทนราษฎรหรืออายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงแล้ว และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปไม่ได้ร้องขอให้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนเข้าซื้อเสนอกฎหมายนั้นต่อไป หากผู้แทนของผู้เข้าซื้อเสนอร่างพระราชบัญญัติยืนยันเป็นหนังสือต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่เรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรก ก็ให้ถือว่าเป็นการเข้าซื้อเสนอร่างพระราชบัญญัติใหม่ โดยประธานสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ให้นำมาใช้บังคับกับการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยอนุโลมด้วย (พระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๑๔)

บทบาทของสำนักงานฯ

กล่าวโดยสรุปแล้วตามพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดบทบาทของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไว้ ดังต่อไปนี้

- การจัดทำร่างกฎหมาย
- การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
- การรับและรวบรวมหลักฐานการเข้าซื้อเสนอกฎหมาย
- การสร้างระบบการเข้าซื้อเสนอกฎหมายทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)
- การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ

ภาคผนวก ค

แบบฟอร์มการประเมินความคุ้มค่า
ของโครงการที่สำคัญตามยุทธศาสตร์ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (สำนักงานการประชุม)

แบบฟอร์มการประเมินความคุ้มค่าของโครงการที่สำคัญตามยุทธศาสตร์ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (สำนักงานประชุม)

โครงการ/วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผลกระทบ	ความสอดคล้อง/เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์
<p>โครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน</p> <p>(วัตถุประสงค์ของโครงการ)</p> <p>๑. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พร้อมทั้งให้ประชาชนทราบว่าพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายอย่างไร</p> <p>๒. เพื่อเผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)</p>	<p>๑. กิจกรรมบรรยายเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ บัญญัติไว้</p> <p>๒. กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative)</p> <p>๓. กิจกรรมเผยแพร่สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย และนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามพระราชบัญญัติการ</p>	<p>๑. จัดโครงการการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน จำนวน ๔ ครั้ง ใน ๔ จังหวัด</p> <p>๒. มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔๐๐ คน (ผู้เข้าร่วม ๑๐๐ คน ต่อครั้ง โดยมีการจัดโครงการจำนวน ๔ ครั้ง)</p>	<p>๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ อยู่ในระดับดี)</p> <p>๒. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ ๘๐</p>	<p>- ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายของรัฐสภาในการเผยแพร่เรื่องการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ร้อยละ ๒๐ จากผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔๐๐ คน ส่งผลให้ประชาชนทราบถึงสิทธิในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายและทราบว่าสามารถเข้าชื่อเสนอกฎหมายทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e-initiative) ได้</p>	<p>☒ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ</p> <p><u>เป้าหมาย</u></p> <p>๑. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส</p> <p><u>ประเด็นยุทธศาสตร์</u></p> <p>๔.๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่าง สะดวกรวดเร็ว</p> <p>๔.๔ ภาครัฐมีความทันสมัย</p> <p>☒ แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย</p> <p><u>ประเด็นการปฏิรูปที่ ๖</u> มีกลไกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายหรือกฎที่มี ความสำคัญและจัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน</p> <p><u>กิจกรรมที่ ๔</u> จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ๔.๒ จัดให้มีกลไกเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบภารกิจช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายเพื่อเป็นกลไกรองรับการ</p>

	เข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔				<p>ดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อ เสนอกฎหมาย พ.ศ. ....</p> <p>☒ แผนปฏิบัติการราชการรายปีของสำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาค พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข เพื่อสนับสนุนงานนิติบัญญัติ</p>
--	---------------------------------	--	--	--	---

ภาคผนวก ง

ภาพตัวอย่างการตอบแบบทดสอบ
และแบบประเมินความพึงพอใจ

โครงการฯ ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันเสาร์ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๕

การตอบแบบทดสอบ

หลักฐานแบบทดสอบหลังการสัมมนา.xlsx - Excel

ไฟล์หน้าพรกพรกเค้าโครงงานการดาษสูตรข้อมูลจิรามุมมอง

Arial10

B

I

U

ฟอนต์

การจัดแนว

ตัวเลข

สีเติม

เซลล์

การแก้ไข

B2

fx10

	A	B	C	D	E	F
1	ประวัติเวลา	คะแนน	ชื่อ - สกุล	ลำดับหมายเลขข้อสอบ	ข้อ 1 ใครคือบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ข้อ 2 ผู้มีสิทธิ
2	3/12/2022 10:49:40	10 / 10		39	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
3	3/12/2022 10:50:19	10 / 10		65	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
4	3/12/2022 10:56:36	10 / 10		30	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
5	3/12/2022 10:58:38	9 / 10		19	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
6	3/12/2022 11:01:21	6 / 10		19	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
7	3/12/2022 11:03:05	10 / 10		67	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
8	3/12/2022 11:03:21	10 / 10		13	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
9	3/12/2022 11:05:09	10 / 10		13	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
10	3/12/2022 11:23:51	8 / 10		19	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
11	3/12/2022 11:34:10	8 / 10		19	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
12	3/12/2022 11:44:34	4 / 10		29	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
13	3/12/2022 11:47:03	6 / 10		48	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
14	3/12/2022 11:47:05	6 / 10		50	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
15	3/12/2022 11:49:23	8 / 10		29	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
16	3/12/2022 11:51:31	10 / 10		34	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
17	3/12/2022 11:52:19	9 / 10		60	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
18	3/12/2022 11:52:39	10 / 10		64	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
19	3/12/2022 11:53:42	10 / 10		29	นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
20	3/12/2022 11:53:49	6 / 10			นายวิญญูระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ

การออกแบบฟอร์ม 1

<

การตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

ไฟล์หน้าแรกแทรกเค้าโครงหน้ากระดาษสูตรข้อมูลรีวิวมุมมอง

ฟอนต์ Arial 10 A+ A- B I U Bold Italic Underline Paragraph Font Color Background Color Text Color

การจัดรูปแบบตามเงื่อนไขการจัดรูปแบบเป็นตารางสไตล์การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

การคำนวณแบบอัตโนมัติ

ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ วันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕

การตอบแบบทดสอบ

หลักฐานแบบทดสอบหลังการประเมินฯ (xlsx) - Excel

	A	B	C	D	E	F
1	ประทับเวลา	คะแนน	ชื่อ - สกุล	ลำดับหมายเลขเข้าอบรม	ข้อ 1 ใครคือบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ข้อ 2 ผู้มีสิทธิ
70	4/2/2022 11:02:39	7 / 10		59	นายโลกฤศมขันธ์ระหว่างสองสวนขื่อหลักทรัพย์	ถูกทุกข้อ
71	4/2/2022 11:06:23	10 / 10		9000	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
72	4/2/2022 11:14:58	8 / 10		40	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
73	4/2/2022 11:28:09	8 / 10		60	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างรัฐธรรมนูญ
74	4/2/2022 11:36:35	9 / 10		44	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
75	4/2/2022 11:45:55	7 / 10		52	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
76	4/2/2022 11:50:56	10 / 10		98	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
77	4/2/2022 11:52:32	10 / 10		19	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
78	4/2/2022 11:53:02	9 / 10		60	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
79	4/2/2022 11:53:12	6 / 10		56	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
80	4/2/2022 11:53:20	10 / 10			นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
81	4/2/2022 11:53:44	10 / 10		64	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
82	4/2/2022 11:53:55	10 / 10		50	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
83	4/2/2022 11:53:57	10 / 10		7	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
84	4/2/2022 11:54:02	9 / 10		36	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
85	4/2/2022 11:54:15	8 / 10		63	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
86	4/2/2022 11:55:03	5 / 10		8	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
87	4/2/2022 11:55:21	4 / 10		3	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างรัฐธรรมนูญ
88	4/2/2022 11:55:43	9 / 10		35	นายวินัยอยู่ระหว่างเกษตรทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ

การตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจ (การตอบกลับ) (7).xlsx - Excel

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	ประทับเวลา	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. อาชีพ	5. การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับ 1. ท่านเคยทราบหรือรับรู้ 2. ท่านเคยมีส่วนร่วม		
49	4/2/2022 13:22:27	ชาย	41-60 ปี		พนักงาน/ลูกจ้าง	ทราบ	ไม่เคย (โปรด	
50	4/2/2022 13:22:36	หญิง	21-40 ปี	สูงกว่าปริญญาตรี	ข้าราชการ	ทราบ	ไม่เคย (โปรด	
51	4/2/2022 14:25:48	ชาย	21-40 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	พนักงาน/ลูกจ้าง	เริ่มใช้ตริฐสภา	ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ	
52	4/2/2022 14:31:31	หญิง	21-40 ปี	ปริญญาตรี	พนักงาน/ลูกจ้าง	เริ่มใช้ตริฐสภา	ทราบ	ไม่เคย (โปรด
53	4/2/2022 14:31:36	หญิง	41-60 ปี	สูงกว่าปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	เพื่อนแนะนำ	ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ	
54	4/2/2022 14:32:20	หญิง	41-60 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	สมาชิกสภาเทศบาลเมือง	เริ่มใช้ตริฐสภา, สื่อสังคม	ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ	
55	4/2/2022 14:32:40	หญิง	21-40 ปี	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	พนักงาน/ลูกจ้าง	เทศบาลเมืองชุมเห็ด	ทราบ	ไม่เคย (โปรด
56	4/2/2022 14:33:32	หญิง	21-40 ปี	ปริญญาตรี	นักศึกษ	เริ่มใช้ตริฐสภา	ทราบ	ไม่เคย (โปรด
57	4/2/2022 14:33:33	หญิง	21-40 ปี	ปริญญาตรี	พนักงาน/ลูกจ้าง	เริ่มใช้ตริฐสภา, วิทยุ/โทร	ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ	
58	4/2/2022 14:33:57	หญิง	41-60 ปี	ปริญญาตรี	ข้าราชการ	สื่อสังคมออนไลน์ Facel	ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ	
59	4/2/2022 14:34:15	ชาย	21-40 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	พนักงาน/ลูกจ้าง		ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ	
60	4/2/2022 14:34:23	หญิง	41-60 ปี	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	ค้าขาย	สื่อสังคมออนไลน์ Facel	ทราบ	ไม่เคย (โปรด
61	4/2/2022 14:34:26	ชาย	41-60 ปี	ปริญญาตรี	ข้าราชการ	ที่ทำงานแนะนำมา	ทราบ	ไม่เคย (โปรด
62	4/2/2022 14:36:37	หญิง	60 ปีขึ้นไป			เทศบาลเมืองบุรีรัมย์	ทราบ	ไม่เคย (โปรด
63	4/2/2022 14:37:00	หญิง	41-60 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	ธุรกิจส่วนตัว		ทราบ	ไม่เคย (โปรด
64	4/2/2022 14:37:31	หญิง	41-60 ปี	ปริญญาตรี	ข้าราชการ	สื่อสังคมออนไลน์ Facel	ทราบ	ไม่เคย (โปรด
65	4/2/2022 14:37:40	หญิง	21-40 ปี	ปริญญาตรี	พนักงาน/ลูกจ้าง	คณะผู้บริหารเทศบาลเมือง	ทราบ	ไม่เคย (โปรด
66	4/2/2022 14:37:50	ชาย	41-60 ปี	สูงกว่าปริญญาตรี		เริ่มใช้ตริฐสภา	ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ	
67	4/2/2022 14:37:56	หญิง	21-40 ปี	ปริญญาตรี	พนักงาน/ลูกจ้าง	ผู้บริหารเทศบาลเมืองชุม	ทราบ	ไม่เคย (โปรด

ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี วันเสาร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

การตอบแบบทดสอบ

หลักฐานแบบทดสอบหลังการขึ้นสนาม.xlsx - Excel

	A	B	C	D	E	F
1	ประจักษ์เวลา	คะแนน	ชื่อ - สกุล	ลำดับหมายเลขเข้าอบรม	ข้อ 1 ใครคือบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ข้อ 2 ผู้มีสิทธิ
142	5/7/2022 11:37:30	9 / 10		74	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
143	5/7/2022 11:37:50	6 / 10		47	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างรัฐธรรมนูญ
144	5/7/2022 11:38:43	9 / 10		43	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
145	5/7/2022 11:40:02	10 / 10		74	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
146	5/7/2022 11:40:17	4 / 10		19	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
147	5/7/2022 11:41:22	10 / 10		48	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
148	5/7/2022 11:42:32	5 / 10		42	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ถูกทุกข้อ
149	5/7/2022 11:42:41	5 / 10		45	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ถูกทุกข้อ
150	5/7/2022 11:43:31	3 / 10			นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างรัฐธรรมนูญ
151	5/7/2022 11:43:40	9 / 10		20	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
152	5/7/2022 11:43:42	9 / 10			นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
153	5/7/2022 11:44:10	9 / 10		4	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
154	5/7/2022 11:44:11	10 / 10		55	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
155	5/7/2022 11:44:45	4 / 10		3	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ถูกทุกข้อ
156	5/7/2022 11:45:20	4 / 10			นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ถูกทุกข้อ
157	5/7/2022 11:46:13	10 / 10		104	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างพระราชบัญญัติ
158	5/7/2022 11:46:16	5 / 10		23	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ร่างรัฐธรรมนูญ
159	5/7/2022 11:46:38	5 / 10		97	นายวินัยอยู่ระหว่างเกณฑ์ทหาร	ถูกทุกข้อ
160	5/7/2022 11:47:13	4 / 10		82	นายโลกถูกคุมขังระหว่างสอบสวนข้อหาลักทรัพย์	ถูกทุกข้อ

การตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจ (การตอบกลับ) (7).xlsx - Excel

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	ประจักษ์เวลา	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. อาชีพ	5. การรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับ 1. ท่านเคยทราบหรือรับรู้ 2. ท่านเคยมีส่วน		
172	5/7/2022 14:30:06	หญิง	21-40 ปี	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ		
173	5/7/2022 14:30:45	หญิง	41-60 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	ธุรกิจส่วนตัว	สื่อสารมวลชนออนไลน์ Facel ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ		
174	5/7/2022 14:31:28	หญิง	41-60 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	เกษตรกร	ทราบ	ไม่เคย (โปรด	
175	5/7/2022 14:31:42	ชาย	21-40 ปี	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	สื่อสารมวลชนออนไลน์ Facel ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ		
176	5/7/2022 14:32:20	หญิง	41-60 ปี		เกษตรกร	สื่อสารมวลชนออนไลน์ Facel ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ		
177	5/7/2022 14:33:16	หญิง	41-60 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	พนักงาน/ลูกจ้าง	เว็บไซต์รัฐสภา	ทราบ	ไม่เคย (โปรด
178	5/7/2022 14:33:17	หญิง	41-60 ปี	ปริญญาตรี	พนักงาน/ลูกจ้าง	สื่อสารมวลชนออนไลน์ Facel ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ		
179	5/7/2022 14:33:28	หญิง	41-60 ปี	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	ธุรกิจส่วนตัว	สื่อสารมวลชนออนไลน์ Facel ทราบ	ไม่เคย (โปรด	
180	5/7/2022 14:35:11	หญิง	41-60 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	พนักงาน/ลูกจ้าง	สื่อสารมวลชนออนไลน์ Facel ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ		
181	5/7/2022 14:35:15	หญิง	60 ปีขึ้นไป	ว	ธุรกิจส่วนตัว	สื่อสารมวลชนออนไลน์ Facel ทราบ	ไม่เคย (โปรด	
182	5/7/2022 14:37:14	หญิง	60 ปีขึ้นไป	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	ธุรกิจส่วนตัว	สื่อสารมวลชนออนไลน์ Facel ทราบ	ไม่เคย (โปรด	
183	5/7/2022 14:37:37	ชาย	41-60 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	ธุรกิจส่วนตัว	สื่อสารมวลชนออนไลน์ Facel ทราบ	ไม่เคย (โปรด	
184	5/7/2022 14:39:52	ชาย	21-40 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	ธุรกิจส่วนตัว	สื่อสารมวลชนออนไลน์ Facel ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ		
185	5/7/2022 14:46:18	หญิง	41-60 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	เกษตรกร	เว็บไซต์รัฐสภา	ทราบ	ไม่เคย (โปรด
186	5/9/2022 15:10:16	ชาย	60 ปีขึ้นไป	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	ธุรกิจส่วนตัว	อบรม	ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ	
187	5/9/2022 15:11:31	หญิง	41-60 ปี	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	เว็บไซต์รัฐสภา, วิทยุ/โทร	ทราบ	เคย ในฐานะผู้
188	5/9/2022 15:12:46	หญิง	41-60 ปี	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	ทราบ	ไม่เคย (โปรด	
189	5/9/2022 15:13:58	ชาย	41-60 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	พนักงาน/ลูกจ้าง	สื่อสารมวลชนออนไลน์ Facel ไม่ทราบ ข้ามไปตอบ ตอนที่ 3 เลยนะครับ		
190	5/9/2022 15:15:38	ชาย	60 ปีขึ้นไป	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	วิทยุ/โทรทัศน์รัฐสภา	ทราบ	ไม่เคย (โปรด

ครั้งที่ ๔ กลุ่มจังหวัดภาคกลางผ่านทางระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)

วันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕

การตอบแบบทดสอบ

หลักฐานแบบทดสอบหลังการสัมมนา.xlsx - Excel					
1	ประวัติดเวลา	คะแนน	ชื่อ - สกุล	ลำดับหมายเลขเข้าอบรม	ข้อ 1 ใครคือบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
175	6/14/2022 10:15:07	5 / 10			ข้อ 2 ผู้มีสิทธิ
176	6/14/2022 10:16:11	5 / 10			ถูกทุกข้อ
177	6/14/2022 10:16:41	3 / 10			ถูกทุกข้อ
178	6/14/2022 10:16:55	5 / 10			ถูกทุกข้อ
179	6/14/2022 10:17:10	5 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ
180	6/14/2022 10:18:09	4 / 10			ถูกทุกข้อ
181	6/14/2022 10:18:17	3 / 10			ถูกทุกข้อ
182	6/14/2022 10:18:42	8 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ
183	6/14/2022 10:18:45	3 / 10			ถูกทุกข้อ
184	6/14/2022 10:19:42	5 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ
185	6/14/2022 10:19:47	10 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ
186	6/14/2022 10:19:48	9 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ
187	6/14/2022 10:20:22	10 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ
188	6/14/2022 10:20:25	6 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ
189	6/14/2022 10:20:27	6 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ
190	6/14/2022 10:20:35	7 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ
191	6/14/2022 10:20:45	10 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ
192	6/14/2022 10:21:23	4 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ
193	6/14/2022 10:21:30	4 / 10			ร่างพระราชบัญญัติ

การตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจ (การตอบกลับ) (7).xlsx - Excel					
1	ประวัติดเวลา	1. เพศ	2. อายุ	3. ระดับการศึกษา	4. อาชีพ
233	6/14/2022 11:54:58	ชาย	41-60 ปี	สูงกว่าปริญญาตรี	เกษตรกร
234	6/14/2022 11:55:36	ชาย	41-60 ปี	ปริญญาตรี	NGO
235	6/14/2022 11:56:13	หญิง	21-40 ปี	ปริญญาตรี	พนักงาน/ลูกจ้าง
236	6/14/2022 11:56:39	หญิง	60 ปีขึ้นไป	ป.โท	ธุรกิจส่วนตัว
237	6/14/2022 11:57:06	ชาย	60 ปีขึ้นไป	สูงกว่าปริญญาตรี	ข้าราชการบำนาญ
238	6/14/2022 11:57:35	ชาย	ต่ำกว่า 20 ปี	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	ธุรกิจส่วนตัว
239	6/14/2022 11:57:42	ชาย	21-40 ปี	ปริญญาตรี	นักศึกษา
240	6/14/2022 11:58:21	หญิง	21-40 ปี	ปริญญาตรี	พนักงาน/ลูกจ้าง
241	6/14/2022 11:58:25	หญิง	21-40 ปี	ปริญญาตรี	นักศึกษา
242	6/14/2022 11:58:55	ชาย	41-60 ปี	ปริญญาตรี	พนักงาน/ลูกจ้าง
243	6/14/2022 11:59:03	ชาย	60 ปีขึ้นไป	ธุรกิจส่วนตัว	ธุรกิจส่วนตัว
244	6/14/2022 11:59:50	หญิง	21-40 ปี	ปริญญาตรี	นักศึกษา
245	6/14/2022 11:59:57	หญิง	21-40 ปี	ปริญญาตรี	นักศึกษา
246	6/14/2022 12:00:41	ชาย	41-60 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ	สื่อมวลชน
247	6/14/2022 12:05:35	ชาย	41-60 ปี	สูงกว่าปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว
248	6/14/2022 12:05:40	ชาย	41-60 ปี	สูงกว่าปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว
249	6/14/2022 12:06:07	หญิง	41-60 ปี	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว
250	6/14/2022 12:06:11	ชาย	60 ปีขึ้นไป	สูงกว่าปริญญาตรี	พนักงาน/ลูกจ้าง
251	6/14/2022 12:06:24	หญิง	21-40 ปี	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	ข้าราชการ